MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

THIRD SESSION

VOLUME XVII—(Nos. 1 to 4)

(From 16th May 1973 to 19th May 1973)

V-31N73
N74-17-1-4
Karnataka State Archives,
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪುಸ್ತಕ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. A903
ದಿನಾಂಕ Date

TABLE OF CONTENTS

TO THE

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Volume—XVII (Nos. 1 to 4)

(From 16th May to 19th May 1973)

Wednesday, the 16th May 1973

		Pages
1	Starred Questions and Answers . .	1—22
2	Matter Under Rule 312 Re: Strike of the House Surgeons . .	23—27
3	Lack of Suitable Security arrangements on arrival of Sri K. S. Hegde, Judge of Supreme Court . .	28—38
4	Renuka Yellamma Devesthana (Administration) Bill, 1973 . .	38
5	Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973—Motion to Consider . .	38—40
6	Statement by the Minister for Public Works and Electricity. re: Power cut in the State. . .	40—42
7	Mysore Agricultural Debtors (Temporary Protection) Bill, 1973—Motion to Consider . .	43—74
8	Stranger in the Chamber . .	76
9	Mysore Co-operative Societies (Senior Amendment) Bill 1973 . .	90—98
10	The Renuka Yellamma Devasthana (Administration) Bill, 1973 . .	98—126
11	Extracts from the Indian Tolls Act, 1851 (Central Act 8 of 1851) . .	127

Thursday, the 17th May 1973

12 Starred Questions and Answers .. 129—158
13 Tours of the Members in Drought hit Areas .. 159
14 Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973—Motion to Consider .. 159—173
15 Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill 1973—Motion to Consider .. 174—216

Friday, the 18th May 1973

16 Starred Questions and Answers .. 217—232
17 Short Notice Question and Answer .. 233—242
18 Calling attention to matters of Urgent Public importance .. 242—252
19 Withdrawal of Grants allotted as Relief Measures to Hassan District .. 253—254
20 Alleged Police Excesses over the Workers of the Voltas Ltd., on Strike .. 255—260
21 Scarcity of Petrol in Mercara .. 260—261
22 Alleged Police excesses on Labourers in Halebid .. 261—262
23 Mysore State Agricultural Universities Bill—1973 .. 262—269

Saturday, the 19th May 1973

24 Starred Questions and Answers .. 271—293
25 Withdrawal of Strike by the House Surgeons .. 293—300
26 Postponement of Revenue Collection in Arsikere .. 300—301
27 Spread of Cholera Epidemic in Hassan District .. 301—303
28 Question of Privilege against the Minister for Labour .. 303—346
29 Non-official Resolution .. 346—354

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, 16th May, 1973/Vaishakha 26, 1895 S. E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

STARRED QUESTIONS
(to which oral Answers were given)

LAND DISTRIBUTED TO S.Cs. AND S. Ts IN BELLARY DISTRICT

839. Sri D. NARAYANA DAS (Harapanahalli).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state.—

(*a*) the extent of land reserved so far for S. Cs. and S. Ts. in each taluk of Bellary District.

(*b*) the extent of such land already distributed to the S. Cs. and S. Ts. in each of the taluks;

(*c*) the reason for not distributing the remaining reserved land so far ?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA.—(Minister for Revenue)

(*a*) and (*b*) The details are furnished in the statement appended.

(*c*) Bellary Taluk.— In this Taluk only 12 applications in respect of 47 acres of land have been received and the same have been forwarded to the concerned authorities for investigation and report.

2) Sandur Taluk.—The applications received in this Taluk are being investigated by the concerned authorities.

3) Hadagali Taluk.—As there is much silting in the T. B. Dam, the Government have decided to transfer the same to the Agriculture and Forest Department for soil conservation purposes. Therefore, no land in this Taluk have been distributed to S. Cs. and S. Ts.

4) Harapanahalli.—As this Taluk is also situated in the area where water flows to T. B. Dam, Government lands will be transferred to Agriculture and Forest Department for soil conservation. Therefore no lands will be distributed.

5) Siruguppa Taluk.— 17 applications have been received. Suitable action is being taken in respect of them.

6) Hospet Taluk.—No applications have been received from S.Cs. and S.Ts. requesting for grant of land. Publicity is given calling for applications.

7) Kudligi Taluk.—Action to evict the persons unauthorisedly cultivating the lands and distribute the same is being taken.

8) Yellapur Taluk.—It has been decided to handover the land to Forest Department for development of Forest, hence no distribution of land can be taken up in this Taluk.

STATEMENT

Name of the Taluk	The extent of land reserved for SC's and ST's	The extent of land distributed to SC's and ST's
	Acres	Acres
1. Bellary	261–01	120–20
2. Sandur	1,664–12	184–22
3. Siruguppa	624–47	12–69
4. Hospet	1,342–43	104–04
5. Yellapur	782–40	134–82
6. Kudligi	3,212–30	2,130–18
7. Harapanahalli	2,924–57	...
8. Hadagali	2,700–47	49–42
Total	13,511–77 Cents	2,735–57 Cents

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣದಾಸ.—ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹತ್ತನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣದಾಸ.—ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹಡಗಲಿ, ಮಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ೫೫ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬುತ್ತಿದೆ, ಮೂರುನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಂಟು ಭೂಮಿ ಕೂಡ ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಡಗಲಿ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಮಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಭಾಗ ತುಂಗಭದ್ರ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದಿರು ಬಂದು ತುಂಬುವುದು ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಡು ಹಾಕುವುದು ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಹಂಚಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣದಾಸ.—ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯೂ ತುಂಗಭದ್ರ ಆಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸರ್ವೆ ನಂಬರು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಗ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಡು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವ ಬಂಡು ಹಾಕು ವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

TANK AT THUMBIGERE–AGASANKATTE VILLAGE

902. Smt.NAGAMMA C. KESHAVAMURTHY (Davanagere).–Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state.—

(*a*) the amount spent for the construction of tank at Thumbigere-Agasankatte village in Davanagere Taluk;

---

†Indicate that remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

(*b*) the area of the land irrigatted by this Tank;

(*c*) whether the channels for supplying water to these lands have been completed;

(*d*) if not, the period within which the channels work will be completed ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) Rs. 4,79,627.25 P.

(*b*) Atchkat is not yet developed since the channel work is under progress.

(*c*) The Right Bank Channel work is completed. The Left Bank Channel work is under progress.

(*d*) The Left Bank Channel work is expected to be completed by the end of July 1973.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಸಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ? ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ?

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಗೇಟಲ್-ಟ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಸಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ೩ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಛಾನಲ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವದರಿಂದ ಇದು ವರೆಗೆ ಬಹಳ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಬೇಗನೆ ಛಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಛಾನಲ್ ಕೆಲಸ ತಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಛಾನಲ್ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜಮೀನು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ತಕರಾರು ಇರುವದರಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆಫೀಸರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬೇಗನೆ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಜುಲೈ ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಸಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನುದಾರರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲು ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಛಾನಲ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಕೆಲಸ ನಿಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವಿಲ್ಲ.

LIFT IRRIGATION AT RAMANAGULI

926. Smt. RADHA BHAT (Ankola).—Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(*a*) Whether the question of providing irrigational facilities to Adalur, Vasara Kudragi, Agasur and other villages through Lift Irrigation at Ramanaguli of Ankola Taluk of N.K.District is under the consideration of the Government;

(*b*) if so, the action proposed to be taken by the Government in this behalf?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) and (*b*) After the preliminary investigation as this scheme was found to be technically not feasible the same is dropped the present.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಲಾಯ್ತು? ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು?

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ —ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ರಾಮನಗುಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದೇ? ಇಂಥ ಪರಿಶೀಲನೆ ಏನಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕದಿರುವದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೊಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಿರಾ? ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾವ ಕಾಶ ಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಭಾರೀ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದರೆ ಪರಿಶೀಲಿ ಸುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಂ. ೪೪೧, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅವ ರಿಂದ ಕಾಗದಾನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. This has been happening many a time.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— I am really very sorry. He might be on his way. It may be held over and taken after the other Questions are over, it can be taken up later.

MADAM SPEAKER.– Will this privilege be given to the Members also and their questions kindly held over till they come ?

(No answer)

FINANCIAL ASSISTANCE TO CHAMUNDI CHEMICAL AND FERTILISERS LTD., MUNIRABAD

1022. Sri M. VIRUPAKSHAPPA (Koppal).— Will the Minister for Industries be pleased to state:—whether the Government is considering to give financial assistance to Chamundi Chemical and Fertilisers Ltd., Munirabad, in view of its week financial position to start the factory again in the near future ?

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—

No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ.— ಈ ಗಿರಣಿಯ ಕೂಲಿಕಾರರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಗಮ ನಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪುನ: ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಯೋಚನೆಮಾಡುವಿರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.— ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಂಜಾಬ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲಯಬಲಿಟೀಸ್ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು Economically not a very attractive proposition. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಯೋಚನೆ ಏನು? ಈಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಬರೀ ಚಾಮುಂಡಿ ಕೆಮಿಕಲ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಮೆಷಿನರೀಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿರುವ ಚಾಮುಂಡಿ ಕಾಫಿ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಲೀಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೋಸ ಮಾಡಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇರುವಾಗ ತಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ? ಮುನಿರಾಬಾದ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಎಂದು ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮೆಷಿನರೀಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ ಕಂಪನಿಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಕ್ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ ಅನ್ನು ರೀಜನ್ಯುಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಕ್ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಯುನಿಟ್ಸ್ ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಹಿವಾಟು ಮಾಡಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೇ?

Sri S. M. KRISHNA.—The liabilities also will devolve whoever is the person-whether it is Government or anybody else. And the liabilities that have accrued to the Company will be passed in to the successor. The point is : whether Government can indulge in taking up a sick unit of this kind which has very many liabilities and still make it a profitable proposition.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು, ಒಂದು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಸಿಕ್ ಇಂಡ್ಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

SEASIDE COTTAGES AND HOTELS AT BEACH ADJOINING MANGALORE

941. Smt. ADDY SALDANHA(Mangalore).—

Will the Minister for Lobour be pleased to state :—

(a) the location of the proposed 5 Star Hotel at Mangalore under the auspices of International Tourist Development Corporation;

(b) whether the Government is thinking of putting up of some seaside cottages and hotels at the beach adjoining Panambur ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests) [On behalf of Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour)].—

(a) Government is not aware of any such proposal.

(b) No.

Smt. ADDY SALDANHA.— Will Government at least think of this proposal in future ?

† Sri. K. H. PATIL.— Government is thinking but it all depends on the Central Government's mind.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಂದರು ಏನು ಇದೆ. ಅದು ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶ. ಅದನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. H. PATIL.— When I say Government is thinking and planing to do such a thing, I mean that it all depends upon the plan of the Central Government.

MADAM SPEAKER.—

Now Questions are over.

Questions for Answers on the Day (but not taken up)

I. S. S. LIST OF OFFICIALS OF CO-OPERATIVE DEPARTMENT

701. Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).— Will the Minister for Co-operation be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that some of the most Senior Officers with adequate qualifications and who have put in 25 or 26 years of service in the Department as per the Category I of the Final I. S. S. List of the Non-Gazetted Officials of the Co-operative Department have been overlooked for promotions for one or the other reason even today;

(*b*) the exact date as to when the final list would be brought into effect;

(*c*) whether it is a fact that most of tha vacant Deputy Registrars' posts have been filled up under Rule No. 32 just before a few days of the publication of the Final I. S. S. List of officers *i. e.*, on 31st July 1972 and they still continue to hold these posts;

(*d*) whether the Government would review the cases of these junior persons and give promotions to seniors by giving them retrospective promotions from their due dates of vacancies of the higher posts as per the final list now published;

(*e*) whether many senior persons in Category I of 31st July 1972 have already retired and are retiring without any promotional benefits due to undue delay in implementing final list without valid reasons;

(*f*) whether the Government will take action to implement the Government of India decisions, (or the final list implementation, if so within what date) ?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(*a*) No.

(*b*) Some of the affected persons have challenged the Final I. S. S. list by Writ Petitions in the High Court. The High Court has given individual stay in their cases not to affect their present position. Soon after the stay is vacated or a decision is taken by the High Court, whichever is earlier, the final I. S. S. List will be implemented.

(*c*) Some of the vacant posts of Deputy Registrars were filled up out of the select list maintained by the Government.

(*d*) This matter would be considered at the time of implementation of final I. S. S. List.

(*e*) None has retired since 31st July 1972. Some Officers are due to retire, during the current year.

(*f*) *Vide* reply to clause (*b*).

FALL OF PRICE OF COCONUT AND COPRA

782. Sri B. BYRAPPAJI (Turuvekere).—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that at Chief Marketing Centres of Coconut and Copra like Tiptur and Arasikere there has been steep fall of sale price of the said commodities and thereby the ryots are affected;

(*b*) if so, the reasons for the fall of prices of coconut and copra;

(*c*) the steps taken to set right the same?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise.

SUPPLY OF YARN TO DEPOTS OPENED IN SCARCITY AREAS

913. Sri R. S. PATIL (Ramdurg).—

Will the Minister for Industries be pleased to state:—

(a) the details of yarn of respective counts supplied to each of the depots opened in scarcity areas;

(b) whether the relief Centres for the weaver in scarcity areas have started functioning:

(c) the detatils of the decision taken by the Central Government, if any, in regard to the yarn supply?

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—

(a) A Statement indicating the details of yarn supplied (countwise) to depots opened in scarcity areas is appended.

(b) No.

(c) The Central Government have issued orders under the Cotton Control Order taking complete control over the surplus yarn production of Textile Mills.

STATEMENT

Showing the Yarn supplied to each of the Yarn Depot opened in the Scarcity Areas.

Sl.No.	Name of the Depot	Quantity of Yarn Supplied	
		Counts	Quantity in Bales
1.	Government Yarn Depot, Ilkal	60s	198
		80s	17
		60s	63
		60s	74
		80s	11
	Total:		363
2.	do Banhatti	60s	116
		60s	86½
		80s	8½
		60s	189
		80s	6
		80s	4
	Total:		410
3.	do Basavakalyan	20s	20
		60s	24
	Total:		44
4.	do Ramdurga	60s	54½
5.	do Gadag-Betageri	60s	31

Sl.No.	Name of the Depot	Quantity of Yarn Supplied	
6.	Government Yarn Depot, Aland	20s	20
		40s	13
		60s	$2\frac{1}{2}$
	Total:		$35\frac{1}{2}$
7.	do Gurmitkal	20s	10
		40s	10
	Total:		20

SUPERSESSION OF MALLESWAR PROCESSING CO-OPERATIVE SOCIETY, HAGARIBOMMANAHALLI

976. Sri B. S. VEERABHADRAPPA (Kudligi).—

Will the Minister for Co-operation be pleased to state:—

(a) the reasons for supersession of the Malleswar Processing Co-operative Society, Hagaribommanahalli;

(b) the amount stated to have been misappropriated and the difference in stocks as per auditted reports or the inspection reports of the Department just before supersession;

(c) the number of criminal cases filed against the concerned persons, the amount involved in each case and the stage of pendency of each case;

(d) the reasons for delay in disposing of the cases?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(a) The supersession of the committee was resorted to due to serious irregularities involving misappropriation of huge funds, violation of bye-laws, etc.

(b) Rs. 2,62,961-31 as per audit report, out of which the difference in stocks amounts of Rs. 1,80,908-31.

(c) The Number of criminal cases filed are 13 (for details *vide* Statement placed on the Table of the House).‡

(d) The delinquents are discharged by the Munsiff-Magistrate, Hadagali. Hence this question does not arise.

REPAIR OF THE TANKS IN BELLARY DISTRICT

980. Sri B. S. VEERABHADRAPPA (Kudligi).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(*a*) the name of the tanks in each of the taluks in Bellary District and the extent of land irrigated from the said tanks ;

(*b*) the number of tanks which were repaired in each of the taluks of this District after the formation of the new State ; the amount spent on each of the tanks ;

(*c*) the number of tanks in each of the taluks of the District pending repair due to breaches that took place many years ago and their names ;

(*d*) if so, the reasons for not repairing such tanks ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) The details are furnished in Statement I placed on the Table of the House.*

(*b*) The details are furnished in Statement II placed on the Table of the House.*

(*c*) The details are furnished in Statement III placed on the Table of the House.*

---

‡Copy placed in the Mysore Legislature Library *Vide* No. 38/Dated 16-5-1973.

(*d*) Details regarding the repair works of the breached tanks are furnished in Statement IV placed on the Table of the House.*

Calling Attention to matters of urgent Public Importance.—

(i) re: hardship caused to the weavers in Tiptur Taluk due to non-supply of yarn to them.

Sri T. M. MANJUNATH (Tiptur).— Madam Speaker, I beg to call the attention of the Minister for Industries to the hardship caused to the weavers in Tiptur Taluk due to non-supply of yarn to them.

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries).— I state as follows :—

Since about a year, there has been countrywide shortage of yarn, particularly in the form of hanks required by the handloom weavers. The position became more difficult after introduction of power cut, since yarn production in Tamil Nadu, which is a major producer of yarn, went down sharply. In March this year, Government of India have introduced complete control on the distribution of yarn. In Mysore State, the Mysore Small Industries Corporation is acting as the main agent for purchase of yarn from the mills. A number of primary retail agents have been entrusted with the distribution of yarn to weavers. In Tiptur Taluk, M/s Sri Jayalaxmi Cotton Powerloom Weavers Co-operative Society, Halepalya, has been selected as one such agent. The following quantities of yarn have been allotted for distribution through the Society :

---

*Copy placed in the Mysore Legislature Library *Vide* No. 39 / D. 16-5-1973.

20s	...	2,874 Kgs.
26s	...	2,715 Kgs.
32s	...	724 Kgs.
28s	...	724 Kgs.

part of the yarn has already been moved by the Society from the main depot at Bangalore. More allotments will follow.

2. Simultaneously, census of handlooms and powerlooms and issue of identity cards has been taken up. Pending issue of cards, the retail agents have been authorised to sell yarn at the rate of 5 kgs. per handloom and 10 kgs. per powerloom. This has been done on an *adhoc* basic and further supplies will be regulated according to the total quantum of allocations to the State. It is expected that with the lifting or relaxation of power cut after the on set of monsoon, there will be improvement in the situation.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.— ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದಾಗ ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೇಪಾಳ್ಯ, ಕೊಟ್ಟನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇಂಡಸಕೆರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೇಕಾರರು ಕೇವಲ ಇದರಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಈಗ ಏನು ನೂಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಾಲದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರಿಗೂ ನೂಲನ್ನು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ; ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಾವು ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೇಕಾರರು ಯಾರು. ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೂಲು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ೨೦ ಕಟ್ಟು ನೂಲು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಉಪವಾಸವಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ತಾವುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿವಸಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ನೂಲನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ಕೊರತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ದೊಡ್ಡದು ಆದರೆ ಈ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಬರತಕ್ಕ ನೂಲನ್ನು ಇಕ್ವಿಟಬಲ್ ಆಗಿ, ಸಮನಾಗಿ ನೇಕಾರರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೂಲನ್ನು ವಿತರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಲನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವೆಲ್-ನಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ವೀವಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. In the absence of that ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಇನ್ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಫಿನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸೌಂಡ್ ಆಗಿವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ಸರ್ವೆಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅಂಥ ೧೭ ಏಜೆಂಟುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ನಾವು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಏಜೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನೂಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಮಾಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಕಾರ್ಪೊ-ರೇಷನ್‌ವರ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಡ್ಡಿ ಆಡಚಣೆಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಒಂದು ಅಲ್ಟರ್ನೇಟೀವ್ ಅರೆಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಳೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಕಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಮಾಡಿದ ಮರುದಿವಸವೇ ಈ ನೂಲಿನ ಹಾಹಾಕಾರ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

(ii) Re: Death of Goats and Sheep in Humnabad and Bidar Taluks due to some disease.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—Madam Speaker, I call the attention of the Hon. Minister for Animal Husbandry in connection with the mortality of sheeps and goats at Humnabad and Bidar taluks.

†Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).– Sir, on behalf of the Minister of State for Animal Husbandry, I mention the following statement.

Government have enquired about the prevalance of disease in Sheep and Goats in Humnabad and Bidar Taluks. The disease has been dioganised as "Entero Toxaemia". Government are informed that the disease was prevailing since 20th March 1973 in Sindol and there were 25 attacks in Goats. 23 goats have died due to this disease. Similarly, in Rajgiri village, the disease was prevailing since 10th March 1973 and 18 deaths of goats have been reported.

2. Instructions have been issued to undertake vaccinations immediately against Entero Toxaemia. The situation is reported to be under control at present.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಎರಡು ವಿವರಣೆಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ತರಹ ರೋಗಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಚಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇ ವರೆಗೆ ಹರಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಸಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಹರಡುವಂಥ ಲಕ್ಷಣವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಕಾಷನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ಗೋಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಶೀಪ್ಸ್ ಇಡುವವರು ಬಹಳ ಬಡ ಜನರು, ನೊಮಾಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಗುಡ್ಡ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಆ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಕಟ ಕಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ೨೫ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಅಟಾಕ್ ಆದಾಗ ೨೩ ಸತ್ತು ಹೋದವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಟಾಕ್ ಆದ ಮೇಲೆ there is rarely any chance of surevival. ಇಷ್ಟು ಅಗಾಧ ನಷ್ಟ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಟೋಕನ್ ರಿಲೀಫ್ ಅಥವಾ ಹೆಲ್ಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರೇ?

Sri K.H. PATIL.—Madam Speaker, this bacteria which causes "Entero Toxaemia" is present in the soil and it is an intestinal disease which cannot be cured with the help of medicine. The only remedy is vaccination. As the Hon'ble Member has suggested, Government has already taken precautionary measures to see that vaccination is done without any loss of time.

It may be appreciated by the Hon'ble Members without wasting any time, the moment it was reported that the epedimic was spreading, the vaccine was sent to the spot and vaccination was taken up. That is the reason why further deaths were stopped. Government very much regret the death of 23 animals.

Regarding compensation, it is difficult for the Government to take decision immediately. However, the view of the Hon'ble Member will be considered at the appropriate time.

(iii) Re : Transfering and postings of Secretary APMC Siddapur to Hirekerur

Sri B. G. BANKAR.— I call the attention of the Hon. Minister for Co-operation as regards the transfer of Sri Patre from Siddapur and keeping it in abeyance.

Sri A. SHANKAR ALVA (Minister for Co-operation).—It-is a fact that one Shri G. V. Patre, Secretary, Agricultural Produce Market Committee, Siddapur, was transferred and posted to Agricultural Produce Market Committee, Hirekerur by the Additional Chief Marketing Officer, Bangalore *vide* his Order No. MD. 41183-93-EST/72-73, dated 8-3-1973 and the Additional Chief Marketing Officer, Bangalore kept the transfer of the above Officer in abeyance till the end of May 1973 due to the recommendations made by the Chairman, Agricultural Produce Market Committee, Siddapur on the ground of domestic difficulties of the Officer.

However, the stay order of the Additional Chief Marketing Officer, Bangalore was lifted on 12-4-73 and the said officer was directed to hand over charge of his present post immediately and join his new post. Shri G. V. Patre has been relieved at Siddapur on 8th May, 1973 and he will be joining duty at Hirekerur shortly.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ.— ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲೇ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರ

ಡಿಸಿದಂತೆ ತಿನ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.— ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Scarcity of drinking water in Bijapur District

†ಶ್ರೀ ಎಂ ಕೆ. ಸುರಪುರ್ (ಧಾರವಾಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ).— ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಗಣಾಚಾರಿಯವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಇಂಥ ಕಡೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಬೋರವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸಿ ಎಂದು ೧೫-೨-೧೯೭೩ ರಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರು, ೨೨-೩-೧೯೭೩ ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, 'You reffer the matter to Municipal Administrator' ಎಂದು. Municipal Administrator reply ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'You approach, Deputy Commissioner' ಎಂದು. ಅವರು ಇವರಿಗೆ, ಇವರು ಅವರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿರುವವರು ಬರೆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ?

ಹಿಂದೆ ಈ ಆಫೀಸರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಎನಿಸಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಇದು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಅವರು ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಈ ಸಾರಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರದ ಆಜುಬಾಜಿನ ೬೦ ಮೈಲಿಯೊಳಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ದೇವರು ಮಾಡಿದ್ದು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಂಗಸರನ್ನು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಡವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸುರಪುರದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಅದು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ದೈವದತ್ತವಾಗಿ ಮಳಿಹೋಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).— ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ದೇವರು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದೆ. ಅಂತೂ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೇವರು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ನಂಬಿಕೆ, ಗೌರವ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು, ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ದೇವರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಪಗ್ಯಾಂಡ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).— ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇಲ್ಲ.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).— ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ದೇವರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ದೇವರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನಾನಿಮೇಟ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು- ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಎಂದು. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮಾತು ನಂಬಬೇಕೇ, ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮಾತು ನಂಬಬೇಕೇ, ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾಯಿ, ನನಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ನೀರನ್ನು ಹೋದ ತಡವೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಈ ತಡವೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹೋದ ತಡವೇ ನೀರು ನಮಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಟರ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟ ನೀರು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ನೀರು ನಮಗೆ ತಲುವುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರನ್ನು ಹತೋಟೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ಸಾರಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಮಾಡಿ ಮೈಸಾಳ ಬೌಂಡರಿಯಲ್ಲಿ ಅಳತೆಮಾಡಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಗಳು, ಕೊಳ್ಳಗಳು, ಫಿಟ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವು ತುಂಬುತುಂಬಿ ಬರಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದಂತೆ, ೧೨ ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೈಸಾಳದಿಂದ ೩೫ ಮೈಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದೆ. ನೀರು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಧಾನ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ನವ್ಮಲ್ಲಿರಿಗ್ಸೆ ಕೂಡ ಎಷ್ಟುಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವೋ, ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೊಯ್ನದಿಂದ ಬಿಟ್ಟರತಕ್ಕ ನೀರು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಟ್ರಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜುಮಾಡಿ, ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.— ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯೊಳಗೆ ೧೦—೨೦ ಮೈಲಿ ಬ್ಯಾರೇಜ ಕಟ್ಟಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀರು ದೊರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ತತ್ವಶಃ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಏನು ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಬಂದಿದೆ, ಆದು ಮುಂದೆ ಬರಬಾರದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂಡಾರ ಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೀರು ನಿಂತು, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೆಂಪರರಿ ಬಂಡು ಹಾಕಿ ಮುಂದೆ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

MATER UNDER RULE 312

Re : Strike of the House Surgeons

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ .— ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೌಸ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸದಿಂದ ಉಪವಾಸ ವ್ರತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಇಂಡಿಫೆನೇಟ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಟೈಫಂಡ್ ಬೇರೆಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೫೦ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ೨೫೦–೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹೌಸ ಸರ್ಜನರ ಕೇಳಿಕೆ ಅನೇಕ ದಿವಸದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಉಪವಾಸವ್ರತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಈಗ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹ್ಯೂಮನ್ ಕನಸಿಡರೇಷನ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ನರ್ಸಗೆ ೧೪೦–೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ನಾನು ಶ್ರೀ ಶಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಇಲಾಖೆ ವಿರುದ್ಧ ಯಾರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲವರು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಮಾಡಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, " ಕೂಡಲೇ ನೀವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು, ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು

ನನಗೆ ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, " ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ, ಬರೀ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಕೆಲವು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಇದೆ, ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೆ." ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಬರೀ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರ ಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಹ್ಯೂಮನ್ ಕನಸಿಡರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡಬಾರದು. ೬-೭ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ೬-೭ ವರ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇವತ್ತು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅಜಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗ ಬೇಡಿ, ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಷನ್‌ಗೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾನು ವರ್ಕಪ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ೮-೧೦ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯೇಟ ಲೆವಲಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೂ. ೧೫೦ ಸ್ಟೈಫಂಡ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸಮನಷಿಪ್ ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು? ಇದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗದೆ ಇವರು ಗ್ರಾಡ್ಯುಯೇಷನ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಫ್ರೀ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮೊದಲು ಏನು ಇತ್ತು ಅದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಫುಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಇವರು ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸಮನಷಿಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ದಿಸ್ ಈಸ್ ಎ ಪಾರ್ಟ ಆಫ್ ದಿ ಕೆರಿಕುಲಮ್. ಎಂ ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಈಗ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಅವರು ಇದನ್ನು ೪-೪½ ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಬೇಕು, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫೦೦-೧೬೦೦ ಜನ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ಡ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಇರುವುದು ೬೮೦-೭೦೦ ಮಾತ್ರ. ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಮನ್‌ಷಿಪ್ ಏನು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೆಟರೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ

ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವರ್ಷ ೬೦೦ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬರಬಹುದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೯೦೦ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ ಹೊರಗೆ ಬರಬಹುದು. ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸಮನ್‌ಷಿಪ್ ಅನ್ನುವದು. ಇದು ವನ್ ಆಫ್ ದಿ ಕೋರ್ಸಸ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಮನ್‌ಷಿಪ್ ಅನ್ನುವುದು ಮೊದಲು ಇತ್ತು. ಅವರು ಪೋಸ್ಟ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ೫ ವರ್ಷ ಟ್ರೈನಿಂಗ ಆದಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೆ ಸಾಕು. ಅವರು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಷನ್ ಸ್ಟಡೀಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಇದೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸಮನ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂತಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸನಲ್ಲಿ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ ಹೌಸಮನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಗುವದರಿಂದಲೇ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಮನಷಿಪ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಏನು ಎಜಿಟೇಶನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿ ಮನವಿ ಏನಂದರೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೇಷೆಂಟ್ಸಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನರನ್ನು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟ್ರೈಕನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಕೋರ್ಸಸ್ ಮುಗಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಮನ್‌ಷಿಪ್ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೇನೇ ಅವರು ಫುಲ್ ಫ್ಲೆಡ್ಜ್ ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ

ವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವರ ನೇಚರ ಆಫ್ ವರ್ಕ್ ನೋಡಿದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ತರಹವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಮನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ನಿಗ್ಗರ್ಲಿ ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ನಾನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಲಾಯರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸೀನಿಯರ್ ಲಾಯರ್ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮನೆಯಿಂದಲೇ ದುಡ್ಡು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಸೂಜಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. This is a part of the Course. ಹಿಂದೆ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈವಾಗ ಅವರಿಗೆ ೧೫೦ ರೂ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲೂ ಅವರು ಕಚ್ಚುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡು ಇದ್ದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ನಾನು ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಈ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದು ೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ೬ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. I do not think they can get a more sympathetic health minister than myself. Let them not harden my mind. I want them to be very very sympathetic towards the patients and let them go back to their duties.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಪಕ್ಕದ ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಈ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಮನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗುವವರಿಂದಲೇ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು

ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ. ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರದ್ದು ಒಬ್ಬರದ್ದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಏನು ಇವೆ. ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏನು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಅವರು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ ಆಗಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಕಲಿಯತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈಫಂಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಿಂಪತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ಸಿಂಪತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸಮನ್‌ಷಿಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೇನೇ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನೀವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಫೀಸ್ ಲೇವಿ ಮಾಡಿ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಈ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರೊಟೇಟಿಂಗ್ ಹೌಸಮನ್‌ಷಿಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೈಫಂಡ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಫೀಸ್ ಲೇವಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ. ಈಗ ಅವರು ಕೇಳಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಎನೇದು ಹೌಸರೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

I will consider from all aspects. I will not commit that I will do this or that. As the hon. member himself knows this will have to go before the cabinet and we will have to examine and take a decision. In the meantime they will facilitate my work if they give up their agitational attitude and go back to their work.

Lack of suitable security arrangements on arrival of Sri K. S. Hegde, Judge of Supreme Court

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಈ ಹೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೇ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ ಜಾಕದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ದಿಟ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಆರ್ಡರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಗೆಜೆಟನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದವರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ, ಈ ಸಭೆಗೂ ಸಂಬಂಧವೇನಿದೆ? ಆ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಆರೋಪಣೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷ, ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಈ ಹೊತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಭೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವರವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ, ಉಪನಾಯಕರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಯಾವುದೋ ಪಕ್ಷ ಏನೋ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಭೆಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಸಭೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಈ ದಿವಸದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವ

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಅವರ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ.

†Sri C. M. ARUMUGHAM(KGF).— Madam Speaker, the point is that the former Supreme Court Judge Mr. Hegde issued a statement giving reasons for his supersession and all that. Ever since then, the Congress–R is conducting black flag demonstrations at various places.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ (ಹೊಸನಗರ).— I rise to a point of order ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಯಾವ ರೂಲ್ಸ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ಏನಾದರೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ Let us hear his representation.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The point is the Ruling Congress and the Government have made it a point to demonstrate against the former Supreme Court Judge Mr. Hegde not only in Bangalore but in many other places too. What I would submit to you is though one may differ with the views expressed by Mr. Hegde but it is the duty of the Government to give protection to a man who held one of the high offices in the Country being the Judge of the Supreme Court. But no adequate protection was given to him when he arrived at Bangalore. My charge is that the Government in order to help the ruling party and in collusion with the party made Mr. Hegde to be dragged from one place to another and throwing him like a foot ball. Atleast courtesy demands that proper protection should have been given to him. Further demonstrations by other persons and parties are quite different from the demonstrations made by the Ruling Congress party, since it is they who are running the Government and they are fully responsible to give adequate protection to the individual's security.

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—As was stated by my friend Sri Arumugham, I am also interested in seeing that proper protection is given to personalities. One may agree with the views of Sri Hegde or may not; one party may demonstrate in favour and another party may demonstrate against. Our party do not agree with the views of Sri Hegde and we demonstrated. The Congress (R) persons were also there. On the one side there was the Congress (O), Jan Sangh and Kannada Chaluvaligararu members and on the other side the Communist Party and Congress (R) members. But it was the duty of the Police to see that these people did not come to clash. In the beginning there were very few policemen, but after the clash more Policemen came. Actually the police beat the people who were demonstrating, and one of our leading members Sri Gopi was assaulted and beaten and we had to take him to the Bowring Hospital-he is still in the Hospital. That is not the way the Police should conduct themselves. I would humbly submit that proper bundobust should be done hereafterwards. Everyone is free to express his opinion.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇಂದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲಮೇದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೊರ್ಟು ಜಡ್ಜ್ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಡಳಿತದ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರುವವರು ಇಂತಹ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಹಿಂದೆ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಕಾ ಸುಬ್ಬರಾವರವರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಇವೊತ್ತು ಸಂಜೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಇಂದು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸೂಚಿಸಲೋಸುಗ ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕು ಚೌಕದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೂ

ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿವರಗಳಿಗೂ ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳವರ ಹಕ್ಕು, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರು ಅನುಸರಿಸತ್ತಿರುವ ವರ್ತನೆ ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಷದವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯೆಕ್ತಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿರೋಧವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವುದೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳೂ ಇವೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗದೆ ಕಷ್ಟಗಳಾದವು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಗಳವರು ಅವರ ವಿರುದ್ದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡಸಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು ೨೪ ಜನರನ್ನು ೧೨ ಅಡಿ ೮ ಅಡಿ ಇರುವ ಒಂದೇ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕೂಡ ಮೂತ್ರದ ವಾಸನೆ ಇದ್ದ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದೆವು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಕಾಗದ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೆ ಆಳುವ ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅಂದು ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಡೆದುಕೊಂಡ ವರ್ತನೆ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲು ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಈಗತನಾನೇ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಹೂಲಿಗ್ಯಾನಿಸಂಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಾಡಿಕೊಡಬಾರದು, I was only a silent spectator and observer. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡು

ವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣವು ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ನಡೆಸುವಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಷ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲವೇ ಏನಾದರೂ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿತು ಅಲ್ಲದ್ದಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಯಾವರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಂತಹ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೆಕು. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ:—ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಇಂದು ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕರೆಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮುಖಂಡರು ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ, ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಂದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೇನು? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— I take very serious objection to the utterances of the Leader of the Oppositions. That is not the correct way of putting things.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸರಿ ಏನು? ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ;

Sri K. H. PATIL.— I raise to a point of order. ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Can the highest authority of the land like the Prime Minister could be criticised on the floor of this house ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು? ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. (There was uproar from the members of the Opposition).

Sri C. M. ARUMUGHAM.— When the Prime Minister visited Bangalore last time, the Kannada Chaluvaligars wanted to stage a demonstration, they were arrested by the Police and put behind the bar. They were thus prevented from staging a demonstration or say anything againt the Prime Minister.

MADAM SPEAKER.— It is allright if they say anything against the Prime Minister but they cannot say anything againt Smt. Indira Gandhi.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್.— ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ ಮಾಡಿ ೩೩ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಲಾಕಪಿನಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದೇ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಮೈಮೇಲೆ ಉಗಿದರು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಸರಕಾರ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಂದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳನ್ನು, ವಕೀಲರನ್ನು, ಕಾರ್ಪೋರೇಟರಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರ ಸಭೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿದರು. ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್)ನವರಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು

ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪದೋಷ ಅಂದರೆ ಒಮಿಷನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಮಿಷನ್ಸ್, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಕೂತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಖಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ವರೆಗೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಯಿತು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಕೆಲವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದರು, ಆದರೆ ಇವರು ಬಂದಾಗ ಯಾರನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡವರೇ ಆಗಲಿ, ಚಿಕ್ಕವರೇ ಆಗಲಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ. ಎಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಇಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಂತಹ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಿದೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂದಾಗ, ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು, ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಬಾವುಟ, ಕೆಂಪು ಬಾವುಟ ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಬಾವುಟಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯೇ ವಿನಃ ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇವರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದನ್ನ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಏನಾದರೂ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅವರು ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು, ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಬರುವ ಕಡೆ ಜನಸಂದಣಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಟಿಯ ಜನರೂ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನೋವಾಗಿದ್ದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯೇ ವಿನಃ....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಅವರ ಪಂಚೆ ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯುವುದು, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ದಬ್ಬುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾ ದರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಜನಗಳು ನೂಕುನುಗ್ಗಲಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಂದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ನಾಳೆ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಂದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬರೆದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಮೆರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆನಡಿಯವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಾಗ ಯಾವ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಲೈಲ್ಪಿ ಬೋಗಿಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ಕೆಲವರು ಅವರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದರು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— Is it fair on the part of the Leader of the Opposition to disturb me. There is a way to differ from me. You have got every right to say what I am saying is not correct. But when I am on my legs it is not correct to disturb me. If you are not satisfied there is a way of telling it.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೆಲವರು ಅಪಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹೊಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇದುವರೆಗೂ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಈಗ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅವರು ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ — ದೊಂಬಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇವೊತ್ತು ಸಂಜೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಲೀ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ಸೂಚನೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಆದರೆ ಆ ಸಭೆಯನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದೆ. ಆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ಯಾವ ತರಹ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಸಭೆ ನಡೆಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಈಗ ನಾಳೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ (ಆರ್) ಯುತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಮದುವೆಯನ್ನೇ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ನಾನು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕಳವಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಆದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಇವೊತ್ತು ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.'

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇವೊತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಳೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಬರಕಾಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಆ ಸಭೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದು ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಭೆ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಏನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ರೈಫ್ಲೆ ಬೋಗಿಯಿಂದ ಹ್ಯಾಂಡ್ಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಳಿಯುವಾಗ ಕೆಲವರು ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟವನ್ನು ಎಸೆದರು. ಅವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರೂ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದವರು ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರು ಆ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ

ದಿಂದ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ೧೦ ಸಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2-30 P. M.

ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ನೀತಿ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ನಾವು ಸಭಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

Renuka Yellamma Devasthana (Administration) Bill, 1973

Introduction.

Sri N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).— Madam Speeker, I beg to introduce the Renuka Yellamma Devasthana (Administration) Bill 1973.

MADAM SPEAKER.— The Renuka Yellamma Devasthana (Administration) Bill, 1973 is introduced.

(The Bill is appended as Annexure to this volume.)

Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973— Motion to Consider

Sri A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).— I move "that the Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.— Motion moved :

"That the Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

†Sri A. R. BADARINARAYANA.— I wish to make a few remarks in this matter.

Considerable time, labour and procedural delay is involved at the Government level in accepting endowments under the Charitable Endowments Act, 1890 even where

the value of such endowments is very small. As there is no provision in the Act which empowers delegation of the powers of the State Government to any officer subordinate to it, it was considered necessary to make provision for such delegation. This necessitates amendment of the Central Act which is an existing law in the concurrent field. Therefore the Government of India were consulted in the matter and as suggested by them, provision is made for delegating the powers of Government only in respect of endowments not exceeding rupees ten thousand in value, and delegation of power under sections 4 and 5 is restricted only to a Head of the Department of Government.

It is accordingly proposed to insert new section 12 A in the principal Act.

Hence this Bill.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ೧೯೭೩ ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾರಾದರೂ ದಾನಿಗಳು ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದತ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಡಕುಗಳು ಆಗಿ ನಿದಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಶರತ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಡ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನಂದರೆ, ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಂಟು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಇವೆ; ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳು ಸಹ ಹೊರಲಾರದಷ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರಾದರೂ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವವರು ವೆಂಕಟ್ರಮಣಸ್ವಾಮಿಯ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದಾನಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಪರಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಹೆಡ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಡೊನೇಶನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದೂರು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯು

ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದರ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊ ಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.— Now, I will put the motion to the vote of the House. The question is:

"That the Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

The motion was adopted

Clause 2

MADAM SPEAKER.— The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 1, etc.

MADAM SPEAKER.— The question is:

"That Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri A. R. BADARINARAYAN.— I beg to move.

"That the Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973 be passed".

MADAM SPEAKER.— The quesion is:

"That the Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1973 be passed."

The motion was adopted and the Bill was Passed.

Statement by the Minister for Public Works and Electricity re: Power cut in the State

† Sri H. M. CHANNABASAPPA.— Madam Speaker, with your permission, I would like to make this important statement for the information of this House.

A cut on the energy consumption of consumers in Mysore State has been in operation since 1st October 1972. This cut was introduced after taking into consideration the estimated energy generation that could be made primarily in the Sharavathi Valley and the other smaller Generating Stations in the system, immediately after the cessation of the monsoons when the energy supply position in the State till the onset of the next monsoons during 1973 could be correctly assessed. The implementation of the cut on energy consumption has been quite successful and in practice an effective cut of 20–22% on the estimated monthly energy consumption has been realised. With the available resources it is estimated that we could continue to operate the system without further cuts on energy consumption till about the middle of June 1973.

Normally the monsoons in the catchment of the Sharavathi river which is the major source of power generation in the State breaks out during the first week of June. There have also been preliminary forecasts from the Meterological department that it is possible that the monsoons this year may break out earlier, probably during the last week of May. However, it is necessary to have a contingency plan, to be put into effect at short notice, in the event of monsoons being delayed even beyond the first week of June, in order to ensure that the essential services in the State like water supply, power supply to hospitals, irrigation and other priority sectors is not disrupted. With this object in view it is

proposed that in the event of there being no inflows into Linganamakki Reservoir in the Sharavathi catchment even by the end of first week of June, the power cut to H. T. consumers be increased from the present 25% to 50%. It is estimated that the total consumption of H. T. industries in the State without power cut is of the order of 240 million units per month. If the present cut of 25% on this consumption is increased to 50% we will be saving about 45 million units from 8-6-1973 to end of June 1983. With this cut it will be possible to continue power supply to other categories of consumers with 25% power cut as at present, till end of June 73. The Board has prepared plans to put the above proposition of increasing the power cut on H. T. Consumers from 25 to 50% in the event of monsoons in the Sharavathi Valley not breaking out even by the end of first week of June.

Sri M. S. KRISHNAN.—From the statement which the Minister has now made and the statement which he made a few day before, there seems to be a thorough-going contradiction between the two. A few days before the very same Minister stated that things had improved and there is going to be concession shown to domestic consumers. Now from what he stated, it appears that further cut in electricity consumption is contemplated even before anything is definitely known about the onset of monsoon. Is it correct for him to judge on the basis of presumption and come to conclusion ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The hon. member has not followed my statement and therefore, he is under misapprehension. I will send a copy of my statement to him and to all the other members. The point is: it is only in the event of the monsoon not breaking on the due date, we will be compelled to increase the cut from 25 to 50% only to high tension consumers so that we may keep the power cut at 25% to all other categories for another week. That is the idea.

Sri M. S. KRISHNAN.—I thank the Minister very much.

Mysore Agricultural Debtors (Temporary Protection) Bill, 1973-Motion to Consider

Sri A. SHANKAR ALVA (Minister for Co-operation).—Madam Speaker, I beg to move:

'That the Mysore Agricultural Debtors' (Temporary Protection) Bill, 1973, be taken in to consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Agricultural Debtors (Temporary Protection) Bill, 1973. be taken into consideration."

†Sri A. SHANKAR ALVA.—Here is a small Bill. It was necessiated on account of the High Court decision that struck the Mysore Agricultural Debtors Relief Act, 1966 and the Rules thereunder. The Mysore Agricultural Debtors Relief Act, 1966 gave some protection to the Agriculturists under Sections 3 and 4. Under Section 4 which deals with Application for adjustment of Debts, if an application is made to the Court for adjustment of debts, some adjustments are made in respect of the debts of the agriculturist and he was given some relief. This Act was in vouge in all the parts of the State. Formerly a portion of this State was governed by the Madras Act, a portion by the Bombay Act and a portion by the Hyderabad Act. When all these different Acts were consolidated and the Mysore Agricultural Debtors Relief Act, 1966, was passed all the other Acts were repealed under Section 64. The Acts repealed were:

1. The Mysore Debt Conciliation, Act 1937 (Mysore Act No. VI of 1937);
2. The Madras Debt Conciliation Act, 1936 (Madras Act XI of 1936); and
3. The Debt Conciliation Act, 1940 (Coorg Act II of 1940).

Thereby all Boards established under the repealed Acts were dissolved in the respective areas when this consolidated Act of 1966 was brought into force. Unfortunately the High Court struck down the provisions of this Act on the

ground that some exception in respect of debts an Agriculturist owed to the Bank and such other institutions had been made, and the High Court held that this was a discrimination and the Act had to be struck down. Now, the Mysore Government has filed an appeal before the Supreme Court. Unfortunately it is not yet taken up. It was expected that it would be taken up by now. The Advocate appearing for the Mysore Government made some attempt for our case being taken up early. It was not possible and so it is feared that the agriculturists are left without protection. Hence the Government thought it fit to pass a temporary Act. So a provision is made in this Bill where by the properties of an agriculturist will not be sold for a period of two years for realisation of any debt. This is only a temporary measure. We are awaiting the decision of the Supreme Court. If the Supreme Court restores the Mysore Agricultural Debtors Relief Act 1966, the Act will come into force; otherwise, there will have to be a suitable separate legislation. Again, to safeguard the interests of the creditors, it has also been proposed that the time for the execution of decrees will be extended by two years so that all the decree holders may not be the sufferers.

This measure is intended only for the benefit of agriculturists. Practically it follows the relevant provisions of the Act, namely Section 4, which relates to adjustment of debts. So, I submit that this House may be pleased to pass this Bill.

†ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಂ.ಮಂಜುನಾಥ (ತಿಪಟೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ರೈತರ ಋಣಪರಿಹಾರ ಬಿಲ್ಲಿನ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನಗೋಸ್ಕರ ತಂದಿರುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಲೇನಾ ದೇನಾ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವುದು ರೈತನಾದವನು ಸಂಘಜೀವಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವೃತ್ತಿ. ಆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನಾದವನು ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇತರೇ ವರ್ಗದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯವುದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನು ತನ್ನ ಋಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತನಾದವನು ಸಾಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ತನ್ನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂತ ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿಧಿತವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಇಫರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆದರೆ ರೈತಾಪಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಸಹಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ದೊರೆತರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಹಾಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವತಿಯಿಂದ ದೊರಕತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೈತಾಪಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಾಲದೊರೆಯತಕ್ಕ ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನ. ಸಾಕಯ್ರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ಆ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದ ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಎಟಕದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ರೈತರು ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರೇಕೆ ವರ್ತಕರ ಹತ್ತಿರಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜನಾಥ್:—ಆ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ. ನಾನು ಶ್ರೀ ಶಿವಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಶಿವಯ್ಯನವರು ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಏನೋ ಈ ದಿವಸ ಆ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗೆ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ದಿವಸ ಈ ನಾಟಕವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದಿವಸ ರೈತರ ಈ ರುಣಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಯಾರೋ ಯಾರಿಗೊ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಗಂಟನ್ನು ನೀವು ಕೂಡಬೇಡ ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ನೀವು ಅವರನ್ನು ರುಣಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಯಾರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದ್ದೀರಾ? ನೀವು ಏನೇ ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ ಮಗಳ ಲಗ್ನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ, ಅವನಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ವಗೈರೆಗಳಾದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ

ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದರೆ ಆ ವರ್ಗ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ಆ ರೈತನನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಿಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸವು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ರೈತರಾದವರು ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ೫೦ ಸೇರು ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಯಲುಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಂದ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಭತ್ತ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ಬೇಕಾದರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅಂಥ ಸಮಾಜ ಘಾತಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಕೊಡದೆ, ಅಕ್ರಮದಿಂದ ಲಾಭಗಳಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏನೋ ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ಅನುತನುವುಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಆದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅವರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ರೈತರೂ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹೇಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೇ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಈ ಲೇವಾದೇವಿಯೂ ಒಂದು ಜೀವನದ ಕಸುಬಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ರೈತನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ವರಮಾನ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೭೦-೭೧ ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ರೈತರಿಗುಂಟಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ವರ್ತಕರು ಯಾರೂ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರೈತನು ತನ್ನಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಕ್ಕೆ ಮೂರರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾರು ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ? ಇಂಥ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಖಮಯವಾದ ಜೀವನ ಯಾರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸಗಳೂ ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲ ವಾತಾವರಣವು ಬಹಳ ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮಗನಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ವರ್ತಕನಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾಂದು ಕೊಬ್ಬರಿ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ರೈತರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹಾತುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ರೈತನಿಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ತಗಾದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ರೈತ ತನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಆ ಕಾಯನ್ನು ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಾಡಿ ಕಾಯಿ ಮಾರಿ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಾಡಿ ಮಾರಟ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆದು ವರ್ತಕರಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಕುಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತರ ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾರದೋ ಹೆಸರಿಗೆ ಭೋಗ್ಯ, ಯಾರಿದೋ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕ್ರಯ ವಗೈರೆ ಏನು ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ—ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತನ್ನಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಯಾರಿಗೋ ಕಾಯಲೆ ಅದರೆ ಯಾರಿಗೋ ಬರೆ ಎಳೆದಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ರೈತನ ದಿನವಹಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ?

ವರ್ತಕರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ರೈತರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು, ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು? ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಇದು ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಪ್ರಪಂಚ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅನೇಕ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರು ಇದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸುಗ್ಗಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ವಾಪಸು ಬರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವರು. ವರ್ತಕರು ಅನೇಕರು ಮಲ್ನಾನಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ತಂದು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ವರ್ತಕರು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಟ್ಟರೂ ರೈತ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮೂರೂ ಸಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರಿಸ್ಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರ್ತಕರು ಸಾಲ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ವರಮಾನವಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಏನಾಯಿತಿ ಸಿಕ್ಕದ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ತಡೆಮಾಡಿದರೆ ರೈತರ ಶೋಷಣೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಆಗುವುದು, ರೈತರಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3-00 P. M.

ಈ ಕಾನೂನು ಈಗಿರುವಹಾಗೆ ಅಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಡಮೆ ಯಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ವರ್ತಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗದಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಪರಲ್ಲಿ ಸುಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇದೆ. ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯವ ವ್ಯವಹಾರ

ನೋಡಬಹುದು. ೧೦-೧೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೈತ ಮತ್ತು ಕೊಡುವ ವರ್ತಕ ಇವರ ಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ಅವರ ಶಾಪ ತಟ್ಟುವುದು. ರೈತರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ತುಂಬುವವರು ಯಾರು? ಸೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನಕಮ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವವರು. ಅವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ವರ್ತಕರು ಅವನ್ನು ಕೊಡುವರೇ ಹೊರತು ರೈತರು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ರೈತ ಒಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರ್ತಕ ದಿವಾಳಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇವನ್ನು ಯೋಜನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಬಂದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪದೇಪದೇ ಇದು ಬಂದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾನೂನು ಬಂದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ದಿಗಭ್ರಾಂತಿ ಆಯಿತು, ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಕಳವಳವುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ಹೈಕೋರ್ಟು ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಈಗ ರೈತರೂ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರೂ ಒಂದಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇಡ, ರೈತರ ಏಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಲೆ ಒಡೆಯುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ರೈತರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಷ್ಟು ದಳ್ಳಾಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿ. ಮತ್ತೊಂದು ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವರಮಾನವಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯವಾಗಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕಾಯಿದೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ಮೈಸೂರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬ್‌ಟರ್ಸ್ (ಟೆಂಪೊರರಿ ಪ್ರೊಟೆಕಷನ್) ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬ್‌ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆ್ಯಕ್ಟ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆ ಇದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಳಾಗಿರುವುದೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಸಾಲ ಕೊಡುವವರು ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸಾಲ ಕೊಡುವವರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಆದರೂ

ಕೂಡ ರೈತರು ತಾವು ಹೇಳುವಷ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವ್ಯೆದು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆ ಸಾಲದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದೆ, ಇವು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿಗೂ ನಾನು ಓಡಾಡಲು ಮಾಡುವ ಖರ್ಚಿಗೂ ಸರಿ ಹೋಗುವುದು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ, ಲಾ ಇಲಾಖೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವರೋ 'ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲಿಕ್ವಿಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷೇವರ್ಷೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವಾಗ ಸಮಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದರೆ ಹೊಸ ಲಿಕ್ವಿ ತಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಯೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(Mr. Deputy Speaker in the chair)

ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಎರಡರಲ್ಲಿ "debt" means any liability in cash or kind, whether secured or unsecured, due from a debtor, whether payable under a decree or order of any civil court or otherwise, ಎಂದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಡೆಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ರೈತನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಲ ಬರೀ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದಾಗಲೀ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಸಾಲ ಹುಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರೊಡಕ್ಟೀವ್ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಟೀವ್ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೊ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕವರು ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಸಹ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್

ನಿಂದಾಗಲೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ತಮಗೆ ಅದು ಅನುಭವ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಡೈರೆಕ್ಟರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ, ಯಾರು ಕಡುಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆಗ ಅವರು ಸಾಲ ವಸೂಲಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಸಾಲಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರಿಗೂ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೇಸಗಳಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೋರ್ಟು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಡಿಕ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಟ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಚಾರ, ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರೆಪಡುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಡೆಬ್ಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಕ್ಟನ್ನು ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡದೆ ಅಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರುವವನಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಚಿಂತಾಮಣಿ): ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ (ಟೆಂಪರರಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್) ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಇಂಥಾದ್ದೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಾಗ ಕೋರ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ಆಗಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೀ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಆಗಲೀ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರು, ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೩೬ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಡೆದು, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕರು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸರಿ. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೆ, ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಂಟಕರಾಗಿರತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಾಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅನುಕರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಥವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ, ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಬಂದು ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಲ ಎಲ್ಲಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವತಃ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನ್ಯಾಯವಾದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹ

ಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಹರಕು ಮುರಕು ಚಡ್ಡಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೯ ಜನಕ್ಕೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇಂಥ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರೈತನೂ ತುಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಮ್ಮ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂಥ ಪಕ್ಷಗಳು ಇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಲೀ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ ಇವತ್ತು ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಎದ್ದಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಡ್ಜರೂ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯರೇ ಅವರು ಸೂಪರ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ಬೀಯಿಂಗ್ಸ್ ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೇ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ) :— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಮುಖೇನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಇದರಿಂದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ವಾದ.

ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲಿಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಸವಲತ್ತು ಇತ್ತು. ಆತನ ಮೇಲೆ ದಾವಾಹಾಕಿದ ಪಕ್ಷ

ದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ದಾವೆಯನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿ, ೬ ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ಯವ ಸಾಯಗಾರನ ಚರಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿಮಾ ಡುವ ಅವಕಾಶ ಆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮೂರುತರಹ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇತ್ತು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಜಮೀನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಕ್ರಯಪತ್ರ ಎಂದು ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ ಡೀಡನ್ನು ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚ ರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ ರಿಲೀಫ್ ಕಾನೂನು ತಂದಾಗ ಹಿಂದಿನಕಾನೂನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದರು. ಡೆಬ್‌ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆಂದು ಅದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದರು. ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬ್‌ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವು ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯವ ಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಡೇಡ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಡೆಬ್ಟರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವ ಪೆಂಡಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದರೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ರಿಟ್‌ಗಳು ವಜಾ ಆಗುವವರೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಗ್ರಿ ಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇತ್ತು ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಸಾರಿ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನೂನು ರಿಟೇಲ್ ಆದರೆ ಆ ಕಾನೂನು ರಿವೈವ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಆ ಕಾನೂನು ಅಸ್ತಿ ತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಡೆಬ್‌ಟರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು ಅಂತರಪಿಶಾಚಿ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೋನೋಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆ ಅವನು ದಾವಾಹಾಕಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರನ ಮೇಲೆ ದಾವ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದುಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಂದಾಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಅನುಕಾಶಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ವಜಾ ಆಗಿದೆ. ಡೆಬ್‌ಟರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಇವತ್ತು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡುವರ್ಷದ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಪರಿ

ಹಾರ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವವರೆಗೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಂತು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ದಾವ ಹಾಕಬಹುದಾದುಥ ದಾವಾಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಕಂತು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಾಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಎರಡುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ಆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವವರೆಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂತು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಂಪ್ರಿವೆಮೆಂಟ್ಸ್ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿನ ಮರ್ಜಿಬಂದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯದ ಒಳಗೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಕೇಳತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಹಳೆಯ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸಿಸ್ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುವಕ್ಕೆ ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವವರೆಗೆ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಸೆಕ್ಷನ್ ೩ ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :—

> "Not withstanding anything contained in any law or judgement or order of any court or competent authority, all proceedings in execution of any decree or order of any court or competent authority for the sale of any land held by an agricultural debtor."

It is only in respect of execution proceedings and not case of outstanding cases against agriculturists. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ವಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬೆಟರ್ಸ್ (ಟೆಂಪರರಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್) ಬಿಲ್, ೧೯೭೩ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ

ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ರಿಲೀಫ್ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ರಿಲೀಫ್, ದೊಡ್ಡ ರಿಲೀಫ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹಾಹಾಕಾರ, ಕೋಲಾಹಲ ಏಳುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ತನ್ನ ಮದುವೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದುಡ್ಡು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೊವಿಷನ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ತಕರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು, ಈ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗೋಮುಖ ವ್ಯಾಘ್ರ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ವ್ಯಸನ ಪಡಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನ ಪೆಂಡತಿ ಟಿ. ಬಿ., ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೆರಳು ಹಾಕುವ ಬದಲು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. "A Beggar cannot be a chooser" ಎಂದು ಹೇಳದ ಹಾಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಬೆರಳು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ನಾನು ಲಾಯರ್ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ೫೫ ಎಕರೆ ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ತೋಟ ಇರುವ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಳಕ್ಕಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ತೀರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ, ರೈತ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತಂದೆ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದರೂ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಬಡ್ಡಿ ತೀರಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇರುವಾಗ, ಪೋಲಲೈಸೇಷನ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಐಡಿಯಾಲಜೀಸ್ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪೂರ್ತಿ ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪು ಬರುವವರೆಗೆ ಮೊದಲು ರಿಲೀಫ್ಸ್ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ರಿಲೀಫ್ಸ್ ೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ರೀಡೇಟ್ ಮಾಡುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಜೆಷ್ಚನ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಜೆಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆಪೋಸೀಷನ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಆಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಬರಾಸಿಂಗ್ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಆದೀತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಕಾರ್ಪರೇಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಆವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಏನು ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅವು ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯಿದೆ

ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ ಪುರಷೊತ್ತು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಡ್ರಾಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೈಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲ ಇರುವಾಗ, ಹೊಸದಾದ ಕ್ರಾಂತಿ ಬರುವಾಗ, ಸಮಾಜವಾದದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಾಗ "Shaekles of slavery are to the thrown out," ಈ ಕೆಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. "Vulnerable section of the society" ಗೆ ಆಗಿದ್ದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಒಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ದಿನ ದಿನ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆ ದೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಮದುವೆಗೆ, ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ವರ್ತಕರು ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಳೆಯಿಂದ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನವ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬಡವರು ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾರಣ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪಾನೆಸ್ಟಾಗಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಫಿಲಿಂಗು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಈ ಕಾಯಿದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಸೌಲಭ್ಯ ಏನಂದರೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೈಲು ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲು ನಿರ್ಣಯ ಆಗುವವರೆಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಡಿಕ್ರೀಸಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇ ೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ರೈತಾಪಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನೂ ದೊಡ್ಡ ಭೂತ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಯಿದೆ, ೨ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಸಣ್ಣ ಕಾಯಿದೆ ಇದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಸಂಶಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇದು ಡಿಫೆಕ್ಟೀವ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಇದೆ. ಅರ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಏನು ಬರೆಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರ್ನಾಡು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಎರಡನೆಯದು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಮಾಜ ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೋ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜುಡಿಶಿಯರಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬದುಕಲಾರದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಜುಡಿಶಿಯರಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ

ಕಾಯಿದೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರೀಪಿಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಜೀವ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕಂಪ್ಲೀಟ್‌ಲಿ ವಾಯ್ಡ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಟ್ರಾವೈರಿಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಥಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಸ್ವಾಗತ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದು ರೈತ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಕಾಯಿದೆ ಇದ್ದರೂ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಾಲಗಾರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ರೈತನ ರಕ್ತ ಕುಡಿದು ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೈತರು ನರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಕಯ್ಯಾ ತಂದೆ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ತಂದೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು, ಊಟಕ್ಕೂ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದೆ, ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ, ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾಪಲೇಷನ್ ರೈತ ಜನಾಂಗ ಇದೆ. ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ರೈತ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಇದು ಇನ್ನು ಏನು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದೂ ಬರಲಿ. ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ (೧) ಸಬ್‌ಕ್ಲಾಸ್ (೨) ರಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

Explanation I — sub clause (ii) says :

"(ii) "holder" means a holder as defined in the Mysore Land Revenue Act, 1964, and includes a protected tenant as defined in the Mysore Land Reforms Act, 1961, but does not include a holder of any land held on behalf of a religious or charitable institution; and the expression "to hold land" shall be constructed accordingly; "

ಈಗ ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಈ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಬಿಲ್ಲು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದೂ ಕೂಡ ರಿಡೆಂಪ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಯಾವ ಕಾನೂನು ತರುತ್ತೀರಿ? ನಿನ್ನೆ ದಿವಸದವರೆಗೆ ನಾವು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ ಪುನಃ ಸೋಮವಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀವೆ. ಈ

ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಆದರ ಮೀನ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ಸ್ ಅವರಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಯಾರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ರೀತಿ ಆ ಭೂಮಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಗನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಓವರ್‌ಸೈಟ್ ಇನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮನಿಲೆಂಡರ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕ್ಲಾಸ್ ಇತ್ತು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು. ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದ್ದುವು. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದರು, ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಕ್ಸಪ್ಲಾಯಿಟರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟೆಡ್ ಆಗಿ ಇದ್ದರು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನವಾಬ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆ ಇದ್ದುವು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟೆಡ್ ಆಗಿ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರಮಪಟ್ಟು, ಬೆವರು ಸುರಿಸುವವರ ಕೈಗೆ ಇದನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೀನ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಅನ್ನುವುದು ಯಾರು ಉಳುತ್ತಾರೋ ಅವನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಬಂಧುತ್ವದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಕೇಳು, ಮೇಲು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆವೊತ್ತು ಫ್ಯೂಡಲಿಸಮ್ ಇತ್ತು, ಆಮೇಲೆ ಫ್ಯೂಡಲಿಸಮ್ ಹೋಗಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸಮ್ ಬಂತು, ಆಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಪಟಲಿಸಮ್ ಹೋಗಿ ಸೋಷಿಯಾಲಿಸಮ್ ಬಂದಿದೆ. ಈವೊತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಈ ಸೋಷಿಯಾಲಿಸಮ್ ತರುತ್ತೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರ ಕೊಲೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈವೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರು ದುಡ್ಡು ಇರುವವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಪ್ರೋನೋಟು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಹುಟ್ಟದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಇರುವವರು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರನ್ನು ಹುಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡ

ಬೇಕಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈವೊತ್ತು ನೀವು ಏನೋ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯವು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಹಣವೂ ಕೂಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿ ಆದೀತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಿ. ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಅಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಅವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪ. ಎಂ. ಭಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಲಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೬೬ ರಲ್ಲಿ ಪಾಸ ಆದನಂತರ ಸಾಹುಕಾರರು ಅನೇಕ ಜನರು ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ತಂದರು. ಕೊನೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ರದ್ದಾಯಿತು. ತದನಂತರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ರೂಪವಾಗಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ೨-೩ ವರ್ಷ ಆದುವು. ಆ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಸುಪ್ರೀಮು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೀ ಇನ್ನೂ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞ ಅಡ್ವೋಕೇಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹಿಯರಿಂಗ ದೊರಕಿಸಿ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಭೂಮಿ ಡಿಕ್ರಿಗೆ ಬಂದು ಹರಾಜು ಆದರೂ ಕೂಡ ಆವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದೇ ಹೋದಾಗ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಸಾಹುಕಾರ ಜನರು ಈ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ತುರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರೀಲಿಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ರದ್ದು

ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. The Mysore Agricultural Debtors Relief Act 1966 was struck down by the Mysore High Court as unconstitutional. ಈವಾಗ ಈ ಅಪೀಲು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನನ್ನು ತುರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವು ದಕ್ಕಾಗಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರೈತನ ವಿರುದ್ಧ ಇದ್ದ ಹುಕುಂಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಹುಕುಂನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಹುಕುಂನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ೨ ವರ್ಷ ಮುಂದುವರೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತನಿಗೆ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು ಅವುಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಡಚಣಿ ಇದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಾಹುಕಾರಿ ಜನರು ಅದಷ್ಟೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಅಪೀಲ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ, ಡಿಲೇ ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್‌ರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಡೈಟ್ ಮಾಡಿ, ಈ ಕಾಯದೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಿವೆ ಎಂದು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಅವರ ಜಮೀನುಗಳು, ಆಸ್ತಿಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ದುಷ್ಕಾಲದಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತನ ವಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಂಡೀ ಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವಂತೆ ಈ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡು ವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದೆ. ಯಾವತ್ತೂ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು.

ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಕ್ರಿ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು, ರೈತರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಾಲೂ ಇದ್ದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕ ಡಿಕ್ರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲವಾದರೂ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಏಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ಟೆಂಪೊರರಿ ಪ್ರೊಟೆಷನ್ ಬಿಲ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಕೆಲವರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದ ತಕ್ಷಣ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಹಾಯ, ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದು ತಕ್ಷಣ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಿಂತುಹೋದಾಗ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಜನತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾದರೂ ಕೂಡ ಅಥವಾ ಕಾಗದಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಬರೀ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾನೂನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ, ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ರಿಕಾರ್ಡ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. 'ಮಗನ ಮದುವೆ ಯಮನ ಬಾಧೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಒದ್ದಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಲಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಕೈ ಒಡ್ಡಿದರೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ರೈತನಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯ

ವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂಥ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆನಂತರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದರೆ ಅಸಲಿಗಿಂತ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ಬೆಳೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಸಾಹುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬಿಡು, ಇಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ತಿರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ, ಆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೧೯೬೧--೬೨ ರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಮಳೆಬೆಳೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲದ ನೋಲೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಬೆಳೆದು ರೈತರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವರ್ಷ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಆದರೂ ಸಹ ಬಡ್ಡಿ, ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ, ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆದು ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರೆ, ಪದಾರ್ಥ, ದನಕರುಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆವು, ಆ ಹೊತ್ತು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ ಸಾಹುಕಾರನಿಗಿಂತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನುಮುಂದಾದರೂ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಹಣಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಹಣವಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ, ರೈತನಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದಾಗ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟ

ತಕ್ಷಣ ಹಣ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 'ತಲೆಗಿಂತ ಏನೋ ಭಾರ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕದೆ ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮುಲ್ತಾನಿ ಅಥವಾ ಮಾರವಾಡಿಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದು ಆ ನಂತರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಿಲ್ ೧೯೭೩ ಎನ್ನುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನೂರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿದುದ ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಅನು ಕೂಲಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗುತಲಿತ್ತು. ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುವ ರೈತ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ರಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವಕಾಶ ಇರು ತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಟ್ಯಾಚು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದೂ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು **ಹೇಳುವುದು:**

"Stay of proceedings in the case of certain decrees or orders.— Notwithstanding anything contained in any law or judgement or order of any court or competent authority, all proceedings in execution of any decree or order of any court or competent authority for the sale of any land held by an agricultural debtor for realisation of any debt due by him shall, for a period of two years from the commencement of this Act, be stayed."

ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಕಾಶ ಇರ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಇದ್ದ ಚರ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂದು ರೈತರಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆ ಬರೀ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಡಿಕ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತೊ ಇಲ್ಲವೇ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲಗಳಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಡಿಕ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ರೈತರಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಇಂದು ನಾವು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಎತ್ತು ಹಾಗೂ ಅವರ ಮನೆ ಪಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ಸಾಲಗಳಿಗಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಇದು ಅಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟು ಮೆಂಟು ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲಗಳಿಗೂ ಇದು ಅಪ್ಲೈ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ರೈತರುಗಳು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಚರ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಹರಾಜಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿ ದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇಲ್ಲಿ ತರದೇ ಇದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಡಿಕ್ರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಲಗಳಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರ ರೈತರ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು

ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಸಹಕಾರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಏನೊಂದು ಹೊಸ ಮಸೂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಋಣಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದು ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಇಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ತಂದು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಡಿಕ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಕೂಷನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ರೈತರ ಋಣ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಈ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರವೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು ಇದನ್ನು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ತರಲು ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಪದೇ ಪದೇ ಇದೇ ಹಾಡನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ವರ್ಗ ಎಂದು ನಾವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರಕಾರವೇನೂ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರವೇ ಮಾಡಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಾನೂನು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಪೀಲು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಇವರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ರೈತರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರೇಮ

ಇಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಏನೇ ಇರಲಿ ವಕೀಲರ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ಇರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ವೃತ್ತಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭಂಗಿಯವರೂ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಬ್ಯಾಲಟ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗುರಿ, ಇಂದು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದ ಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಇಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮೈಮೇಲಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಅಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶೆಟ್ಟರು ಸಾಲ ಕೊಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೂ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವವರೇ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಯಾವ ರೈತರಿಗೂ ಯಾರೂ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಚಿನ್ನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲ ಕೊಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ, ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಡಿಕ್ರಿ ಕೇಸುಗಳು ಎಕ್ಸಿಕೂಷನ್ ಆಗದೇ ನಿಂತಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ರುಣ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಈ ಒಂದು ಏಧೇಯಕವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದಾದರೂ ಸಹ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದೇನಂದರೆ, ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರ

ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದವರ ಪೈಕಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನೂ ಸಹ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಲಗಾರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ೧೬ ಪರಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಲ್ಯಾಂಡ ಇಂಪ್ರೂವಮೆಂಟ ಲೋನ ಕೊಟ್ಟರೆ ೬ ಪರಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲ ಪಡೆದವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಫಂತರ ಡಿಫಾಲ್ಟರ ಆದರೆ ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಡುವುದು ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಟ್ಟು ೧೬ ಪರಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಶೀದಿ ಇದೆ; ಅದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅನುಭವವಿರಲಾರದು; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ರೈತರನ್ನು ವಿಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ೧೭-೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ ವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವುದೇ ಸರಿಯೇ ? ಮನಿಲೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಇಂದು ಅವರಿಗೂ ಸಹ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ ವರೆಗೆ ವಸೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಎಂದರೆ ಯಾರು, ಅವರ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ ಸಣ್ಣ ರೈತ ಜೀವರು ಸುರಿಸಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕರುವನ್ನು ಮಾರಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಂದು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಮನಿ ಲೆಂಡರ ಲೈಸೆನ್ಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಅವನ ಹಣಕ್ಕೆ ದಗಾ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಈ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್‌ಗಳವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ರೈತ ಜೀವರು ಸುರಿಸಿ; ದನ, ಕುರಿ ಸಾಕಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಎಗಜೆಂಷನ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇಂದು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಟೋಪಿ ಹಾಕುವ

ಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ೨೦೦ ಅಥವಾ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ, ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ದೋಕಾ ಆಗುವ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. ಬೇಕಾದರೆ ೪೦—೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿರುವ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮೂರುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಆಸ್ತಿಯೇ ಹೋಯಿತು ಎಂದು. ಅವರು ಸಾಯುವಾಗ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ; ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಬಲಿ ಹಾಕೋಣ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅದು ಬರಲಾರದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ವಯಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ಸ ಸಾಲ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಾಗಲಿ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ ಇನ್ಸಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ ಆಗಲೀ, ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಾಗಲೀ, ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ಸಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಆ ಒಂದು ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪ ಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸ ಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರೈತರು ಏನಾದರೂ ಡಿಫಾಲ್ಟರ ಆದರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಯರ್ಸಿವ್ ಸ್ಟೆಪ್ಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ವಿವೇಚನೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವಂಚನೆ ಇರಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ವರು ಏನಾದರೂ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ ಆದರೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ೧೦೦—೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಮನೆಯ ಊಟದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೊರಗೆ ಬಿಸಾಕುವ ಹೇಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವು ದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಮ್ಮಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಏನಾದರೂ ೫೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾವಾ ಹಾಕುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾವತ್ತೇ ಆಗಲಿ ಕುರಿತು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಏನಾದರೂ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿದಾರರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾವ ಹಾಕುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಟಾರೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವೇಶ್ಯೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಯಾರೋ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಶಾಸಕರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ನಾವೇ ರಾಜ್ಯವಾಳುವವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಸ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಏನಿದ್ದರೂ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಡವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತರಾದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ರೈತ ಏನು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನುಗಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ ಮನಿ ಲೆಂಡರಿಂದ ಹಣ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ರೀಪೇಯಿಂಗ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಹತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಏನೇನೋ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡೀದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಸ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಕಾವಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ೧೬ ಪರ್ಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೆಸಿಟ್ಸ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನನಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಫೀಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ, ಡಿಫಾಲ್ಟರುಗಳಿಗೆ ೩ ಪರ್ಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ೧೬ ಪರ್ಸೆಂಟ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತನಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಜೀಪಿನ ಖರ್ಚು, ಆ ಖರ್ಚು ಈ ಖರ್ಚು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ

೨೪ ಪರ್ಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನು ೬ ವರ್ಷ ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ೧೬ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಾವಾ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ನಾವು ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ಸ್ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಆಕ್ಟನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಏನಿವೆ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಇರುವವರಿಗೆ ರೂಲ್ಸ ಅನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹಾಕುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಸುಲಭದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ವರ್ಷ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರೈತನ ಕೃಷಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಮೈಸೂರು ಕೃಷಿ ಸಾಲಗಾರರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ಬಂಟ್ವಾಳ).—

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪುಟ ೪ ರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಅವನ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇದೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಸಂರಕ್ಷಿತ

ಗೇಣಿದಾರ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವನು ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಶಾಸನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕಾನೂನಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಪಡೆದು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅವರ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು ಅವರ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟಿನೆಂಟ್ ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಟಿನೆಂಟ್ ಎಂದು ಇಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೮೦ ಜನ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶ ಗೇಣಿ ಭಾಗದ ಸಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟಿನೆಂಟ್ ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಗೇಣಿದಾರರು ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವ ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋನೋಟ್ ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ೯-೧೦ ಪರಸೆಂಟ ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಉಳಿದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪರಸೆಂಟ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪರಸೆಂಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣವನ್ನು ೯-೧೦ ಪರಸೆಂಟಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇವರು ಬಾಕಿ ರೈತರ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಹುಕಾರರಿಗಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೀನಲ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಸಹ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವದು ಬೇರೆಯೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಟೊಮೊಬೈಲ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆತ ಶ್ಯಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗ ಮಾರುತಿ ಕಾರ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟಿಗೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಭಂಡವಾಳ ಸಂಜಯ ಗಾಂಧಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಬಾಕಿ ಭಂಡವಾಳವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಮಗನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಭಂಡವಾಳವನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ನೀವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಪೀನಲ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಹಾಕಿ ಈ ನ್ಯಾಷನಲೈಸಡ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಬಡಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವು

ಗಳನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಹೇಳುವದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು, ಒಂದು ಪರಸೆಂಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ೯–೧೦ ಪರಸೆಂಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರು ಅಷ್ಟು ತಲೆಭಾರದ ಖರ್ಚನ್ನು ಏಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಭಾರವನ್ನು ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಹೊರುತ್ತದೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಭಾರವನ್ನು ಬಡ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ ಆತನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡುವದರಿಂದ ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಹುಕಾರರನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಮಿನುಗಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಾರಿ ಮಿನು ಕಡಿಮೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಮಿನುಗಾರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಹ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಡಿಮೆ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸಾಲವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Deputy Speaker, there is a move on the part of a certain section of this House to topple the Government or change the leadership.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We are now in the midst of the Bill. What the Hon. Member is saying now is beyond the scope of the Bill. I thought he wanted to speak on the Bill.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—What is there to speak on this Bill?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I cannot permit that.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, we are interested in the continuance of this Government and its functioning. Since we have passed the budget, we are interested in the continuance of the Ministers. I understand that the Hon. Minister of State for Major Irrigation Sri Nanje Gowda is playing a

leading role in persuading the dissidents to withdraw their signatures. I therefore want a statement from the Government whether the Ministers will continue or whether there will be any change.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us have some sense of proportion.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Since some persons have gone to Delhi to represent against the Chief Minister and since there is a talk that the Government may collapse, let the Government come forward and say 'no'. How can we keep quite when some people have gone to Delhi with a memorandum?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is completely outside the scope. I have understood what the hon. member has said. Not only that. I have also understood what he has in his mind. We are in the midst of discussing the Bill. I call upon the Minister for Co-operation to reply.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ.....

Sri H. D. DEVE GOWDA.—We are eager to know what exactly is the position. We understand that 45 members have signed to remove this ministry. Sri H.N. Nanje Gowda is going round the Hall and sitting with members.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have called upon the Minister to reply.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—75 persons have signed to change the Leader. That is the information I have.

Sri A. SHANKAR ALVA.—Till another ministry comes, this ministry continues. Nothing has happened now.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—We want to hear from Sri H. N. Nanje Gowda.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ಗಣ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ.

MYSORE AGRICULTURAL DEBTORS (Temp. Protection) BILL, 1973—MOTION TO CONSIDER —(Contd.)

†ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ:—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೧೧ ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಮೈಸೂರು ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಿಲ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಡೌನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗನಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಆದಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ಈಗ ಅನೇಕ ತರಹ ಕಾನೂನುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಡೆಬ್ಟ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅವನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಾರದೆಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅವನ ಡೆಬ್ಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬಿಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡ ಬೇಕು—ಮುಂತಾದ ಗೊಂದಲಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಾಟವಾಗದ ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡೆಬ್ಟರ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳನೇ ಕಲಂ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆ. ಆದರ ನಂತರ ರಿಟ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅಂದರೆ ಅದು ಪುನಃ ರಿವೈವ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಬಾರದು. ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆತಂಕವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. "Notwithstanding anything contained in any law judgment or order of any court or competent authority all proceedings in execution of any decree or order of any court or competent authority for the sale of any land held by an agricultural debtor for realisation of any debt due by him shall, for a period of two years from the Commencement of this Act, be stayed" ಎಂದು

ಇನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಅವನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಕೂಡದು ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶ. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Stranger in the Chamber

(At this Stage a Stranger was seen sitting in the L. A. Chamber)

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅವರು ಅತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

(At this Stage the Stranger left the Chamber)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He may get out.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, you must find out who he is. If he is not a member he has no right to be here. First of all, he has entered.....

Sri A. SHANKAR ALVA.—As a matter of fact, if it had happened in Parliament he will be fined Rs. 500/-

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is there in the Constitution itself. I am examining the matter.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—He must be fined.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Members will have a little patience. Even if he has done, this he is the citizen of India. I will have the matter examined. Our officers have gone to seize him. I will have the whole matter examined.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—A stranger is found inside the Hall. Not only that, he was also sitting. Therefore you must take proper action.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Whatever possible action can be taken, will be taken.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇದೇ ತರಹ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಅನಾಹುತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It is a reflection on the watch and ward. First thing is, a stranger has been found in the Assembly. Secondly he was found to be sitting in the Assembly.

Sri B. B. SAYANAK:—He was sitting in the chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have been a member of the Assembly for so many years. This is the first time that I have come across an incident of this type. I shall certainly see that the dignity and decorum of the House is maintained and I assure the Hon. Members that whatever action is possible and is reasonable, it will certainly be taken according to law. Hon. members need not have any apprehension about it.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸದನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯಬಾರಿ ಈ ತರಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಘಟನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಆಗಬಾರದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಬೆಗ್ಗೆ ಏನು ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is why I said, please don't have any apprehension. I am anxious that such things should not happen.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದರೋ, ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಯಾರೆಂಬುದೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಒಳಗಡೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸದನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Who told you like that? That is too much. How can you say that?

Have you any information tha any person from the Congress party has brought that persons inside the House?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರ ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿ ಹೋದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏಕೆ ಅವರು ಆ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಹೋದರು ? ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅವರನ್ನು ಒಳಕ್ಕೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೆಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಅದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಆ ಹೊಸಬರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ.

Mr. Deputy Speaker.— It is not fair for the Hon. Member Sri Lingappa to say that some Congress Party Member must have brought him here unless he could substantiate it. Therefore you must withdraw it. The other party of your statement that 'ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು,' is also not correct, because there was confusion in this House on all sides. I was also hearing as to what all transpired.

Sri Kagodu Thimmappa.—The Stranger moved just two steps towards Mr. Subhash Patil and then went out.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಆ ಹೊಸಬರು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು, ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರ ಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ.

Mr. Deputy Speaker.— Mr. Lingappa you admit that it is not proper to attribute other hon. Members ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಅವರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ್ ಪಾಟೀಲರವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನೋವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Let us not presume things. That stranger got confused and probably somebody asked him to go away and he might have gone. So, let the matter rest there. I will examine the position. In future every precaution will be taken.

†Sri D. K. NAIKAR (Minister for Law & Parliamentary Affairs).—Sir, I submit that under rules 319 and 320 of the rules of Procedure discretion has been given to the Hon. Speaker to direct the person to withdraw from the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The rules referred to by the Hon. Minister for Law and Parliamentary Affairs refer to admission of strangers in the galleries and withdrawal of strangers from the galleries. That does not pertain strictly to the incident that is before the House.

†Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I am really very sorry that the Hon. Minister for Law and Parliamentary Affairs has quoted the rules which are not relevant to the subject matter which is before the House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.— ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಹಾಜರ್ಮಾಡಲಿ. ಅನಂತರ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರ.

Sri B. B. SAYANAK. — The Speaker has the power to bring that person before the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— I will read out article 193 of the Constitution. It says:

> "193. If a person sits or votes as a member of the Legislative Assembly or the Legislative Council of a State before he has complied with the requirements of article 188, or when he knows that he is not qualified or that he is disqualified for membership thereof or that he is prohibited from so doing by the provisions of any law made by Parliament or the Legislature of the State, he shall be liable in respect of each day on which he so sits or votes to a penalty of five hundred rupees

to be recovered as a debt due to the State."

It is for the Government to take up the matter.

Sri SHANKAR ALVA.— Sir, once he entered the precincts of the House, it is for the Speaker to deal with that person and take action in the matter.

5-00 P. M.

Sri B. B. SAYANAK.— Sir, the person must be brought before the House.

Sri KAGODU THIMMAPPA.— The man who has committed an offence should be taken to the custody of the Secretary.

Sri C. M. ARUMUGHAM.— He must be brought before the House and action should be taken.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).— Sir, the matter is there and you will have to get it examined and necessary action taken. We cannot proceed immediately.

Sri B. B. SAYANAK.— He must be brought here immediately.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— Sir, Heavens won't fall if the matter is examined by the Speaker. I would like to know for what purpose he should be brought here? I humbly submit that the matter will have to be examined by you, Sir, and found out in the first place who is that man who is said to have entered here, why did he enter, and if he is found guilty, it is for the Chair to suggest any punishment. I request the Chair to please get it examined; it is a matter for the Chair to get it examined.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— As I have already said it is not a matter which can be dealt with summarily like that. We are interested to have the matter thoroughly examined and we are equally anxious to give the necessary punishment to the intruder. Nothing will be lost if the hon. member have a little patience. The Hon'ble Minister for Law also pointed out some rules. Let us take some time and have the matter examined thoroughly, because afterwards let it not be said that we did something hurriedly.

Sri D. K. NAIKAR.— As per Article 193, penalty is to be imposed on persons who are sitting inside the House. In this Article there is reference to Article 188. Article 193 does not apply to the strangers. It only pertains to members who have not taken oath and who have participated in the Assembly Article 193 is as follows:—

> "If a person sits or votes as a member of the Legislative Assembly or the Legislative Council of a State before he has complied with the requirements of article 188, or when he knows that he is not qualified or that he is disqualified for membership thereof,....."

Sri KONANDUR LINGAPPA.— 'Not qualified' means a person who is not a member.

Sri D. K. NAIKAR.— Sir, I will read article 188 also. It says.—

> "Every member of the Legislative Assembly or the Legislative Council of a State shall, before taking his seat, make and subscribe before the Governor, or some person appointed in that behalf by him, an oath or affirmation according to the form set out for the purpose in the Third Schedule."

Therefore, only when members of the Legislative Assembly or Legislative Council before taking oath if they participate in a manner as per article 193, provision is provided for penalty.

ಶ್ರೀ ಖಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.— ಓತ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಲಾ ಸಚಿವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.— Of course, the first part of the article refers to a member. But the second part says : 'or when he knows that he is not qualified or that he is disqualified or that he is prohibited from so doing by the

provisions of any law made by Parliament or the Legislature of the State, he shall be liable in respect of each day on which he so sits or votes to a penalty of five hundred rupees to be recovered as a debt due to the State'.

†Sri H. SIDDAVEERAPPA.— We will have to make a distinction between one who sits and one takes part in the discussion. Perhaps, in this case, he is disqualified for membership. One who is disqualified is one who is not elected. When we give an interpretation to an article of the Constitution, we will have to go through the provisions very carefully. Of course, there are precedents; I know none is entitled to sit here or even enter the presincts without being qualified. One who is not a member is not qualified. This is the first time that a question like this has arisen. I am not for sayin to absolve any men who is guilty. But, the matter should be thoroughly examined by the Speaker and a decision taken. I hope the hon. members will bear with me; there is no necessity of going through this process all of a sudden. According to law, a man is innocent unless he is proved guilty. I will give you this hypothetical case. Somebody is following a man in order to escape himself and save his life; suddenly he enters the House.

Sri C. M. ARUMUGHAM. —Let us be serious about this matter.

Sri B.B SAYANAK .— I want to request that he may be produced before the House and then we shall take action against him. Now he is the property of the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER .—Do you know the definition of the property ?

Sri C. M. ARUMUGHAM .— I request you to give us the name and address of the person who has entered the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER .— The hon. member need not worry about him, he is only here.

Sri C.M. ARUMUGHAM .— I once again request the Hon. Deputy Speaker kindly to give his identification, his name and address.

Mr. DEPUTY SPEAKER :— Let there be some enthusiasm but not undue enthusiasm like this nor over enthusiasm.

Sri D.K. NAIKAR.— The interpretation made by the Hon. members on the opposite side about a portion of article 193 re. penalty for sitting and voting before making an oath or affirmation, is not correct. My friends might agree with me if I say that article 193 also refers to a portion of article 188. The relevant portion of Art. 193 says :

> " ..or when he knows that he is not qualified or that he is disqualified for membership thereof or that he is prohibited from so doing by the provisions of any law made by Parliament or the Legislature of the State,.."

In my humble opinion the words "when not qualified" means a member even though elected but has not taken oath, is not disqualified. This is one aspect. Another aspect is: A stranger may not incur disqualification because he is not an elected member. A member before taking oath is not allowed to sit and participate in the debate. Therefore under such circumstances, if he participates, he is liable for a penalty. But this does not refer to any stranger at all.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ :— ಮೊಂಬರ ಆಗ ಓತ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದು ಇಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಆದರೆ ಪರಕೀಯರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಗಹನವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The matter cannot be rushed so lightly like that. We are governed by article 193 because when he knows that he is not qualified—that refers to sits or votes. I am very clear in my mind. I can assure the Minister for Law and other members who are very lively that the whole matter will be examined in all its legality and we will see what best can be done.

Sri C. M. ARUMUGHAM :—Even now I insist that his name and address should be disclosed to the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. — He is not a murderer; let there be no mistaken notion about it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us have a sense of proportion; let us deal with him in the best possible way as the law provides; but let us not make a ridicule of it. His name and address can certainly be given.

Sri B.B. SAYANAK.— What harm is there in producing that gentleman before the House ?

Sri C.M. ARUMUGHAM.— Let us not side track the issue. Nobody has said on this side that he is a murderer.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Can you identify that man ? I have never seen that man.

Sri B.B. SAYANAK.—Why are you shielding that man ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I shall have the entire matter examined if it is so necessary; but not in haste.

Sri B.B. SAYANAK.—The Hon. Deputy Speaker is the cuostodiam of the decorum of this House. Why is he feeling shy to produce the gentleman before the House ? I want to know why the Congress Party is shielding that person.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We are not here to shield anybody. Normally decency and decorum require that even if he is an hon. member, he must be given an opportunity and he must be dealt with according to law and in a manner that justice is not only done but seemingly done.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We shall now close this chapter and proceed to the next item.

(Sri VATAL NAGARAJ.— Stood up to speak. There were uproarious scenes in the House.)

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— Before the hon. Deputy Speaker announces his name, he must be satisfied that he is the person.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ.—ಈಗ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಮಹನೀಯರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವಶ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ .—ಅವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡೋಣ, ಹಿಂದೆ ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಬಾಂಬ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಪೋಸ್ಟಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕಾಗದ ಬಂದಿತ್ತು.

Mr. DEPUTY SPEAKER .—If you so desire, I will give you the address of the person.

Sri H. S. SIDDAPPA .—The other day I remember when the cat ran behind the chair of the Speaker, I said there is some bad omen to this House and the Government is now facing an opposition in their own camp for pulling out the ministry. Now another two-legged cat has entered the House. This has added to the bad omen. In order to remove that bad omen, please present to the person the House; let us see his beautiful face. We shall also like to see the person who has given him a pass to enter this House.

The pass is meant to go to the public gallery. I want to know on whose notice this man is introduced. Let us know his address.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I would like to know from the Hon. Leader of the Opposition whether we should give this incident undue importance.

Sri AZEEZ SAIT.—I do not understand why so much of importance is given to this incident. When the ruling is given, I do not know why the Hon. Members are persisting the Chair about this matter.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Members wanted his address. His Name is Sri Kishan Rao Sinde Son of Jayappa, aged about 26 years, Jagad, Gulbarga Town. Let us pass on to the next subject. I now call upon the Hon. Minister for Co-operation to reply.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ಸ್ಮಾಲ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಗಾವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ ಆನ್ಯುಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಕೂಡದು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಇನ್‌ಕಂ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಕೂಡದು.

"...income from sources other than agriculture and manual labour does not exceed 1/3 of his total annual income or Rs. 1,000/— ..."

He must essentially be an agriculturist. It applies only to small holders.

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ಆಗಿ ಡೆಬ್ಟರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಕಾಯಮ್ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ಟೆ ಯಾಕ್ ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಯಿದೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ಪ್ರೊಟಕ್ಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಆಕ್ಟ್ ಸ್ಟೈಕ್ ಡೌನ್ ಆಗಿದೆ.. ಮೊದಲನೇ ಆಕ್ಟ್ ಇದ್ದದ್ದು; ರಿಪೀಲ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ರಿಪೀಲ್ ಆದ ನಂತರ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೊಟಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೊಟಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಣ್ಣ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಬಡ್ಡಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಂದರೆ Only for that purpose ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, so that his property may not be sold.

ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಸಾಲ ಮಾತ್ರ ಲಗಾವು ಮಾಡಬೇಕು, ಬಾಕಿದ್ದು ಕೂಡದು ಎಂದು. ಒಬ್ಬನ ಆಸ್ತಿ ಏಲ ಆಗುವಾಗ ಯಾವುದು ಸಾಲ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದು, ಯಾವುದು ಸಾಲ ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಟೆಂಪರ್ಸರಿ ಮಸೂದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಡಕವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಲಗಾವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರೊಟಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮಾರಾಟ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇರುತ್ತು. ಅದರ ಮುಖೇನ ಸಿಗಬಹುದಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ ಡೆಟರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೋದವು. ಈಗ ಡೆಟರ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ ರಿಲೀಫ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯಂತರ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೆಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನೂನು ತಂದು ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಗುಣ ಆದರೆ that will be restored. ಆದು ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಡಿಸ್‌ಪೋಸಲ್ ಆಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಯಾರು ದಾವ ಮಾಡಿದರೂ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡದು, ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು ಎಂದು

ಪ್ರೊಟಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ: That property will not be sold for two years. ಡಿಕ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. Agricultural property will not be sold.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ೬ ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕ ಕೂಡದು. ಅದರಲ್ಲಿ ದಾವ ಹಾಕಿದಾಗ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಡಿಕ್ರಿ ಆದ ನಂತರ ಕಂತು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಎರಡು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ರೀಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಏಲಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈಟ್ ಇಲ್ಲ. Other things will depend upon the result of the appeal.

ಅಪೀಲು ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ ಸಪರೇಟ ಬಿಲ್ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ ಟಿನೆಂಟ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಮೊದಲಿನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನೇ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿದೆವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಬಿಲ್ಲ ತರುವಾಗ ಇಂಪ್ರೂವ ಮಾಡುವ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಟಿನೆಂಟ ಅಂದರೆ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಕದೀಂ ಟೆನೆಂಟ ಮತ್ತು ಜಾಲಗೇಣೀ ರೈತರು ಆಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಗ್ಯಾನೇ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅವನಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. "The very words have been added here."

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟಿನೆಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಅಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. We are not bringing a substantive Bill at all. If it is struck down then we will bring a separate Bill.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now, I will put the motion to the Vote of the House. The question is :

"That the Mysore Agricultural Debtors" (Temporary Protection) Bill, 1973, be taken into consideration."

The motion was adopted

Clause 2

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Mr. Shamanna will move his amendment to Clause 2.

Sri T. R. SHAMANNA.—I beg to move:

That in item 1,after the words "any liability in cash or kind" the words "incurred or borrowed for purpose of agriculture" shall be inserted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved:

"That in item 1, after the words 'any liability in cash or kind', the words 'incurred or borrowed for the purpose of agriculture' shall be inserted,"

Hon. Member Mr. Shamanna may explain.

†Sri T. R. SHAMANNA.—Here, the Bill that is placed before us is The Mysore Agricultural Debtors' (Temporary Protection) Bill, 1973. That is given to us in order to see that the agriculturist is not put to hardship by the cliques and devices that may be followed by the money lender, who may exploit the agriculturist. The purpose of my moving my amendment is this. Taking advantage of this relief measure, if a person who is an agriculturist borrows money for purposes other than agriculture *viz.*, for gambling or for drinks or for any other purpose for which he is not expected to get relief, he may say: 'I have also borrowed money and I must get relief.' So, relief has to be given to the debtor only in respect of debts borrowed by him as an agriculturist and not for unproductive purposes or for other purposes for which he has borrowed, which have no bearing on the life of an agriculturist. For the purpose of gambling or drinks he may claim relief. It is for that reason I have brought this amendment.

Sri SHANKAR ALVA.—I oppose the amendment ಡಿಕ್ಕಿ ಆದ ಮೇಲೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲಿಟಿಗೇಷನ ತರುಗಿ ಸುರು ಆಗುತ್ತದೆ. It is not possible to accept the amendment in a Bill of this kind. So, I request my hon. friend to withdraw that amendment.

Sri T. R. SHAMANNA.—In the document that is written the purpose for which loan is borrowed is mentioned.

Sri A. SHANKAR ALVA.—Suppose it is a pro-note or mortgage.

Sri T. R. SHAMANNA.—When a future Bill is brought up, I request you to see that unnecessarily the persons who borrow money for purposes other than this do not get this advantage. With that assurance, I withdraw the amendment.

I beg leave of the House to withdraw the amendment.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Has the Member leave of the House to withdraw it ?

MEMBERS.—Yes.

The amendment was, by leave, withdrawn

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will now put Clause 2 to the vote of the House. The question is:

"The clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 3 and 4

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That Clauses 3 and 4, do stand part of the Bill".

The motion was adopted

Clauses 3 and 4 were added to the Bill.

1, etc.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri A. SHANKAR ALVA.—Sir, I move:

"That the Mysore Agricultural Debtors' (Temporary Protection) Bill, 1973, be passed"

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Agricultural Debtors' (Temporary Protection) Bill, 1973, be passed."

The motion was adopted and the Bill was passed

MYSORE CO-OPERATIVE SOCIETIES (SECOND AMENDMENT) BILL, 1973 —

Motion to consider

Sri A. SHANKAR ALVA (Minister for Co-operation).—Sir, I beg to move:

"That The Mysore Co-operative Societies (Second Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

MR. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

"That The Mysore Co-operative Societies (Second Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

†Sri A. SHANKAR ALVA.—Here absolutely there may not be much controversy. What happend is, as far as the Act is concerned, it says in the Act, we can have only one additional Registrar and as many Joint Registrars or Assistant Registrars as the Government wants. Here, they have already appointed one Additional Registrar, *i.e.*, the C.M.O. to look after these weights and measures and Regulated Markets and all that. Now we have appointed a Director for Sugar Industries. He will be in charge of the entire work of these sugar factories either on the co-operative side or the industries side and in respect of societies he will be also act as Registrar. So, it is necessary to have one more Additional Registrar of Co-operative Societies.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—What about the Director for Sugar Industries?

Sri A. SHANKAR ALVA.—He will become Additional Registrar. He will deal with the industries aspect of it and also co-operative aspect of it.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—There is the Sugar Commissioner. Is the post of the Sugar Commissioner an independent post?

Sri A. SHANKAR ALVA.—It is part of the sugar factory. We are appointing a Director for Sugar Factory only in that capacity. Otherwise, all the other aspects of the Co-operative society will come to the Registrar. We want one more Additional Registrar. Clause 2 A says: "The State Government may appoint an Additional Registrar of Co-operative Societies and as many Joint Registrars of Co-operative Societies, Deputy Registrars of Co-operative Societies as it thinks fit for the purpose of assisting the Registrar." This mentions only one Addl. Registrar.

"In order to enable the Additional Chief Marketing Officer and the Director of Sugar Factories to be designated as Additional Registrar of Co-operative Societies and also in order to provide for future contingencies, it is considered necessary to amend the provision to enable Government

to appoint as many Additional Registrars of Co-operative Societies as it thinks fit for the purpose of assisting the Registrar." This is stated in the Statement of Objects and Reasons para 2.

Sri T. R. SHAMANNA.— I am making only one or two suggestions. In the Amendment of Section 2–A in place of the words "an Additional Registrar", 'as many Additional Registrars", is sought to be substituted. 'an' is removed and in its place 'as many' is substituted. My only complaint is that the Co-operative Department, instead of being co-operative and being a people's movement, is becoming Government's department. Take any Society; it will have a Government as Director. The whole co-operative movement is managed completely by the Government rather than by the people; it is not a people's organisation.

There are a number of Joint Registrars. Not being satisfied, Government created the post of Additional Registrar. Now they want to appoint as many Additional Registrars as possible to pull up their own kith and kin.Co-operation does not mean favouritism and nepatism. Our experience has been ; the more the number of appointments and more the number of officers, the more complicated and inefficient the administration is going to become. Particularly in the Co-operation Department it is the case. Year after year we are increasing its budget. Still I do expect that only through Co-operation we can bring salvation to this country in economic and other fields. These officers of the Co-operation Department instead of rendering service, indulge in politics and bring pressures for their personal advancement. Therefore, the power that is being taken by the Government to appoint many Additional Registrars, should not be a power in the hands of Government to elevate those officers whom they like irrespective of the fact whether they deserve promotions or not. I hope Government will use this power properly. I feel this power to augment the number of posts may not be limited to Co-operative sphere alone. This infection may spread to other departments also. I warn the Government that it should not

abuse the power given in this Bill and appoint number of Additional Registrars to their own advantage, using it as a political weapon and not as a measure to improve the administration.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಅಡಿಷನಲ್ ಹುದ್ದೆ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ಖಾತೆಯಲ್ಲೂ ಅಡಿಷನಲ್ ಹುದ್ದೆ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಐ.ಜಿ.ಪಿ ಅಂತ ಅಡಿಷನಲ್ ಪೋಸ್ಟ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಡಿಷನಲ್ ಹುದ್ದೆ ನೇಮಕವಾಗುವುದು ಉಳಿದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಈಗ ಕಲೆಕ್ಟೀವ್ ಫಾರಂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಡಿಷನಲ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.— ಏನು ಮಾಡೋದು ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಹೋಯಿತು, ಈ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಹೋಯಿತು, ನೀವು ಏನೂ ಜಲ್ದಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ತಾವು ಅಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಭೈಫರ್‌ಕೇಟ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಅಂತ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ. 'ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ವೈಟ್ಸ ಅಂಡ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೇನೇ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ರೈತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತೂಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿ. ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರೇ ಬೇರೆ ಇರಲಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಬೇರೇ ಇರಲಿ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧ ಇರಕೂಡದು, ಅವರಿಗೆ ಪವರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಬೇಕು ಎಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಜಲ್ದಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜಲ್ದಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಒಬ್ಬರು ಅಡಿಷನಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಜಲ್ದಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಗೂ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಅಡಿಷನಲ್ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡಿ, ನಿಮಗೂ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅಡಿಷನಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ವೈಟ್ಸ್ ಅಂಡ ಮೆಷರ್ಸ, ವಕಾರ್ಕಟಿಂಗ, ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ಸ ಆಕ್ಟ, ಷುಗರ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಫಾರ್ಮಿಂಗ ಸೊಸೈಟಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ದೇಶದ ಹೊರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಡಿ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿದರೆ ಅನೇಕ ಫೈಲುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದ ಫೈಲನ್ನು ಹುಡುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವಾದರನ್ನು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಆ ಫೈಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಫೈಲೇ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಚೈತನ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇರುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸರಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ ಮಾಡಿ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಏನಾದರೂ ಅವರ ಕಡೆಯ ಮಮವೆಲಗ್ನ ಆದರೆ ಆ ಕಡೆ ಅವರದ್ದೇನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕಡೆ ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚನಾಸ್ತಿಗೌಡರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸರಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇವರೇನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನಾದರೂ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟಂಟ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಇವರೇನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಸರಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಅಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಕೋ ಆಪರೇಷನ ಮೂವಮೆಂಟ ನಾನ್ ಆಫಿಷಿಯಲ್ ಮೂವಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಫೀಸರ್ಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ

ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸೊಸೈಟಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಹಾರ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಬ್ಬಿಣ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಸಿಮೆಂಟ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥಾವರನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ವರ್ಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಡಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನೂ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರನ್ನೂ, ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟೀರನ್ನೂ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಆಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೀರೊ ಅದರಿಂದ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಚುರುಕುಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಸೂಪರವಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.— ೧೯೫೯ ನೇ ಆಕ್ಟ್ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಇದ್ದುವು. ಈಗ ೧೦-೧೫ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಉಂಟು. ಅಲ್ಲದೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಇನ್ನೂ ೧೦ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಒಬ್ಬರೇ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜಾಯಿಂಟ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಪವರ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. —ಮಂಡ್ಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಜಾಯಿಂಟ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿವೆ. ಬಾಕಿಯದೆಲ್ಲ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಷುಗರ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ೧೦-೧೫ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಆಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಅವರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂಯಲ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri A. SHANKAR ALVA.—This is not only to look after the Co-operative institute. The Additional Registrar will also relieve the Registrar of some of his burdens. He will also co-ordinate work both in the Co-opertive Department and Industries Department. That is why we are having this post.

As Suggested by Mr. Manjunath, there is also a move to have a seperate Directorate.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— I will put the Bill to the Vote of the House. The question is :

"That the Mysore Co-operative Societies (Second Amendment)Bill 1973 be taken into consideration."

The motion was adopted

Clause 2

Mr. DEPUTY SPEAKER.— We will takeup the Bill clause by clause the question is :

"That clause 2 do stand part of the Bill"

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 1, Etc.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is :

"That clause 1, the long Title, the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri A. SHANKAR ALVA.— I Move :

"That the Mysore Co-operative Societies (Second Amendment) Bill 1973 be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That The Mysore Co-operative Societies (Second Amendment) Bill be passed."

The motion was adopted and the Bill was Passed,

Business of the House

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The Next business is Half-an Hour discussion Regarding purchase of chassis by the Mysore State Road Transport Corporation.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ಏನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಮಹತ್ವ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—There is a privilege motion relating to this subject and I have already given to the Speaker the information she wanted in this connection. I feel that these two could be clubbed together and ended today.

Mr. DEPUTY SPEAKER:—The Hon'ble Members who have tabled it say that they are not anxious to have it today.

Sri H.D. DEVE GOWDA.—If both these are going to be clubbed together and taken up, I have no objection. But I have not brought the papers.

Sri AZEEZ SAIT.—It was their duty to bring their papers, because this subject was tabled by them.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Since the Hon'ble Members who have tabled this subject do not desire to take it up today and since the privilege motion is under the consideration of the Speaker, we can take up this subject some other day.

Sri AZEEZ SAIT.—Then my humble suggestion is that the Hon'ble Speaker to whom I have sent replies which should be dealt with in the privilege motion is not going to be accepted, then the half-an-hour discussion also should be clubbed and the matter has to be closed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This discretion is exclusively within the sphere of the Speaker.

Sri AZEEZ SAIT.—While considering the privilege motion, what I have said is upheld by the Speaker, then half an hour discussion has no place.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This matter will have to be dealt with by the Speaker.

Sri H.S. SIDDAPPA.—On a point of order Sir, whether it is the privilege motion or the Half-an-hour discussion that is tabled by Members, is it incumbent on the part of the Chair to take it up for consideration under the guidance and direction of the Minister ? That is my point of order.

Sri AZEEZ SAIT.—I have a right to represent to the Chair as a Member. I am first a Member and then a Minister. I know my limitations. I am not here to direct Hon'ble Chair. I have only made a submission to the Hon. Chair. I do not know how the Hon'ble Member can say I am directing the Chair. It is only my humble submission to the Chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Mr. Siddappa is imputing too many things to too many members. I have referred to the Half-an-hour discussion and said that under what circumstance, we cannot take it up today. The Hon'ble Minister said something about the privilege motion. I have said it is a matter to be decided by the Speaker. The Minister has a right to make submissions to the Chair and seek clarifications. The decisions are always that of the Chair and no body else's. Therefore there is no point of order and there is absolutely no force in the point of order.

The House stands adjourned to 1.00 p.m. tomorrow.

The House adjourned at six of the clock to meet again at one of the clock Thursday 17th May 1973.

ANNEXURE

THE RENUKA YELLAMMA DEVASTHANA (ADMINISTRATION) BILL, 1973.

(L.A. Bill No. 35 of 73)

A Bill to provide for the administration and control of Sri Renuka Yellamma Devasthana in Saundathi.

Whereas it is expedient to provide for the administration and control of Sri Renuka Yellamma Devasthana in Saundathi in the Belgaum district;

Be it enacted by the Mysore State Legislature in the Twenty-fourth Year of the Republic of India as follows :—

CHAPTER I

Priliminary

1. Short title and commencement.— (1) This Act may be called the Renuka Yellamma Devasthana (Administration) Act, 1973.

(2) It shall come into force on such date as the State Government may, by notification in the official Gazette, appoint.

2. Application of the Act.—Notwithstanding anything contained in the Bombay Public Trusts Act, 1950 (Bombay Act XXIX of 1950) or any other law or any decree, scheme, order or direction passed, framed, made or issued by any court or officer or authority, the provisions of this Act shall apply to the administration and control of Sri Renuka Yellamma Devastana in Saundathi in the Belgaum district of the State of Mysore.

3. Definitions.—In this Act, unless the context otherwise requires,—

(1) "Board" means the Board of Trustees of the Devasthana, established under Section 4;

(2) "Commissioner" means the Commissioner for Religious and Charitable Endowments for the State of Mysore;

(3) "Court" means the District Court having jurisdiction over the area in which the Devasthana is situated;

(4) "Devasthana" means the Sri Yellamma *alias* Renuka Devasthana in Saundathi and includes the other temples, buildings and premises described in the Schedule and all other endowments and properties in the name of and vesting in the said Devasthana;

(5) "endoments" means all properties belonging to or endowed for the support of the Devasthana, for the performance of any service or charity connected therewith, and includes any offerings made to the idols in any temple of the Devasthana ;

(6) "Executive Officer" means the Executive Officer appointed under section 12 ;

(7) "member" means a member of the Board ;

(8) "person having interest" means a person who is entitled to attend at the performance of worship or service in the Devasthana and includes the Commissioner, the Board and the Executive Officer ;

(9) "prescribed" means prescribed by rules made under this Act ;

(10) "pujari" means a person who render the customary worship or service to the main deity and the other minor deities ;

(11) "schedule" means a schedule to this Act ;

(12) "sevakari" means a person rendering customary service to the Devasthana ;

(13) "specific endowment" means any property endowed or money invested for the performance of any particular service or any particular charity connected with the Devasthana ;

(14) "year" means the year commencing on the first day of July.

CHAPTER II

The Board and the Executive Officer.

4. Establishment of the Board.— (1) There shall be established a Board of Trustees for the administration of the Devasthana consisting of a Chairman and not more than six other members, who shall be persons professing the Hindu religion, appointed by the State Government.

(2) Every member including the Chairman, shall hold office for a period of three years, unless within that period he has resigned or has otherwise ceased to be a member.

5. Disqualifications for appointment as member.— A person shall be disqualified for being appointed as or for being a member, if he—

(a) is an undischarged insolvent, or

(b) is of unsound mind and stands so declared by a competent court; or

(c) has, directly or indirectly by himself, by his wife or son or by any partner, any share or interest in any subsisting contract or employment with by or on behalf of the Board; or

(d) is employed as a paid legal practitioner on behalf of or as a legal practitioner against the Devasthana; or

(e) has been convicted of an offence under the Untouchability (Offences) Act, 1955 or of an offence which, in the opinion of the State Government, involves moral turpitude and such conviction has not been set aside; or

(f) holds any office of profit under the Board or the Devasthana or is a person in receipt of any emolument or perquisite from the Devasthana; or

(g) has not completed twenty-five years of age; or

(h) does not profess the Hindu religion.

6. Removal or suspension of a member.— (1) The State Government may, after such inquiry as may be necessary, remove from office the Chairman or any other member if he—

(a) refuses to act; or

(b) has become incapable of acting; or

(c) has abused his position in the Board; or

(d) fails without sufficient reasons to attend three consecutive meetings of the Board, and such absence has not been condoned by the Board; or

(e) has since his appointment incurred any disqualification referred to in section 5; or

(f) is otherwise unsuitable to continue in the Board.

(2) No order of removal under sub-section (1) shall be made unless the member concerned has been given an opportunity of being heard :

Provided that a member may be suspended by the State Government pending an enquiry against him.

7. Resignation.— A member may by writing addressed to the State Government tender his resignation and if it is accepted by the State Government he shall cease to be a member from the date of such acceptance.

8. Vacancy in the office of members.— Where a vacancy in the office of a member has arisen due to death, resignation or any other cause, the State Government shall appoint another person in his place and such person shall hold office for the residue of the term of office of the member in whose place he is appointed.

9. Meetings of the Board.— The Board shall meet at such time and at such place and shall conduct its business in such manner as may be prescribed.

10. Members not entitled to remuneration.— No member of the Board shall receive or be paid any salary or other remuneration from the funds of the Devasthana except such travelling and daily allowances as may be prescribed.

11. Powers and duties of the Board.— Subject to the rules made under this Act, the powers and duties of the Board shall be,—

(a) to administer the affairs of the Devasthana and to keep the Devasthana in proper order and good repairs;

(b) to organise and regulate periodical functions at the Devasthana;

(c) to fix, subject to such conditions as the Commissioner may impose, fees for the performance of archanas or any service or ritual or ceremony and to determine what portion, if any, of such fees shall be paid to the pujaris or servants of the Devasthana and to fix, from time to time, the emoluments or perquisitives attached to the office of the pujaris or servants of the Devasthana having regard to its financial position and to commute such emoluments and perquisites in terms of money;

(d) to do such other acts as may be prescribed and as are incidental or conducive to the efficient administration of the affairs of the Devasthana.

12. Appointment of salaried Executive Officer and other staff.— (1) The State Government shall appoint a salaried Executive Officer and such number of other officers as it considers necessary to assist him on such remuneration as may be fixed by it and shall have power to suspend, remove or dismiss any of them from office or impose such penalty after following such procedure as may be prescribed.

(2) The Executive Officer and the other officers appointed under sub-section (1) shall be persons professing the Hindu religion and shall cease to hold office when they cease to profess the same.

(3) The Executive Officer and the other officers appointed by the State Government shall be deemed to be public servants within the meaning of section 21 of the Indian Penal Code.

13. Powers and duties of Executive Officer and other officers.— (1) Subject to such conditions and restrictions as may be laid down by the State Government either in the rules or in any general or special order and subject to the general control of the Board, the Executive Officer—

(a) Shall have power to manage the institutions, properties and affairs of the Devasthana;

(b) shall be responsible for the proper custody of all the properties, records, jewels, moneys, funds and other valuables belonging to the Devasthana; and

(c) shall arrange for the proper collection of the income of and for the incurring of expenditure for the Devasthana.

(2) The Executive Officer may, in cases of emergency, direct the execution of any work or the doing of any act which is not provided for in the budget for the year and the immediate execution or the doing of which is, in his opinion, necessary for the preservation of the properties of the Devasthana, for the service of safety of the pilgrims resorting thereto and may direct that the expenses of executing such work or the doing of such act shall be paid from the funds of the Devasthana :

Provided that the Executive Officer shall report forthwith to the Board any action taken by him under this subsection and the reasons therefor.

(3) The Executive Officer may delegate any of the powers conferred or duties imposed on him by or under this Act to any other officer appointed under section 12 to assist him, subject to such restrictions and control as the State Government may by general or special order, lay down and also subject to such limitations and conditions, if any, as may be specified in the order of delegation.

(4) The Board may delegate to the Executive Officer such of its powers, duties or functions as may be prescribed.

14. Appointment and punishment.— (1) All appointments of pujaris and other servants of the Devasthana shall be made in accordance with the rules made under this Act.

(2) The power and the procedure to be followed to punish the pujaris and other servants shall be subject to such terms and conditions as may be prescribed.

15. Suits and other legal proceedings by or against Devasthana.— In all suits and other legal proceedings by or against the Devasthana, the pleadings shall be signed and verified by the Executive Officer and all processes in such suits and proceedings shall be issued to or served on the Executive Officer.

16. Dissolution of the Board.— (1) If at any time it appears to the State Government that the Board has failed to perform its functions or has exceeded or abused any of the powers conferred upon it by or under this Act, the State Government may communicate the particulars thereof to the Board, requiring it to remedy the same, within such time as may be specified and if the Board fails to remedy such defect, excess or abuse or to give a satisfactory explanation therefor within the time specified, the State Government may by order dissolve the Board.

(2) Where the Board has ceased to function after the expiration of its term or where the Board has been dissolved under sub-section (1), the State Government may, for reasons to be recorded in writing, appoint a specified authority and cause any or all the functions to be performed by such specified authority for such period, not exceeding one year as it may think fit. A new Board shall be re-constituted by the State Government before the expiry of the said period of one year in accordance with this Act.

CHAPTER III

Commissioner

17. Power of Commissioner to call for records and pass orders.— (1) The Commissioner may call for and examine the records of the Board or the Executive Officer in respect of any proceeding under this Act (not being a proceeding in respect of which a suit or an appeal to a court is provided by this Act) to satisfy himself as to the regularity of such proceeding or the correctness, legality or propriety of a decision or order passed therein.

(2) If it appears to the Commissioner that the decision or the order should be modified, reversed or remitted for reconsideration, he may pass orders accordingly.

(3) The Commissioner shall not pass any order affecting any party under sub-section (2) without giving him an opportunity of being heard.

(4) The Commissioner may stay the execution of any decision or order of the nature referred to in sub-section (1) pending the exercise of his powers under sub-section (2).

18. Other powers of the Commissioner.— Subject to the provisions of this Act, the administration of the Devasthana shall be subject to the general superintendence and control of the Commissioner and such superintendence and control shall include the power to pass any order which may be deemed necessary to ensure that the Devasthana and the endowments are properly administered and that the income of the Devasthana and the endowments are duly appropriated.

19. Duty of the Board and Executive Officer to obey orders.— The Board and the Executive Officer shall obey all lawful orders issued under the provisions of this Act by the Commissioner.

20. Inspections.— The Commissioner or any officer deputed by him in this behalf may inspect any movable or immovable property belonging to, and all records, correspondence, plans, accounts and other documents relating to the Devasthana. All officers and servants of the Devasthana shall afford necessary facilities for such inspection.

21. Contribution by the Board.— The Board shall pay to the 'administration fund' vested in the Commissioner every year from out of the funds of the Devasthana a contribution not exceeding eight per cent of the income of the Devasthana calculated in such manner as may be prescribed. If the amount of contribution is not paid within the time prescribed, the Commissioner shall call upon the Executive Officer to pay the amount from the Devasthana funds and thereupon the Executive Officer shall pay the amount.

CHAPTER IV

Audit

22. Audit.— (1) The State Government shall annually appoint an auditor to audit the account of the Devasthana and fix the remuneration which shall be paid to such auditor from the Devasthana funds. The auditor shall send his report to the Commissioner.

(2) The Commissioner shall send a copy of the Audit Report to the Board and it shall be the duty of the Board to remedy, within such time as may be specified by the Commissioner any defects or irregularities pointed out by the auditor and report the same to the Commissioner.

23. Surcharge.—(1) If, on a consideration of the audit report and the report of the Board and the Executive Officer and after such inquiry as may be necessary, the Commissioner considers that the Board or the Executive Officer or any other person has been guilty of irregular, illegal or improper expenditure or has caused loss or waste of money or other property by failure to recover moneys due or other property belonging to the Devasthana or by neglect or misconduct or misapplication or collusion or fraudulent transactions or breach of trust, the Commissioner may, after giving notice to the Board, the Executive Officer or such other person to show cause why an order of surcharge should not be passed against it or him and after considering its or his explanation, if any, by order, certify the amount spent or the amount or value of the property so lost or wasted or the amount of loss caused and direct the members or the Executive Officer or such other person, as the case may be, to pay within a specified time such amount or value personally:

Provided that if, in respect of any expenditure or dealing with the property of the Devasthana, the Board or the Executive Officer or such person had obtained the directions of the Commissioner and had acted in accordance with such directions, it or he shall not be held liable.

(2) The Commissioner shall forward a copy of the order under sub-section (1) with the reasons for the same by registered post to the members of the Board or the Executive Officer or other person concerned.

(3) The members or the Executive Officer or other person aggrieved by any order under sub-section (1) may, within thirty days of the receipt by him of the order—

(a) apply to the court to modify or set aside the order, and the court, after taking such evidence as is necessary may, confirm, modify or remit the surcharge with such orders as to costs as it may think appropriate in the circumstances; or

(b) in lieu of such application appeal to the State Government which shall pass such orders as it thinks fit.

(4) Neither the court nor the State Government to which an application or appeal is made or preferred under sub-section (3) shall have power to stay the operation of the order pending the disposal of the application or appeal.

(5) The Deputy Commissioner of the district in which is situated any property of the person from whom an amount is recoverable by way of surcharge shall, on a requisition made by the Commissioner, recover such amount as if it were an arrear of land revenue and pay the same to the Devasthana.

(6) Where the Commissioner is satisfied that the members or the Executive Officer or any other person with intent to defeat or delay the execution of any order that may be made under sub-section (1),—

(a) is about to dispose of the whole or any part of his property; or

(b) is about to remove the whole or any part of his property from the jurisdiction of the Commissioner, the Commissioner may, unless adequate security is furnished pending the decision of the court or the State Government, apply to the court for a conditional attachment of the said property or such part thereof, as he thinks necessary and the court may pass such order as it deems fit.

CHAPTER V

Special Provisions

24. Modification of certain enactments.—(1) The State Government, may by notification in the official Gazette, direct that any of the provisions of the Mysore Village Panchayats and Local Boards Act, 1959 (Mysore Act No. 10 of 1959) or the Mysore Municipalities Act, 1964 (Mysore Act 22 of 1964) or any other enactment in force in the area of the Devasthana shall apply to that area only to such extent and subject to such modifications and restrictions as may be specified in the notification. In particular, the notification may authorise the Executive Officer or any other officer or authority subject to such control as may be specified in the notification, to perform the duties and exercise the powers assigned to a village panchayat or to a municipal council.

(2) On the issue of a notification under sub-section (1) the area of the Devasthana shall, notwithstanding anything in the enactments mentioned in the said sub-section, be deemed to be a village panchayat or a municipality as the case may be, for purposes of the said enactments and the Executive Officer shall be deemed to be the authority competent to exercise the powers and discharge the duties of the village panchayat or municipal council as the case may be, under the provisions of the said enactments.

(3) The State Government may, by notification in the official Gazette, authorise the Executive Officer to levy tolls in the prescribed manner in respect of any road including ghat road leading to the Devasthana which has been and may hereafter be constructed wholly or partly from the funds of the Devasthana and situated within the area of the Devasthana at such rates and for such period as may be specified in the notification.

(4) The Executive Officer may place the collection of tolls under the management of such persons as may appear to him proper or farm out the same on such terms and conditions as he may think fit.

(5) The provisions of sections 3 to 7 of the Indian Tolls Act, 1851, shall as far as may be, apply to the collection of tolls and the persons under whose management the collection of such tolls may be placed, as well as the persons to whom such collection may be farmed out and their agents and servants shall be deemed to be persons duly authorised to collect the tolls.

CHAPTER VI

Utilisation of Devasthana Funds

25. Utilisation of Devasthana Funds.—The funds of the Devasthana may be utilised for all or any of the following purposes, namely :—

(i) maintenance, management and administration of the Devasthana, the endowments and the properties of the Devasthana ;

(ii) the establishment and maintenance of hospitals and dispensaries for the relief of pilgrims and worshippers visiting the temples ;

(iii) the construction and maintenance of choultries and rest houses for the use and accommodation of the pilgrims, worshippers and visitors ;

(iv) the provision of water-supply and sanitary arrangements to the pilgrims and worshippers and visitors ;

(v) the acquisition of any land or other immovable property for the purpose of the Devasthana if such acquisition is sanctioned by the State Government ;

(vi) the establishment and maintenance of a dairy farm and veterinary hospital for the animals of the Devasthana ;

(vii) the construction and maintenance of roads and communications and the lighting thereof for the convenience of the pilgrims and worshippers ;

(viii) the training of pujaris to perform the religious worship and ceremonies in the Devasthana ;

(ix) propagation of the tenets and philosophy associated with the Devasthana ;

(x) the training of persons belonging to all castes of Hindus who are devotees of the Devasthana, in the performance of religious worship and ceremonies of the Devasthana ;

(xi) any work are undertaking for the purpose of the Devasthana, authorised by the State Government ; and

(xii) any other purpose connected with or incidental to the Devasthana, authorised by thc Stat Government.

26. Other purposes.—(1) The Board may, without prejudice to the provisions of section 25 and with the previous sanction of the Commissioner, order that the surplus funds of the Devasthana may be utilised for,—

(i) the establishment and maintenance of schools and colleges including a college in which special provision is made for the study of the H ndu religion or philosophy or sastras ;

(ii) granting donations to any educational institution in the area of the Devasthana ;

(iii) promoting the study of Sanskrit and other Indian languages and the cultivation of Indian arts and architecture ;

(iv) establishment and maintenance of hospital generally ;

(v) establishment and maintenance of an asylum for those suffering from leprosy ;

(vi) the construction and maintenance or the making of any grant or contribution to any poor home for the physically disabled and helpless or other similar institution in the area of the Devasthana ;

(vii) any charitable or religious purpose not inconsistant with the objects of the Devasthana

(2) The Board may, with the previous sanction of the Commissioner, modify or cancel any order passed under sub-section (1).

(3) The order of the Board under sub-section (1) or sub-section (2) shall be published in the prescribed manner.

(4) Any person having interest may, within three months from the date of publication of the order under sub-section (3) institute a suit in the court to modify or set aside such order and subject to the result of such suit, the order of the Board shall be final.

(5) Any decision of the court under sub-section (4) may, at any time for sufficient cause be modified or cancelled by the court on the application of the Board.

27. Budget.—(1) The Executive Officer shall every year prepare at such time and in such form as may be prescribed a budget of the estimated receipts and expenditure of the Devasthana for the following year and place it before the Board which may approve it without modification or with such modifications as it deems fit.

(2) A copy of the budget passed by the Board shall be forwarded to the Commissioner not less than two months before the end of the year previous to that for which the budget is prepared.

(3) The Commissioner shall satisfy himself that adequate provision has been made in the budget for the prescribed working balance and for meeting of the liabilities of the Devasthana.

(4) Where such adequate provision has not been made in the budget, the Commissioner shall order provision to be made and amend the budget accordingly.

CHAPTER VII

Miscellaneous

28. Application to court.—(1) The Board or the Executive Officer or any other person having interest may institute a suit in the court to obtain a decree,—

(a) vesting any property in the Board; or

(b) declaring what portion of the endowment or of the interest therein shall be allocated to any particular object.

(2) Sections 92 and 93 and Rule 3 of Order I of the First Schedule to the Code of Civil Procedure, 1908, shall have no application to any suit claiming any relief in respect of the administration or management of the Devasthana and no suit in respect of the administration or management shall be instituted except as provided by this Act.

29. Possession of Devasthana property.— (1) The Executive Officer shall be entitled to take and be in possession of all the institutions, properties, jewels, records and documents of the Devasthana.

(2) If in obtaining such possession, the Executive Officer is resisted or objected by any person, he may make an application to the court, complaining of such resistence or objection and the court shall, unless it is satisfied that the resistance or objection was occasioned by any person claiming in good faith to be in possession on his own account or by virtue of some right independent of that of the Devasthana, make an order that the Board be put in possession and such order shall, subject to the result of any suit that may be filed to establish the right to the possession of the property, be final.

30. Expenses of suit under section 29.— The costs, charges and expenses of and incidental to any suit or application under sections 28 and 29 shall be in the discretion of the court which may direct the whole or any

part of such costs, charges and expenses to be met from the funds of the Devasthana or to be borne in such manner by such persons as it thinks fit:

Provided that all costs and expenses incurred by the Commissioner, the Board or by the Executive Officer in connection with any legal proceedings required in the interests of the Devasthana shall be payable out of the funds of the Devasthana.

31. Duties of trustees of specific endowments.— Every trustee of a specific endowment shall perform the service or charity therein subject to the general superintendence of the Executive Officer and such orders as he may issue. Such trustee shall be in possession of the specific endowment as he may be entitled to and shall also maintain and submit to the Executive Officer such accounts, registers and returns as the Board may require. The accounts of a specific endowment shall be annually audited by an auditor appointed by the Commissioner. He shall be paid such remuneration from the funds of such endowment as the Commissioner may fix.

32. Limitation Act not to apply.— Nothing contained in the India Limitation Act, 1963 (Central Act 36 of 1963) shall be deemed to vest in any person any property or funds of the Devasthana which had not vested in such person or his predecessor in title before the commencement of this Act.

33. Revision.— The State Government may call for and examine the records of the Commissioner or the Board or the Executive Officer in respect of any proceedings, not being a proceeding in respect of which a suit or an appeal to a court is provided by this Act, to satisfy itself as to the regularity of such proceedings or the correctness, legality or propriety of any decision or order passed therein and if in any case it appears to the State Government that any such decision or order should be modified, annulled, reversed or remitted for reconsideration they may pass order accordingly:

Provided that no such order shall be passed without affording the party affected a reasonable opportunity of making his representation.

(2) The State Government may, pending final orders under sub-section (1), stay any order or proceeding proposed to be revised.

34. Encroachments.—(1) Where the Executive Officer is satisfied that any person has encroached on any land or building belonging to the Devasthana which is appurtenant to or adjoining the Devasthana or any sacred tank, well, spring or water cource, whether situated within or outside the precincts thereof, or any space within or outside the prakarams, mantapas, courtyards or corridos of the religious institution, the Executive officer may cause to be served upon the encroacher a notice specifying the particulars of encroachment and calling on him to show cause before a certain date why an order requiring him to remove the encroachment before the date specified in the notice should not be made.

(2) The notice referred to in sub-section (1) shall be served in such manner as may be prescribed.

(3) After considering the objections, if any, of the encroachers, the Executive Officer may, by order, require the encroacher to deliver possession of the land or building encroached upon before the date specified in the order.

(4) The order of the Executive Officer shall be in writing and shall contain the grounds on which he has passed the order.

(5) The person aggrieved by an order under sub-section (4), may within thirty days from the date of receipt by him of such order, prefer an appeal to the Commissioner. The decision of the Commissioner shall be final.

35. Possession of jewels, etc.— Notwithstanding anything contained in any scheme or in any decree or order of a court or any custom or usage to the contrary, no pujari, sevakari or servant of the Devasthana or other person

shall have the right to be in possession of the jewels or other valuables belonging to the Devasthana except under such conditions and safeguards as the Commissioner may, by general or special order direct.

36. Commissioner to sanction compromise for legal proceedings.— No suit, application or appeal pending before a court to which the Devasthana is a party shall be with drawn or compromised by the Board or the Executive Officer except with the previous sanction of the Commissioner.

37. Fixing of standard scale of expenditure.— (1) The Board shall submit to the Commissioner within three months from the date of the commencement of this Act or within such further time as may be allowed by the Commissioner proposals for fixing the "dittam" or scale of expenditure in the Devasthana and the amount which should be allotted to the various objects connected with the Devasthana or the proportions, in which the income or other property of the Devasthana may be applied to such object.

(2) The Board shall publish such proposal at the premises of the Devasthana and in such other manner as may be required by the Commissioner, together with a notice stating that, within one month from the date of such publication, any person having interest may submit objections or suggestions to the Commissioner.

(3) After the expiry of the said period, the Commissioner shall, after considering any objections and suggestions received, pass such order as he may think fit on such proposals, having regard to the established usage of the Devasthana and its financial position and a copy of the order shall be communicated to the Board and Executive Officer. The order of the Commissioner shall be published in the prescribed manner.

(4) The Board and the Execuive Officer shall scrutinise the particulars of the **dittam** or scale of expenditure every three years and submit to the Commissioner proposals for

altering the **dittam** or scale of expenditure and the provisions of sub-sections (2) and (3) shall apply in relation to the alteration of such **dittam** or scale of expenditure as they apply in relation to the fixing of **dittam** or scale of expenditure :

Provided that the Commissioner may, at any time on his own motion, for reasons to be recorded in writing direct the Board and the Executive Officer to alter the **dittam** or scale of expenditure and the procedure for such alteration shall be the same as laid down in this section.

38. Restriction on the disposal of property.— (1) No immovable property belonging to or given or endowed for the purposes of the Devasthana shall be transferred by way of exchange, sale, gift, mortgage or lease for a term exceeding five years except in cases other than a transfer by way of gift with previous sanction of the Commissioner. Before giving such sanction the Commissioner shall satisfy himself that the transfer is necessary or beneficial to the Devasthana.

Explanation.— For purposes of this section, any lease though for a term not exceeding five years shall, if it contains a provision for renewal for a further term so as to exceed five years in the aggregate whether subject to any condition or not be deemed to be a lease for a period exceeding five years.

(2) Any transfer in contravention of the provisions of sub-section (1) shall be null and void and be of no effect.

39. Public officers to furnish copies of or extracts from certain documents.— Notwithstanding anything contained in any law, all public officers having custody of any record, register, report or other documents relating to the Devasthana or any movable or immovable property of the Devasthana shall furnish such copies of or extracts from the same as may be required by the Executive Officer.

40. Request under will for benefit of Devasthana.— (1) Where under any will, a request has been made in favour of the Devasthana, it shall be the duty of the executor under the will to forward a copy thereof to the Executive Officer, where such will has been or is required to be, registered.

(2) No probate of any such will or letters of administration with such will annexed shall be granted by any court unless it is satisfied that a copy of such will has been forward to the Executive Officer as provided by sub-section (1).

41. Obstruction of possession.— (1) If the Board or the Executive Officer is resisted in, or proevnted from, obtaining possession of the Devasthana or of the records, accounts and properties thereof, by a trustee or Board of Trustees dismissed or suspended from office or is otherwise not entitled to be in possession or by any person claiming or deriving title from such trustee, Board of trustee or servant, not being a person claiming in good faith to be in possession on his own account or an account of some person not being such trustee or servant, the Magistrate of the First class in whose jurisdiction such property is situated shall, on application by the person or persons authorised by the Board and where the application is for possession of property, on production of a certificate by the Commissioner in the prescribed form setting forth that the property in question belongs to the Devasthana, direct delivery to the person authorised as aforesaid, of the possession of such religious institution, or the records, accounts and properties thereof, as the case may be :

Provided that before issuing any such certificate in respect of any property the Commissioner shall give notice to the trustee or servant of the religious institution, as the case may be, of his intention to issue the certificate and consider the objections, if any, of such trustee or servant :

Provided further that for the purpose of proceedings under this sub-section, the certificate aforesaid shall be conclusive evidence that the properties to which it relates belong to the Devasthana :

Provided also that nothing contained in this sub-section shall debar the filing of a suit in the court by any person aggrieved by an order under this sub-section, for establishing his title to the said property.

Explanation.— A person claiming under an alienation contrary to the provisions of section 38 shall not be regarded as a person claiming in good faith within the meaning of this sub-section.

(2) The Magistrate acting under sub-section (1) may pending disposal of an application for directing delivery to the person authorised to take possession of the properties mentioned in the certificate by the Commissioner, appoint a Receiver to take possession of such properties or such portion therein as may be necessary. The remuneration, if any paid to the Receiver and other expenses incurred by him shall be paid out of the funds of the Devasthana.

42. Board or Executive Officer not to lend or borrow money without sanction.—Neither the Board nor the Executive Officer shall either lend moneys of, or borrow moneys for the purpose of, or on behalf of, the Devasthana except with the sanction of the Commissioner and subject to such conditions and limitations as may be prescriebd.

43. Removal of discrimination in the distribution of prasada or theertha.—Notwithstanding anything in this Act or in any text, rule or interpretation of Hindu Law or any custom or usage as part of that law or in any other law or in any decree of any court, there shall be no discrimination in the distribution of any prasada or theertha in any institution of the Devasthana on grounds only of caste, sex, place of birth or any of them.

Explanation.—In this section,—

(a) "prasada" means any cooked rice or other eatable, any fruit, flower, leaf, vibhuti, kumkum, tulsi, bilvam, turmerie, sandal paste and includes such other things as the State Government may, by notification, specify.

(b) "theertha" means sacred water, jaggery water or milk and includes such other liquid as the State Government may, by notification, specify.

44. Rules.—(1) The State Government may, by notification published in the official gazette and after previous publication, make rules to carry out all or any of the purposes of the Act.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing power, rules may be made to determine,—

(a) all matters expressly required or allowed by this Act to be prescribed ;

(b) the grant of leave and allowances to and payment of contributions towards the pension of the Executive Officer and other officers appointed by the State Government:

(c) the grant of travelling and daily allowances to the Executive Officer and other officers appointed by the Government ;

(d) the grant of travelling and daily allowances to the members of the Board of Trustees ;

(e) the preparation of the Budget Estimates for the Devasthana ;

(f) the preparation and sanction of the estimates and acceptance of tenders in respect of public works and supplies;

(g) the convening of meetings and the transaction of the business of the Board ;

(h) the audit of the account of the Devasthana and the particulars to be mentioned in the audit report ;

(i) the recovery of amounts payable to auditors appointed by the Government ;

(j) the maintenance and custody of the accounts. records and the documents of the Devasthana ;

(k) the condition of service, discipline and conduct of pujaris and other servants of the Devasthana.

(3) Every rule made under this section shall be laid as soon as may be after it is made before each House of the State Legislature while it is in session for a total period of thirty days which may be comprised in one session or in two or more successive sessions, and if, before the expiry of the session immediately following the session or the successive session aforesaid, both Houses agree in making any modification in the rule or both Houses agree that the rule should not be made, the rule shall from the date on which the modification or annulment is notified by the State Government in the official Gazette, have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule.

SCHEDULE

[See section 3 (4)]

A-Temple, buildings and premises in the name of and vesting in Sri Yellamma *alias* Renuka Devasthana.

Sl. No.	*Description of temple and other properties*	*C.T.S No.*	*Area Gs. Yds.*	*Assessment*	*Approximate value*
1	2	3	4	5	6
					Rs.
1.	Sri Renuka (Yellamma) temple with poulis, Bunks and Kerawwa and other deities on the upper portion.	1	22—14	..	25,000
2.	Sri Mallikarjun Temple	85	1—23	...	1,000
3.	Sri Parashuram Temple	193	0—35	..	2,000
4.	Sri Shiddeshwar Cave	194	0—60	...	400
5.	Sri Ganapati Temple	116	0— 2	...	100
6.	Sri Akash Bharam Dev	205	0—26	..	100

1	2	3	4	5	6
7.	Sri Uppanna Basappa Temple	187	0—44	...	100
8.	Sri Jamadagnneshwar Temple	212	1—82	...	2,000
9.	Goshala	213	1—56	...	100
10.	Sri Ganapati Temple	214	0—10	...	50
11.	Sri Hurakellawwa Temple	215	0—06	..	50
12.	Temple's Garden R.S. No. 638 out of this 9-40 0-4-0 only.	197	15—40	0-4-0	5,000
13.	Open space Katta (Panchas Court)	135	0—56	...	500
14.	Shidi-kamba	75	0—40	..	500
15.	Deema-Mala-Kamba (East)	247	0—07	...	100
16.	Do (West)	180	0—04	..	50
17.	Do (South)	117	0—10	...	100
18.	Do (North)	211	0—04	...	50
19.	The Kyadagi-Wan	244	9—12	..	2,000
20.	Shri Parwateshwar Temple	243	0—18	...	100

Properties vesting in the temple as per exchange deed, dated 9th September 1966.

1.	Pattar well and open katta	248	1—84	}	1,800
2.	Flower garden	241	3—60		
3.	Mithai katta part of	183	600 Sq. Ft.		

1	2	3	4	5	
	Properties vesting in the temples as per deed of exchange, dated 28th September 1966.				R
1.	The Hallad-Katta	... 20B	0—26	...	—
2.	Balegar-Katta	.. 169	0-38	..	—
3.	Manager-Katti	... 185	0-96	...	—
4.	Mitai-Katta	Out of ... 183	489 Sq.Ft	...	—

B-Lands

Sl. No.	Village	R.S. No.	Area	Assessment	Income	Remarks
					Rs.	
1.	Ugargon	549	18—05	29 04 0	325	
2.	Do	562	10—13	17 10 0		
3.	Do	552	18—00	24 07 0	280	
4.	Do	563	11—09	18 04 0	160	
5.	Do	566/1	5—35	8 14 6	75	
6.	Do	84	3—34	6 01 0	75	
7.	Do	112	3—37	6 21 20	125	
8.	Do	184/2A	7—17	9 01 12	700	
9.	Hirekumbi	172	15—12	28 12 0	300	
10.	Do	120/E—3	10—09	19 14 0	120	
11	Do	176/1—2	11—12	18 10 0	175	
12.	Dhaderkop	90/2	8—36	17 11 0	140	
13.	Yadravi	312	8—25	4 14 0	41	
		Block No. C.T.S.		M. Tax		
14.	Yellamma Hills	168	44 Yds.	9—38	325	Open space

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

Sri Renuka Yellamma Devasthana is situated within the limits of Ugargol village and 3 miles away from the town of Saundathi, Belgaum District. This institution is a public religious Trust registered under the Bombay Public Trusts Act, 1950.

This temple is administered under a scheme framed by the Civil Court in suit No. 318 of 1935. There are two committees managing the affairs of the temple. (1) The Trust Committee and (2) The pilgrims Saundathi Yellamma Municipality Sub-Committee. In the interests of the institution, it has been urged that the administration of the temple should be under one body in order to develop the above temple into a Tourist-*Cum*-Pilgrims Centre, and to

provide better amenities to the pilgrims resorting to this temple. This temple is a popular place of pilgrimage. In order to provide for the better administration and governance of the above temple and for the proper utilisation of funds this Bill is proposed.

FINANCIAL MEMORANDUM

Clause 12 of the Renuka Yellamma Devasthana (Administration) Bill 1973 provides for the appointment by the Government of a salaried Executive Officer and such number of other officers as considered necessary to assist him on such remuneration as may be fixed by Government. The said clause also provides that the Executive Officer and the other officers to be appointed by the State Government shall be deemed to be public servants within the meaning of section 21 of the Indian Penal Code.

Provision has been made under clause 25 of the Bill to apply the Funds of the said Devasthan to the maintenance, management and administration of the Devasthanas. The expenditure towards salary of the Executive Officer and other officers work out to Rs. 25,000 per annum and the expected income is about rupees five lakhs per annum.

The Bill does not impose any additional burden on the finances of the State as the expenditure involved in the payment of establishment charges will be met out of the Funds of the Devasthana.

MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION

Clause 9.—This clause empowers the State Government to prescribe by rules the time and place of the meeting of the Board and also the manner in which the Board may conduct its business.

Clause 10.—This clause empowers the State Government to prescribe by rules the travelling and daily allowance payable to the members of the Board from the funds of the Devasthana.

Clause 11.—This clause empowers the State Government to prescribe by rules subject to which the Board shall exercise its powers and duties.

Clause 12.—This clause empowers the State Government to prescribe by rules the procedure to be followed in imposing punishment on the Executive Officer and other staff.

Clause 13.—Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the conditions and restrictions subject to which the powers and duties of the Executive Officer shall be exercised.

Sub-clause (4) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the powers, duties or functions of the Board which may be delegated by the Board to the Executive Officer.

Clause 14.—Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the method of appointments of pujaris and other servants.

Sub-clause (2) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the terms and conditions subject to which the powers to punish the pujaris and other servants of the Devasthana shall be exercised and the procedure to be followed for imposing any punishment.

Clause 21.—This clause empowers the State Government to prescribe by rules the manner of calculating the income of the Devasthana.

Clause 24.—Sub-clause (3) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the manner of levy of tolls by the Executive Officer.

Clause 26.—Sub-clause (3) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the manner of publication of the order of the Board under sub-clause (1) or sub-clause (2) of the said clause.

Clause 27.—Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the time at which and the form in which the budget of the estimated receipts and expenditure of the Devasthana shall be prepared by the Executive Officer.

Clause 34.—Sub-clause (2) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the manner of serving the notice referred to in sub-clause (1) of the said clause.

Clause 37.—Sub-clause (3) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the manner in which the order of the Commissioner shall be published.

Clause 41.—Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules the form of certificate to be produced.

Clause 42.—This clause empowers the State Government to prescribe by rules the conditions and limilations subject to which the Board or the Executive Officer may lend or borrow moneys for the purpose of or on behalf of the Devasthana.

Clause 44.—This clause empowers the State Government to make rules subject to the condition of previous publication, to carry out all or any of the purpose of the Act.

The rules made are required to be placed before the Houses of Legislature and are subject to modifications to be made by the Houses of Legislature.

The delegation of the proposed legislative power is of a normal character.

N. HUTCHAMASTHY GOWDA.

Te. Hanumanthappa,
Secretary.

EXTRACTS FROM THE INDIAN TOLLS ACT, 1851 (CENTRAL ACT 8 OF 1851)

3. Their powers for recovery of toll.—In case of non-payment of any such toll on demand, the officers appointed to collect the same may seize any of the carriages or animals on which it is chargeable, or any part of their burden of sufficient value to defray the toll; and, if any toll remains undischarged for twenty-four hours; with the cost arising from such seizure, the case shall be brought before the officer appointed to superintend the collection of the said toll, who may sell the property seized for discharge of the toll, and all expenses occasioned by such non-payment, seizure and sale, and cause any balance that may remain to be returned, on demand, to the owner of the property; and the said officer, on receipt of the property, shall forthwith issue a notice that, at noon of the next day, exclusive of Sunday, or any closed holiday, he will sell the property by auction:

Release of seized property on tender of dues.—Provided that, if, at any time before the sale has actually begun, the person whose property has been seized shall tender the amount of all the expenses incurred, and of double the toll payable by him, the said officer shall fothwith release the property seized.

4. Exemption from payment of toll.— No tolls shall be paid for the passage of Police officers on duty, or of any person or property in their custody, but no other exemption from payment of the toll levied under this Act shall be allowed.

5. Assistance of collectors by Police-Officers.—All Police-officers shall be bound to assist the toll-collectors, when required, in the execution of this Act; and for that purpose, shall have the same power which they have in the exercise of their common police duties.

6. Penalty for offences under Act. Compensation to person aggrieved. Saving of his right to use.—Every person other than the persons appointed to collect the tolls under

this Act, who shall levy or demand any toll on any public road or bridge, or for passing through any bazar situated thereon, and also every person who shall unlawfully and extortionately demand, or take any other or higher toll than the lawful toll or under colour of this Act seize or sell any property knowing such seizure or sale to be unlawful, or in any manner unlawfully extort money or any valuable thnig from any person under colour of this Act, shall be liable on conviction before a Magistrate to imprisonment for any term not exceeding six calendar months, or to fine not exceeding two hundred rupees, any part of which fine may be awarded by the Magistrate to the person aggrieved; but this remedy shall not be deemed to bar or affect his right to have redress by suit in the Civil Court.

7. Exhibition of table of tolls, and statement of penalties.—A table of the tolls authorised to be taken at any toll-gate or station shall be put up in a conspicuous place near such gate or station legibly written or printed in English words and figures, and also in those of the vernacular language of the district, to which shall be annexed, written or printed in like manner, a statement of the penalties for refusing to pay the tolls and for taking any lawful toll.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, 17th May 1973/Vaishakha 27, 1895 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER (Smt. K.S.NAGARATHNAMMA) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral Answers were given)

REPAIRS TO IRRIGATION TANKS IN SIRSI TALUK

891. Smt. RADHA BHAT (Ankola).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(a) the number of tanks repaired in Sirsi taluk for irrigation purposes since the last three years and expenditure incurred on them ;

(b) whether it has come to the notice of the Government that there is no water in many of the repaired tanks ; if so, the reason for the same ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(a) Tanks Repaired		Expenditure incurred
1970–71	25	Rs. 65,168
1971–72	23	Rs. 66,383
1972–73	27	Rs. 97,151
	75	Rs. 2,28,702

(b) No.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ವಿಧಾನದಿಂದ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಉದ್ದೇಶ ನಾನಾ ತರಹ ಇದೆ, ಒಂದು ತರಹವಲ್ಲ, ಕೆರೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಗಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವಾಗ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ನನ್ನ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಸ್ವಂತ ಬಂದು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನೋಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, ಎಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಮಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ನೀರು ಬರಿದಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರಿದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ.—ತಾವು ೨,೨೮,೭೦೨ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೭೫ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಜೀರೋ. ನೀರು ನಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುದಾರರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹಾಪೋಹಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಊಹಾಪೋಹಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಕೆರೆಗಳ ಏರಿಗಳು ಎನು ಇವೆ, ಅನ್ನು ನೂರಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹಾಕಿರತಕ್ಕವುಗಳು; ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕವಲ್ಲ. ಈ ಏರಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಸೋರಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ, ಏರಿಗಳ ಮಧ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೊಸ ಮಣ್ಣನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಭದ್ರ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನಂದರೆ, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ, ಏರಿ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಟ್ ಆಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಊಸ್ ಔಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಷನ್ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನೀರು ಊಸ್ ಔಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆಂದಾನಪ್ಪ.—ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ ಅನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ನೀರು ನಿಲ್ಲಲೇ ಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಳ್ಳು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ರುಜುವಾತಾಗಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ.—ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇನೇ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

V-,31'N73
N74-17-1-4

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂತಿಂಥ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಈಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೋಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವವರ ಜೊತಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೂಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ವರದಿ ತರಿಸಿ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಭಟ್.—ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಏನನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ, ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೂಡುತ್ತೇನೆ.

SCARCITY OF INDUSTRIAL SHEDS IN S.K. DISTRICT

1017. Smt. ADDY SALDHANA (Mangalore).—Will the Minister for Industries be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to the knowledge of the Government that there is acute shortage of Industrial sheds for setting up small scale industries at South Kanara District;

(*b*) if so, the measures envisaged to overcome this shortage?

Sri. S. M. KRISHNA.—Minister for Industries.

(*a*) Yes.

(*b*) 39 sheds are existing at Yeyyadi Industrial estate.

A new Industrial Estate is being started at Bykampadi. 22 sheds are under construction in Bykampadi Indusirial estate.

Some more sheds are proposed to be taken up during 1973-74.

Smt. ADDY SALDHANA.— May I know whether the Government is prepared to give subsidy facilities?

†Sri S. M. KRISHNA.—Government is willing to provide sheds for those who would like to set up small industries; in Mangalore we have 39 sheds and we have given 26 plots as of today. 22 sheds are being constructed in Bykampadi.

Smt. ADDY SALDHANA.—What is the total extent acquired for the industrial area?

Sri. S. M. KRISHNA.—It will be in the neighbourhood of 600 to 800 acres.

Smt. ADDY SALDHANA.—On what basis facilties are given to these people?

Sri. S. M. KRISHNA.—The basis is there inclination to set up small industries and also their readiness to fall in with the rules that have been framed in this regard.

CO-OPERATIVE SOCIETIES IN TIPTUR TALUK

860 Sri. T. M. Manjunath (Tiptur).—

Will the Minister for Co-Operation be pleased to state:—

(*a*) the number of defunct service co-operative and other co-operative societies in Tiptur Taluk;

(*b*) the names of such societies;

(*c*) whether Government has taken any action to liquidate such societies?

Sri. A. SHANKARA ALVA.—Minister for Co-Operation

(*a*)	I	Service Societies	....	Nil
	II	Other Societies—		
	(i)	Primary Agricultural Co-operative Societies.	...	9
	(ii)	Other Societies	....	7
(*b*)	I	Service Societies	...	Nil
	II	(i) Primary Agricultural Co-operative Societies:		
		1. Karadi Co-operative Society.		
		2. C. Honnavalli Co-operative Society.		
		3. Kasaba Co-operative Society.		

4. Chikkavannavalli Co-operative Society.
5. Mohidin Saharapalya Co-operative Society
6. Honnavalli Co-operative Society,
7. Halagere Co-operative Society.
8. Bajagur Co-operative Society.
9. Gungurumale Co-operative Society.

(ii) Other Co-operative Societies;

1. Cotton Handloom Weavers' Co-operative Society.
2. Powerloom Weavers' Co-operative Society.
3. General Handloom Weavers' Co-operative Society.
4. Potters Craft Co-operative Society.
5. Kalpatharu Marketing Co-operative Society.
6. Hanumathur Tarakere Co-operative Society.
7. Town Co-operative Society.

(c) Action is being taken.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಪ್ರಶ್ನೆ (ಅ) ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸೇವಾಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೂಡುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಭಂದ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು .ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಮತ್ತೂ ಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಬಯಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್:—ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಒಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೯ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಿ ೯ ಇವೆ? ಅವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇನು? ಸರ್ವೀಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ:—ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ೯ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ೯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ೯ ಇತರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ೭ ಸರ್ವೀಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅವುಗಳ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—೯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬೇಸಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂಭಂದ ಪಟ್ಟದ್ದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗಿಜ-ಗಿಟ ಇವೆ. ಅದರ ಒಂದು ಹೆಸರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಯಾವು ಯಾವುದನೋ ತಂದು ಯಾವುದೋ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದೆಯೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಬಳಿಗೆರೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದನ ಹಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓಟ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಭಂದ ಪಟ್ಟದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ವಿತ್‌ಹೋಲ್ಡ್ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—For Half an hour discussion a notice should be given. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. These are all defunct societies that have been named.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—'ನಿಲ್' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ೯ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಕರಡಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಕರಡಿ ಸೇವಾಸಂಘದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೩ ಬೇಸಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ೯ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—೯ ಸೊಸೈಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೈಕಿ ಕರಡಿ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಲಿಕ್ವಿಡೇಷನ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ಲೈಸನ್ಸ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಲೈಸನ್ಸ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸೊಸೈಟಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

Sri H.M.CHANNABASAPPA (Minister for Public works and Electricity).— I can understand the hon. Member putting questions in an orderly manner and obtaining replies. It is open to the hon. Member to say that the replies are incorrect or that he is not satisfied with them. The Hon. Minister has furnished replies to the questions asked and it is open to the hon. Member to ask further supplimentaries and obtain information. During question hour I beg to submit the intention is to elicit answers to questions and hon. Members can utilise this information for arguments on any other occasion and not during question hour.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.— ಸೊಸೈಟಿ ಡಿಫಂಕ್ಟ ಆಗಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವತಃ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವರ್ಕ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವರ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉತ್ತರ ತರಿಸಿ ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ನಾನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬೇಸಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ೯ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಎಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೋಲ್ಡ್ ಓವರಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗೆ ನೋಟೀಸ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲೋ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಜಾಗ್ರತೆ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. Now the Questions are over;

Questions for Answers on the Day (but not taken up)

FOREIGN TECHNICAL EXPERTS ENGAGED BY M. I. S. L. BHADRAVATHI

969. Sri M. B. RAMASWMY (Anekal).—Will the Minister for Industries be peleased to state :—

(*a*) the number of German and Austrian Technical experts engaged by M/s. MISL, Bhadravathi from the year 1966–67 together with the terms and conditions on which they have been appointed;

(*b*) whether the company has at any time extended their period of appointment, and if so, the names and nature of extension allowed to such technicians;

(*c*) the liability involved in terms of cash in each case of extension by way of payment of income-tax etc.;

(*d*) whether the liability involved is commensurate with expertise and if so, how ?

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—

(*a*) German Experts ... 13

Austrian Experts ... 4

These above experts were appointed by entering into agreements with the suppliers for deputation of these experts.

Copies of agreements defining the terms and conditions are placed on the table.

(*b*) The technicians were deputed by the supplying firms for the erection and commissioning of Plant and Machinery under the respective erection agreement of Steel Expansion Scheme, Refractories Expansion and Alloy and Special Steel Schemes.

The agreement of Steel Expansion Scheme dated 13th July 1961 expired in November 1965 and in the interest of the Company the same was extended during 1966-67.

The names of foreign technicians who worked under the extended period of Steel Expansion Scheme are given below:

1. Mr. Kurt Scheltzke
2. Mr. Fredrichsdorf
3. Mr. Gornaik
4. Mr. A. Kaufmann
5. Mr. W. Wienecke
6. Mr. Sadlowsky

(*c*) No liability was involved in terms of cash on the Company by way of income-tax for extension of the erection agreement of Steel Expansion Scheme except the payment of salaries.

	Rs.
Salaries including over time etc. paid in D.M.	19,04,078
Living expenses paid in Rs. in India.	3,38,986

(*d*) The production in various units of the Steel Expansion Scheme was under standardisation and hence there was no other alternative but to extend the erection agreement of the Steel Expansion Scheme. During the extended period, the German personnel were engaged in commissioning and standardisation of the production in the new units.

Calling Attention to Matters of urgent Public Importance.

re: Injury to preserve due to Lathi-Charge by Police at Haliyal.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).— Madam, I call the attention of the Chief Minister to the injury caused to some persons due to lathi charge by the police at Haliyal in Karwar District.

Sri H. M. CHANNABASAPPA. (Minister for Public Works and Electricity).— On behalf of the Chief Minister, Madam, I wish to make the following statement:

It is reported that when the Minister for Municipal Administration had to address a public meeting at Haliyal on 16-3-1973 in connection with the Municipal Elections, some persons disturbed the meeting. There was pelting of stones also. The Police had to intervene and disperse the mob. No lathi charge was made by the Police. The Police merely hit their lathies on the ground to scare away the mob. Due to stone throwing, one Head Constable and three Police Constables received minor injuries, but no member of the public including Mr. Yahya M. L. A. was injured. A case under Sections 147-149, 353, 337, 323 and 332 IPC was registered against 12 persons. Ten persons have been arrested so far. The case is under investigation.

Sri B. B. SAYANAK.— Has it come to the notice of the Government that the hon. Member Sri Yahya, Secretary of the M.P.C.C., was injured on that day and was taken to the Hubli Hospital? This has appeared in all the news papers.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— The Statement I have made is very clear that Sri Yahya or any member of the public was not injured and in spite of that if the hon. Member puts a question whether they were injured, I fail to understand the propriety of it.

Sri B. B. SAYANAK.— In the Press it has appeared that Sri Yahya was injured.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— I do not know who has given that information to the Press. I doubt whether he has been responsible for that.

ii) re: Inconvenience to Gawli Community due to Reported Attempt by Forest Dept. to evict them from the Hunasekatte, village, Bhadravati Taluk.

Sri KAGODU THIMMAPPA (Sagar).— Madam, I call the attention of the Minister for Agriculture and Foresst to the inconvenience caused to the Gawli Community due to the reported attempt by the Forest Department to evict them from S. No. 14 of Hunsekatte Village, Bhadravathi Taluk.

Sri K. H. PATIL(Minister for Agriculture and Forests).— Madam, I wish to make the following statement:

The Hon'ble Members know very well that forests are our national assets and it is the sacred duty of every one of us to preserve and develop them.

It has been represented that about 40 families belonging to Gowli Community are residing in S. No. 14 of Hunasekatte Village, Bhadravathi Taluk. They had requested for the release of the S. No. for allotment as house sites.

S. No. 14 of Hunasekatte is included in Umblebyle State Forest. It is surrounded by 1970 plantation. Some Gowlies are residing in S. No. 14 of Hunsekatte and have put up about 40 temporary small thatched huts. No permanent houses have been put up. Gowlies being Nomadic, move about within the forest with their buffalows. Setting up of *viz* camps within the forest will have a very bad effect, on forests; generally they are also quite well off. In consideration of these circumstances, disforcement in the heart of the forest was not considered. The Forest Department had taken action to evict the encroachers.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಅರಣ್ಯ ೧೯೭೦ ರಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಳೆದ ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು

ನಿಜವೇ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗ್ರಾಮುಕ್ಕೂಸ್ಕರ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ ಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಿನ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅರಣ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕನವರ್‌ಷನ್ ಮಾಡಲು ಎಲಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು; ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು, ಊರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವುದು ವಾಸ್ತವಿಕವಲ್ಲ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥಾವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಹಾರ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಅವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ವಾಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಅವರು ಆ ಮಾಲಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಆ ಬಯಲು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರಕಾರದ ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರದೇ ಎಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(iii) re : Acute scarcity of Kerosene and Diesel oil in Tiptur Taluk.

Sri T. M. MANJUNATH (Tiptur).—I call the attention of the Minister of State for Food and Civil Supplies to the acute scarcity of kerosene and diesel oil in Tiptur Taluk.

Smt. E. E. VAZ (Minister for Food and Civil Supplies).—Sir, I make the following Statement:

Reports are being received of shortage of Kerosene and Diesel Oil from all parts of the State now and then. The State receives its supplies from the two refineries at Madras and Cochin and storage points in Goa and Guntakal fed by Bombay and Vizag refineries respectively. Some times, supplies are badly affected due to snags developing in the working of the refineries etc., and transport bottlenecks.

Shortage of Kerosene and Diesel Oil is country-wide phenomena and not peculiar to the Mysore State alone. However, close contacts are being maintained with the local representatives of the supplying firms with a view to ensure equitable distribution of the available supplies and to meet all our demands to the extent possible. All the enforcement authorities have been requested to enforce the control orders effectively and to book the offenders.

The following quantities of High Speed Diesel Oil and Kerosene Oil were reported to have been received in Tiptur Taluk during the month of April 1973.

i) High Speed Diesel Oil	75,400 litres
ii) Kerosene Oil	74,900 litres

The Deputy Commissioner, Tumkur, has reported that the quantities of High Speed Diesel and Kerosene Oil received in April 1973 in Tiptur Taluk was adequate for the normal requirements of the public and that, the Tahsildar has been instructed suitably to see that stocks are properly distributed.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ ಮತ್ತು ಕೊಚಿನ ರಿಫೈನರೀಸ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪನಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪನಿಯವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಧಾರಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪನಿ ಏಜೆನ್ಸೀಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮ್ಪ್ಟ್ ಆಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾನೇ ಒಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಇಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಶೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಡಬ್ಬ ಮತ್ತು ಶೀಶೆಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಶೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ಸಿಗದೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಡೀಸಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಡೀಸಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಇರುವದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ.— ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ರೀಫೈನರೀಸಯಿಂದ ಬರುವುದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ವನಮೆಂಟ್ ಅವರು ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

iv) re : Smuggling of Jowar to Maharashtra from Gulbarga and Yadgir.

Sri MALLIKARJUN KHARGE.— (Gurmitkal) I call the attention of the Minister of State for Food and Civil Supplies to the smuggling of Jowar to Maharashtra from Gulbarga and Yadgir.

Smt. E. E. Vaz.—(Minister for Food and Civil Supplies) Sir, I make the following Statement:

It is not correct to say that daily 8-9 lorries of Jowar are being smuggled from Yadgir and Gulbarga to Maharastra and that the police are responsible for the same. Large number of cases of smuggling from Aland and Afzalpur side have been detected by the local police as well as by the Officers of C.I.D. during the period from 1-10-1972 to 31-3-1973 i. e. for a period of 6 months. 43 cases of smuggling of foodgrains to Maharashtra were detected by the local police. In these cases 632 bags of Jowar, 54 bags of rice, 386 bags of parched rice and $7\frac{1}{2}$ bags of maize were seized. Two cases of smuggling of foodgrains to Andhra Pradesh involving 18 bags of jowar and 78 bags of bajara were also detected.

During the same period, the Food Cell of C. I. D. has detected as many as 75 cases in Gulbarga district alone involving 450 quintals of rice, 275 quintals of jowar, 32 quintals of sugar, 1452 bags of parched rice, 23 bags of puffed rice and 1.75 quintals of maize.

It may therefore, be seen that the Police have taken action to prevent smuggling.

Instructions have been issued to tighten up the preventive measures further and to see there is absolutely no smuggling of foodgrains outside the State.

The allegations contained in the Calling Attention Notice are general and vague and if any specific instance is brought to the notice of Government, necessary enquiry would be instituted.

Sri MALLIKARJUN KHARGE.— I want to know whether the Government is aware that through Afzalpur taluka nearly 10,000 tonnes of jowar has been sent to Maharashtra during the period 1-10-1972 to 31-3-1973.

Smt. E. E. VAZ.—Except what I have stated, no other instance has come to the notice of the Government. I request the hon. member that if there is any such instance, to kindly bring it to the notice of the Government. Action will be taken to see that no smuggling takes place in future.

Sri MALLIKARJUN KHARGE.—At present there are no foodgrains in Gulbarga and the concerned minister has visited the district. The Hon. Chief Minister has stated that the Central Government has not supplied sufficient foodgrains to Mysore. May I know what steps the Government has taken and how the Government is going to supply foodgrains to Gulbarga District as well as to other parts of the State ?

Smt. E. E. VAZ.— This Call Attention Notice pertains to the smuggling of jowar outside the State and the hon. member is asking what action will be taken to supply foodgrains. I would like to inform that action is being taken to bring as much foodgrain as possible and to supply them to the drought affected areas.

(Ruling of the Speaker)

re : Sitting of a stranger in the House and arrangements made in this regard.

MADAM SPEAKER.—Yesterday, there was some stir in the House when it was noticed that a stranger had strayed into the House and was found sitting. Immediately after he was spotted, the Deputy Speaker ordered him to leave the Chamber. Several members urged that action should be taken against the stranger. It was pleaded that he should be brought to the bar of the House and Suitable action taken for his Act. The Deputy Speaker promised to examine the matter.

Although I was not in the Chair when the incident happened, I heard the proceedings of the House when this matter was raised from my Chamber. I have cerefully considered the whole matter. Article 193 of the Constitution states as follows :

"If a person sits or votes as a member of the Legislative Assembly or the Legislative Council of a State before he has complied with the requirements of article 188, **or when he knows that he is not quailified** or that he is disqualified for membership thereof, or that he is prohibited from so doing by the provisions of any law made by Parliament or the Legislature of the State, he shall be liable in respect of each day on which he so sits or votes to a penalty of five hundred repees to be recovered as a debt due to the State."

From the above Article, it might be seen that if a person who is not qualified for membership sits in the Legislative Assembly, he is liáble to the penalty. In the present case, I feel that the House may take a lenient view without invoking the provisions of this Article. The person concerned has tendered to me an unqualified apology. He has stated that he was ignorant about the Rule that he should not enter the chamber. In view of his apology, I appeal to the House to treat the matter as closed.

I have, however, cautioned the security-men to be more alert in future. On this occasion, I would like to make an appeal to the members not to take with them their visitors into the Lobbies. If the members take their visitors with them into the Lobbies, the chances of some ignorant visitors entering the Chamber are not unlikely. The security men have been given strict instructions to restrict the entry to the Lounges to only those who have been permitted. I seek the co-operation of the Hon'ble Members in this regard.

Replies due to Questions etc.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ಸಿರಗುಪ್ಪ).— ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಇದು ವರೆಗೂ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ನಾಳೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟು ೯೨೯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೭೬೧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಇನ್ನೂ ೧೬೮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು. ೧೫ ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಮೈಂಡರ್ ಮೇಲೆ ರಿಮೈಂಡರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಉತ್ತರಗಳು ೧೫೫ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗ ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಉತ್ತರಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—May I make a submission in this behalf. I have files relating to about 14 Questions for which replies have already been sent by my department, but so far they have not been included in the list of Questions. There seems to be something wrong somewhere. The Chair may kindly look into it.

MADAM SPEAKER.—From the public works department answers for 52 questions are yet to be received.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I feel that there is something wrong somewhere which the chair may kindly look into it.

MADAM SPEAKER.—I will look into it.

Sri H. S. SIDDAPPA.— In January I had sent 3 Questions which were renewed twice. I verified from the Legislature Secretariate that even though they have sent a D. O. letter they have not received replies to those Questions so far. My feeling is that there is somebody's handling in this and hence the replies are not being sent.

Strike by the House Surgeons and Statement by the Minister for Health

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೂಲ್ ೩೧೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಷಿಪ್

ಕೂಡ ಪಾರ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಕೋರ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನರು ಇರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗು ತ್ತದೆ. ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಷಿಪ್ ಪಾರ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಕೋರ್ಸ್ ಆದರೆ ಅವರ ಸೇವೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವರ ಸೇವೆ ಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅವರ ಸೇವೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೆಲಸ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಇರಲೇಬೇಕು. ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರ್ಕ್ ಲೋಡ್ ರ್ಯಾಷನೇಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ನಾನು ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ನಾವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಜನ್ಮಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವುದ ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಔಟ್ ಪೇಷೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಕ್ ಲೋಡ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

But I am sure the Doctors in the Hospitals will rise to the occasion and see that the patients do not get unduly troubled. What is being given to these people is only a stipend and not a salary. I don't know how this discrimination with regard to the payment of this stipend has been there. I would like to rationalise it. But at this time if they want to threaten the Government like this. I would be the last person to take any hasty action. All the Housemen who come there I entirely agree that they must get same thing uniformly if that is the policy of the Government, otherwise, none should get it. I am getting each point examined. I have called for reports from all other States also to know what exactly is the position. I would like to

take a very equitable view of the whole thing. Even now since my friend Mr. Kagodu Thimmappa has raised this issue I would make a last appeal to them and say that it does not pay them if they try to embrass me. If they persist to embrass they would be doing a great social injustice. I don't want them to commit that mistake, if they want to say that Government is at fault, the Government cannot do it all of a sudden. It is a matter involving a huge financial commitment. As I have got it examined it comes to some lakhs.

Now-a-days we are struggling even for one or two lakhs. That is our position this year. I can assure the House that after I have become the Health Minister I have given five to six crores of rupees more. Never before these people had such an advantegeous position as they are having today. I have created a number of posts for these people 700 to 800 posts have been created and so many posts have been upgraded. To conform to the standards of the Indian Medical Association, I have been trying to impress upon the Finance Department to see that some more finances are given. For the information of the hon. members I may say that most of these House Surgeons are not poor people's children, most of them come from affluent families. There may be some who are needy. But I do not think all of them are needy. Even now it is open to them to see reason and agree with me and simply go back to their duty and allow me an opportunity to look into their case. But let them not try to pressurise us.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ನಾನು ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಡೀನ್‌ರವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಆಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

These young men were working there. Naturally when the staff is less there would be some difficulty. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

There are bound to be some inconveniences in this country-we are putting up with a number of such difficulties. But I can assure the House that I will not allow the work in the hospitals to get paralised.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಫೀಸ್ ಬಾಕಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಸಂಬಳವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಡಿ. It is not a statutory salary.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಕ್ಷೀಸ್ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

MADAM SPEAKER.— It is something like a scholarship.

Application of Rule 312 about admission of Notices

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ್)— ನಾನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ರೂಲು ೩೧೨ರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.— ನಾನು ಒಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸು ಹೆಡ್ ಕಾನಸ್ಟೇಬಲ್ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಇದರ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ನಾನು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ತಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ತಮಗಾಗಿಯೇ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.— ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡ ಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.— ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).— I rise to a Point of Order. It is not open to any hon. member of this House to give a direction to the Chair to sit down.

Sri C. M. ARUMUGHAM.— The hon. Minister while raising a Point of Order has given the Ruling himself.

MADAM SPEAKER.— He did not mean it !

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.— ನಾನು ರೂಲು ೩೧೨ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ರೂಲು ೩೧೨ರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರೂಲು ೩೧೨ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಸರಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೂಲು ೩೧೨ರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ರೂಲು ೩೧೨ರ ಕೆಳಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ನೋಟೀಸನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥವೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೂಲು ೩೧೨ರ ಕೆಳಗೆ ನೋಟೀಸು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗು ಆಗಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿ ನೋಡಬಹುದು.

Release of Water from Koyna Project to some parts in Bijapur District

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್.— ಬಿಜಾಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಯ್ನಾ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.— ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರವರು ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಬಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲೂ ಜನಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪಂಪುಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಹುವಾಗಿ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹು ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಸರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿ ಭಳ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆದು ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Statement of the Minister for Public works and Electricity

re : Release of water from Koyna Project

2-00 P. M.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Madam Speaker, this question is being raised everyday and also the position explained by Government almost everyday. Yesterday, I have made an exhaustive statement on this issue. Subsequently, I have got in touch with the concerned people in Bijapur and the latest position has also been ascertained. It is true that consequent on Krishna River drying up, there has been some difficulty for the water. The capacity of the tank is to provide about 8 million units of water to about 1,05,000 population of Bijapur which works out to about 8 gallons per head.

That is the position in the normal situation. The tank has water. The position today is, the water is muddy and it is not fit for drinking. I have directed them to create settling tanks and pump to the settling tanks so that it may be useful in times of scarcity. The second point is: Now they have sunk Borewells and the aggregate supply from these borewells is of the order of 4 lakh units. This will work out to about 4 gallons per head. There are some pockets where the borewells are not connected by pipes. To those places, Government has made arrangements and they have also been geared up to take water by tankers and deliver to the areas which are devoid of these borewells. Hectic efforts are going on almost on a war-footing and the officers are going ahead with puming of water and connecting pipes to the reservoirs and making the water available through pipes. Such of the areas which cannot be served by the pipe-lines, water is being supplied through tankers. I quite see, in times of scarcity when 8 gallons per head is reduced to 3 gallons per head, there would be some amount of competition and that too when water had to be rationed amongst the people. Whatever possible efforts could be made, Government is prepared to make and they are making to make the water available.

Last night I got in touch with the Deputy Commissioner and the Executive Engineer of Bijapur and have given them instructions that they need not spare any effort; whatever might be the cost, cost is no consideration. they will have to make a provision to make available at least not less than 50 percent of the total water required and ration it properly so that everybody may get the necessary basic requirement of life. Therefore it is not correct to say that Government is not alive to the gravity of the situation. If any hon. member were to give me any suggestion as to how best to tide over the crisis, I have no objection to welcome the suggestion and act upon it. I welcome the suggestions from other members though they may not belong to that district. Water is the basic necessity and Government will not spare any effort in that regard.

Sri J. L. KABADI.—Since the Hon. Minister has agreed to consider our suggestions, I would like to offer a few suggestions in this regard.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The suggestions could be made to me even outside the House. I shall discuss with the hon. members and try to implement their useful suggestions.

Wage Rates to Labourers at the Upper Krishna Project

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡರಾಯಪ್ಪ (ಜಹಪೂರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ೧೨, ೧೩, ೧೪ನೇ ತಾರೀಖು ನನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ೭೫ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೧೫೦ ಪೈಸೆವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾವು ಗೋದಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾವು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿದರೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ತಾಲ್ಲೂಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದ್ದು ೩ ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟ್‌ಲ ಗೋದಿ ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ ಮೇಜಿ, ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ ಮೈಲೂ. ಆದರೆ ಗೋಡೋನನಿಂದ ಲಿಫ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರವಾನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೨೫೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಒಂದಾದರೆ, ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೊಂದಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಲಾಟಮೆಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಾನ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಆರ್ಡರ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೈಜೊಡಿಸಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಏನಾದರು, ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು. ಏನಾದರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ

೧೨ ಆಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದರೂ ಮಾಡಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಕೂಲಿ ನೋಡಿದರೆ ೭೫ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೧೫೦ ಪೈಸೆವರೆಗೆ ಇದೆ, ಗೋಧಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಎದ್ದಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇ.ಇ.ವಾಜ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ೭೫೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಪೇಪರನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದಾದರೆ, ಹಂಚುವುದು ಬೇರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಆವರು ಬೇರೆ ಏನಾದರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೆಡ್ಡಿ (ಯಾದಗಿರಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ನಾನು ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂಲಿಗಾರರ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಾಪೂಗೌಡರು ಈಗ ಹೇಳಿದರು. ಇಂದು ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣ ಕೆನಾಲ್ ವರ್ಕನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಲೇಬರ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರದ್ದಿರವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಸಿಗದಿರುವುದು, ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್-ಎಡ್ ಸಿಗದಿರುವುದು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ ಆವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರವಾಪ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗು ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಜನರನ್ನು ಲಿಫ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H.M.CHANNABASAPPA.— On this issue I do not want to have any difference of opinion with any member of this House. The Hon. Member Sri Bapu Gowda just about 10 minutes back came to me and told me that the orders have not been implemented in regard to raising of the wage rates. At any time had I made an appeal to the House I made it with an assurance that whatever you want the Government to do in this connection, the Government would

certainly do it within the permissible limit. I cannot have any difference of opinion with regard to this matter either with the members of this side or the members of that side. Immediately after he complained about wages on the other day, orders have been issued in pursuance of the assurance made not only on the spot but also on the floor of the House that the payments have to be made in accordance with the enhanced rates. Now, Sri Bapu Gowda brought to my notice it has not been implemented. I am very much surprised myself. I do not want to enter into an argument in this regard with the Hon. Member. If there is any delay in increasing the rate and if there is lapse on the part of the officers to implement it, I can assure the House that I will take drastic action against them, and if the rates assured have not been paid for such a period during which it ought to have been given, back payment will be made. There is no difficulty about it. Let me ascertain what exactly has happened; if it has so happened as Mr. Bapu Gowda has stated, I must find out where exactly the mistake lies and make a statement on this matter by tomorrow at about 1 p.m.

In regard to availability of labour in the Krishna Canal works Sri Viswanatha Reddy complained the people are not coming forward for work because the rates are low. All the workers of that area are being paid Rs. 3/- on average. We have ordered that these people should be paid Rs. 3/- on average and many members bear witness to that and Sri Byre Gowda also was a witness to that the Government was paying that rate of wages to a normal labourer. In spite of that they made representations and further they complained about the cost of blasting materials the labourer has to bear out of his earnings. I did feel that it would be a hard hit if the labourers are made to pay the cost of the blasting materials out of their wages they earn. I straightaway ordered that the cost of blasting materials should not be part of their earnings. I have given orders that 12½ percent over and above what a person earns a week should be given extra to him as the cost of blasting materials. The reason given by the Hon.

Members that people not going to the workspot because the earnings are less than the other places is not correct. Probably the reasons might be that they have to go a little distance for away from their villages and have to live a sort of a secluded life. We are always sympathetic as far as these people are concerned. As Sri Viswanatha Reddy knows that arrangements have been made to shift about 60 to 70 people who had come all along from Gulbarga to Bangalore in search of work. I did not allow grass to grow than the reasonable time and made immediate arrangements to send them to such places where they were willing to go to earn their living. With such earnestness the Government is attending to the problems of these people. Therefore I will have to verify the several factors when the Hon. Members made some charges and make a statement regarding all these matters tomorrow after the question hour.

Any Hon. Member of that area may come to me and discuss with me about these problems and if anything is to be done in the matter, the Government will certainly do it.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇವರು ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಅವರೇಜ್ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಗೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ ೪೦ ಪೈಸಾ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಳೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ. ನಾಳೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯದೆ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯದೇ ಇರುವಾಗ ಆ ಇಲಾಖೆ ಎತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ವಿಧಿನಿಯಮನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದೆಯೇ? ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸ

ಬೇಕು. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಳಿ ಆನೆಯನ್ನು ಸಾಕಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಬ್ಯಾನನ್ನು ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಗಂಡುಮಗು ಹೆರು ಹೆರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಜನ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಬುಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

The position is this. It was true Madam Speaker, that there was a economy order in the month of February 15th and it was interpreted that this was meant to be in operation up to 31st March till the new Budget was presented. There is a misconception that this order in force is meant for certain parts of the State. I have made it amply clear during the budget speech that there is an impression amongst certain members of the old Mysore that there has been some retordation in the development of irrigation works and assured that I will remove by positive action any such impression and I think that this will satisfy the Hon. Members.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನೀವು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಜ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಜ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Tours of the Members in Drought hit Areas

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ೩–೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ೮–೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದೆವು. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್ ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಶ್ರೀ ವಿ.ಗ್ದಂ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಹಳೆಯದಾದರೂ, ಹೊಸದಾಗಿ, ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ? ಇದೇ ರೀತಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಯರ್‌ರವರು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಫೋನ ಮಾಡಿದರೆ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಆ ಮೇಲೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಇಂಟರವ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪವರ್ಸ ಆದರೂ ಏನು? ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಗೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಇವರು ಬಂದು ನೋಡಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಡೆಲಿಗೇಶನ್ ಹೋದಾಗ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕೊಡದೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973
Motion to Consider

MADAM SPEAKER.—I have received the following message from the Governor of Mysore.

> "In pursuance of Clause 3 of article 207 of the Constitution of India, I, Mohanlal Sukhadia, Governor of Mysore, do hereby recommend that the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 may be considered by the Legislative Assembly."

Sri D. K. NAIKAR.—(Minister for Law and Parliamentary Affairs).—Sir, On behalf of the Hon. Chief Minister, I beg to move :

"That The Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration.

MADAM SPEAKER.—Motion moved :—

"That The Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration."

Sri T. R. SHAMANNA.—The subject taken up is in an order different from the order noted in the agenda. If every day the subject is taken up in an order different from the agenda, it would be difficult for us to send amendments or to prepare ourselves. So, what I am requesting is that it should be in keeping with the order in the agenda. Yesterday also it happened like that.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕೋಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. There is no harm in it.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬, ೨೨೭ ಮತ್ತು ೨೨೮ನೇ (೧)ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಎರಡು ಜನ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ೩೦ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ನಂತರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮೊದಲು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜ್‌ಸ್ ಇರುವಂತಹ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೫೨ ಮತ್ತು ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಆದ ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಲಾ ಕಮಿಶನ್‌ನ ೧೪ನೇ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮದ್ರಾಸ, ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೆಜಾರಿಟಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಪೀಡೀ ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇರಳ, ನಾಗಪುರ, ಕಲ್ಕತ್ತ,

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಬಾಂಬೆ, ಅಲಹಾಬಾದ, ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†Sri T. R. SHAMANNA.—(Fort) Madam Speaker, it is a small amendment but it is of considerable importance to the litigants. As you are all aware, justice also now-a-days has become very costly and, at the same time, the judges cannot be said to be always going according to equity and justice. From the decisions given in the courts, we find that though the litigants spend a lot of money, in many cases, they are not getting justice. One important feature of this Bill is that if a case has been taken before a single judge, there is a provision for appeal, whereby the litigant can appeal in the same court to a bench of two judges. And, of course, if an appeal has to be taken to the Supreme Court, there is a lot of expenditure to be incurred. Delhi being far away from the capital of this State, naturally to engage a Lawyer to appear before the Supreme Court and to meet several other charges in connection with the Supreme Court appeal, there will be a lot of expenditure. If there is appeal to be found in the High Court of the State, it will be advantageous in many respects. But as already seen, the judges now appointed are to a certain extent, to the convenience of the Government rather than according to the principles involved. In the recent appointment of the Supreme Court Chief Justice, of course, politics has played its part and it is not a healthy feature that judges are appointed on considerations other than the usual practice that has been adopted hitherto. Convenience should not be the criterion for appointment of judges.

2-30 P. M.

Here there are many clauses relating to the Constitution. I have sent an amendment also to the Act to the effect that when there is an appeal against the order of single Judge to a Bench of two Judges, that Bench of two Judges should consist of Judges other than the Judge who

passed the original decree or order. The reason that prompted me to give that amendment is that the Judge who passed the original order or decree has already formed his opinion and if he is one of the Judges in the Bench constituted to dispose of the appeal against his order, that Judge will continue to hold his own views in disposing of the appeal. There will be again controversy about the Judgement given by the two-Judge Bench. Therefore, to avoid this controversy and to get real justice in appeals, I have suggested an amendment to the relevant section of the principal Act.

With these remarks, I welcome the Bill and request that it may be adopted.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ (ಹುಮನಾಬಾದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟಿನ್ಷನಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಕ್ರಿಟಿಸೈಜ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಲೋಪ ದೋಷ ಗಳನ್ನು ಎಗ್ಜಾಮಿನ ಮಾಡಿ ರಿ-ಕಾನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ, ಇಬ್ಬರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್‌ಜಸ್ಟಿಸ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಬಿಯಾಸ ಕಾರ್ಪಸ ತರಹ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಕಡ ೯೯ರಷ್ಟು ಜನ ಎರಡು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹತ್ತಿರ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಫೈಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೂ ವಿರೋಧ ಬಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತ ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ ಪ್ರೆಷರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಲಿಟಿಗೆಂಟ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮೊದಲು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಲಿಟಿಗೆಂಟ ಪರ್ಸನ್ಸ ಒಂದು ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಲಿಟಿಗಂಟ ಅಪೀಲು ಫೈಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜಸ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಂಚ ಕಾನೆಸ್ಟಿ

ಟ್ಯೂಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಡಿಸಿಷನ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ಲ ಡಿಸಿಷನ ಬರುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಲೂ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಡ್ಜಸಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜಸ ಇರುವ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ರೆಫರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಪೀಲು ಕೇಳುವ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ ಆಗಿರಬಾರದು. ಹೈಕೋರ್ಟ ಜಡ್ಜ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜ ಡಿಸಿಷನ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ಪುನಃ ಅಪೀಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಡಿಸಿಷನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಪೀಲು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಂಚ ಮಾಡಿ ಚೀಫ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೇ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ಲ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ಲ ಡಿಸಿಷನ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಆಫ್ ಕೇಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕನಸಿಡರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಆಗ ಅಪೀಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಫೈನಲ್ಲ ಡಿಸಿಷನ ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ ಡಿಸಿಷನ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಅಪೀಲು ಮೂಲಕ ಬೆಂಚ ಆಫ್ ಟು ಜಡ್ಜಸ ಅವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೊರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರಿಪಿಕೇಷನ್ಸ ಆದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೩೩ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಸಿಂಗಲ ಜಡ್ಜ ಅವರು ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಅಂಜಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜಕಾರಣಿ ಗಳು ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಅಂಡರಟೇಕಿಂಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ದಿಂದ ಶಾಸ್ಯಾಂಗಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರೂ ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೆಂಬ ಭೇದಭಾವವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ ಅವರದು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ಸರ್ಕಾರ, ಅದು ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ, ಆಗ ಅದರಂತೆ ಅದು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ನೀವು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ.—ನಿಮ್ಮ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸನಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇಟಿಸುವುದೂ ಸಹ ಇದೆ. ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ದಿವಸ ದಲ್ಲಿಯೇ ತರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಪ್ರೋಗ್ರೆಸಿವ ಫೋರ್ಸಸ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸ ಆದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ಸ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಮನಾಪಲಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು 'ಅಹಿಂಸೋ ಪರಮೋಧರ್ಮ' ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಟೋಪಿಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ರಿವಲ್ಯೂಷನ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಿಯಲ್ಲ ರಿವಲ್ಯೂಷನ್ನೇ? ಅಥವಾ ರಿವಲ್ಯೂಷನ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಹೊಸದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡ ತಕ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಂಗದಲ್ಲೂ ರ್ಯಾಡಿಕಲ ಛೇಂಜಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳು ಆ ಹಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸ ತಕ್ಕ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಆ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲೂ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ (ಅಮೆಂಡ ಮೆಂಟ) ಬಿಲ್ಲ ೧೯೭೩ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ—

ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟ್‌ಪೆಟಿಷನ್ನುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಎರಡು ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಕುಳಿತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ

ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿಯ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೆ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟುಗಳು ಬಹುತೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಿಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಸಿಂಗಲ್ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದವುಗಳಿಗೆ ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜರು ಇರತಕ್ಕ ಡಿವಿಜನಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ರಾಜಕೀಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೆಹಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ರಿಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಪೆಂಡಿಂಗ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕೇಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೂ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ — ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವೀಸ ಕೇಸುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರಿಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಅಂದಾಗ ವಿನಾಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಲ್ ಬೆಂಚಿನಿಂದ ಡಿವಿಜನ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಲಾಯರನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚೂ ಕೂಡ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರಿಟ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆನೂ ಇತರ ರಿಟ್‌ಗಳಂತೆ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬರೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಕ್ಷನ್ (೯)ರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್ಲು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ೧೯೭೩ನೇ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ (ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್) ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾನೂನು. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಇಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಲು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಜನರು ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಆ ಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಿಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಎತ್ತಿದವರು ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದರವರು. ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಯ್ತು. ಅವರನ್ನು ಕೇರಳ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಗಳ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಂಟರಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ

ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿದರು. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗಿದೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಆವರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).— Madam Speaker, first of all I want to touch upon a point which the Hon. Minister has not disclosed in this Bill and that is about the financial implication. They must say what would be the expenditure if this reorganisation is made if the Bill is passed into law. It is stated in the Financial Memorandum that 'it is not possible to assess the probable expenditure as it depends upon the number of Judges so appointed'. That means, they contemplate the appointment of some Judges. When that is so, they must come forward and say what would be the expenditure. It is relevant in a Bill of this nature and they must come forward with a statement in that behalf.

At the outset, I welcome the Bill as it will help the litigants who are now going to the Supreme Court on appeal. I welcome this Bill because it provides that all applications under articles 226, 227 and 228 should be tried by a single Judge and that there should be an appeal against that judgment to a Bench consisting of two Judges. This should apply even to habeas corpus writs; otherwise on political considerations a party is made to incur some expenditure.

We are living in the South. From Cape Comorin to Delhi is about 2,000 miles. Therefore, for us and others in the South to go to Delhi and get justice is very costly. A litigant has to go all the way to Delhi and almost in an unknown place has to engage a lawyer. The Supreme Court is very far away. In order to spare the litigant public all

the troubles and worries involved in going to Delhi, Government may think about a radical measure in the judiciary, *viz.*, that provision may be made for appeal to a Bench from the judgment of a single Judge of the High Court. This is a suggestion which I am making. The Government may consult the Judiciary and the Government of India also in this matter.

Apart from that, the Bangalore High Court is not centrally located in Mysore State. The people of Belgaum have to travel about 400 miles to come to the High Court here, the people of Gulbarga 450 miles and for the people of Bidar it is still far away. In the light of the experience of past several years, is it not possible for the Government to have a Bench of the High Court either at Belgaum or Gulbarga, as has been done in the State of Maharashtra and U. P. Maharashtra has got one Bench at Bombay and another at Nagpur; so also U. P. But for the construction of Vidhana Soudha, the headquarters would have been shifted to some other centrally located place. Since we have established the headquarters at Bangalore, it is necessary to make justice easier and cheaper and in order to confidence in the people living far away from Bangalore that they can get easier and cheaper justice, it is necessary to have a Bench either at Belgaum or Gulbarga.

There is a lot of delay in the disposal of writ petitions. Sometimes a clerk who has gone on a writ to the High Court retires before his writ application is taken up and heard by the High Court. Therefore, they must reorganise the whole set up and if necessary think in terms of appointing more Judges to dispose of these cases. Justice delayed can be construed as justice denied. Therefore, in that light our Law Minister should take proper and adequate action to appoint adequate number of Judges to dispose of the pending cases,

With these few words I welcome this measure.

3-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದು, ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಸುಗಳು, ರಿಟ್‌ಗಳು, ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ನೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಡಂಜನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಜಡ್ಜಸ್ ಕೂತುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಕೊಠಡಿಗಳಾಗಲೀ, ಕಚೇರಿಗಳಾಗಲೀ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಕಾಲದ್ದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ. ಜಡ್ಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜಡ್ಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಕಾರು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ನಿವೃತ್ತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅವರು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಡ್ಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಕಾರು ಕೊಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಹೈಕೋರ್ಟು, ಯಾವುದೋ ದ್ವಾಪರಯುಗದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಲ್ಲ, ಬೆಂಚು ಇಲ್ಲ, ಫ್ಯಾನ್ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಟೇಬಲ್ ಇಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ, ಚಳುವಳಿಗಾರರಿಗೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ತಂದಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹ ಏನೆಂದರೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಅಪೀಲು ಹೈಕೋರ್ಟ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಚಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವೇ ಹೇಗೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟು ಬೆಂಚಿನವರು ಅಪೀಲು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸೆಕೆಂಡ ಅಪೀಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಡಿಂಗ ಇದ್ದಂಥ ಚಾಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೆಟ್ ಹಚ್ಚಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಅನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಆಯಾ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಹಚ್ಚುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ವಿಲ್ಲವೇ? ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಟಿಕೇಟ ಮೇಲೆ ಸಿಂಗಲ ಜಡ್ಜ, ಜಡ್ಜ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಹೈಕೋರ್ಟು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು, ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಲಿಬರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಮನ್ ಲಿಬರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಧಪಡುವುದರಿಂದ, ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ ಕಡೆಯಿಂದ ಇದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗ ಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಮದ್ರಾಸ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ಈ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್

ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಲಾ ಕಮೀಷನ್ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಈ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೂಚಿಸಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಾವಣ್ಣನವರು ಯಾವ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತದೊ ಆ ಜಡ್ಜ್ ಪುನಃ ಅಪೀಲು ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜ್ ಒರಿಜನಲ್ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಅಪಿಲೇಟ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಗಲಾರರು. ಈ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಪರಿಪಾಠ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಹೈಕೋರ್ಟು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ಬಗ್ಗೆ, ಫರ್ನಿಚರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರುವದು ಸೂಕ್ತ; ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ.—ಅದು ಕಾನ್ಸಟಟ್ಯೂಟಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬, ೨೨೭, ೨೨೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಪೀಲನ್ನು ಬೆಂಚಿಗೆ ಪ್ರೊವೈಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಡಿಸೈಡ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಪ್ರೊವೈಡ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಜೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ೨೨೬, ೨೨೭, ೨೨೮, ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವು ಅಸಲು ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಲ್ಲ. ಅವು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ, ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ರಿವಿಜನ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಪೀಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂಡಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡಿ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸುಮಾಡುವ ಕೇಸುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಫೈನಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಬಾರದು. ಆ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಂಗಿಯವರು ಬೆಂಚಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೊನೆಯದು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಂಖೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ ಪುನಃ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಂವಿಧಾನದ ೧೩೪ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಭಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಂದಬಾರದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಸೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವತಿಯಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

MADAM SPEAKER.— I will now put the consideration motion to the vote of the House. The question is :

"That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

The motion was adopted

Clause 2

MADAM SPEAKER.—I will put the clause to the vote of the House. The question is :

"That clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill

Clause 3

MADAM SPEAKER.—There is an amendment tabled by hon. Member Sri T. R. Shamanna.

Sri T. R. SHAMANNA.— In view of the assurance given by the Hon. Minister I do not propose to move my amendment.

MADAM SPEAKER.—Then I will put clause 3 to the vote of the House. The question is :

"That clause 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 3 was added to the Bill.

Clause 4, 5

MADAM SPEAKER.—The question is :

"That clauses 4 and 5 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

"Clauses 4 and 5 do stand part of the Bill."

MADAM SPEAKER.—The clause 1 etc., question is :

"That clause 1, the long Title the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1, the long Title the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri D. K. NAIKAR.—I move :

"That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be passed."

MADAM SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be passed."

The motion was adopted
and the Bill was passed

Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill 1973 — Motion to consider

MADAM SPEAKER.—Now the Hon. Minister for Revenue to move the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973.

Sri N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue). — Madam Speaker, I beg to move :

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved.

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಂದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳೆ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟದೆ ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶೇಷ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಅವು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಆಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತಾರೀಖನ್ನು ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸೈಕ್ರಿಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ತಾರೀಖು ೧೯೭೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೧ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪೂರಾ ಜಮೀನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಗ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ತಾರೀಖನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳು ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಆದಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಡೇಟ್ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಜುಲೈ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಾಗ ವೆಸ್ಟ್ ಆದ ತಾರೀಖು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಸಂಗ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಂದನೆ ಯದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇನಾಂ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ

ದಂಥ ವಾಯಿದೆ ಸಾಲದೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲ ಕೊಡತ್ಕದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಂಥ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಆದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಕ್ಲೇಮ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎರಡನೆಯದು. ಇನ್ನೊಂದು ರಿಲಿಜಯಸ್ ಮತ್ತು ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂಗಳ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗಿದೆಂದರೆ, ಕದೀಮ ಟಿನೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟಿನೆಂಟ್ಸ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ವಗೈರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳ ಸ್ವತಃ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವತಃ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಗೇಣಿ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ರಿಜಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜಮೀನು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ಪ್ರೈಜ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನೂ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair].–

ಇನ್ನೊಂದು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಟಿನೆಂಟಾಗಿ ಯಾರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಇಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

ಇನಾಂಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ೧೯೫೪ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ; ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮನೋದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಆಸಕ್ತಿಹೀನತೆ ಏನಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ, ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದೇ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ಗೇಣೀ ದಾರರು ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಇವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ರಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಶಾಪದ ಫಲದಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋದುವು. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ತಾವು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೋದ ಮೇಲೂ ಅವರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆರೆಬರೆ ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನಾಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡು ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಒಂದು ರಿಲಿ ಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂ ಆಕ್ಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಹಿಂದೆ ೧೯೫೪-೫೬ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೫೫–೫೬ರಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರು. ಪರ್ಸನಲ್ ಜಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಬಾ ಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ೧೯೫೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೧೯೫೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ೧೯೫೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ; ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣೀ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ೧೯೭೩ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಅದರ ಚರಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದುವು. ತಂದಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗದೇ ಹೋಯಿತು. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯೋಣ ಎಂದು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಬರೀ ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ನರಳಿಸಿ, ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲ ಓಡಾಟ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಹಣ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಆಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂಬಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ ಆಗಲೀ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕಾನೂನಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ತತ್ವವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನಂದರೆ, ಇನಾಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾರೇ ಗೇಣೀದಾರರು ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾತೆ ಆಗಬೇಕು, ಅವರು ಗೇಣೀದಾರರು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಗೇಣೀಕಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕದೀಮ ರೈತ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ, ಪ್ರೊಟಿಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಆರ್ಚಕರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸೇವೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಪೂಜಾರಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ಪಟ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಎಲ್ಲ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ, ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೨ ಇನಾಂ ಕಾನೂನುಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು, ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾವರ್ಗದ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ಕೂಡ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಮೈನರ ಇನಾಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪೂಜಾರಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವತ್ತು ಅಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕದೀಮ ರೈತ; ಪರ್ಮನೆಂಟ ರೈತ ಮೂರನೆಯದು ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಅವರ ಜೊರತಾಗಿ ಇರುವ "other tenants" ಈ ಪ್ರಕಾರ ೪ ವರ್ಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕದೀಮ ರೈತ, ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರ ತಕ್ಕ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಥವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿ, ಈ ವರ್ಗಗಳು ಸಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಕದೀಮ ರೈತ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ರೈತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಖಾತೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ

ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಗೇಣೀ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಕರಾರು ಇದ್ದರೆ, ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಹೊರತಾಗಿ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೆಂದರೆ, ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೆ ೬ ವರ್ಷ ಕಂಟಿನ್ಯುಯಸಾಗಿ, ಅಂದರೆ ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಲಾಗಾಯಿತು ವರೆಗೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ. ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri T. R. SHAMANNA.—I would like to know from the hon. member the difference between a khadeem tenant and a permanent tenant.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕದೀಮು ಟೆನೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ್ಸು, ಮೂಲ ಗೇಣೀದಾರರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕದೀಮು ಟೆನೆಂಟ್ಸು ಮಾಲೀಕನು ಇದ್ದಹಾಗೆ, ಎಂದರೆ, 'ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಗೇಣೀ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

3-30 P. M.

ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆ ವಗೈರೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ಓರಲ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾಃ ಬರವಣಿಗೆ ಮುಖಾಂತರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಯಾವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೯ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನರಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸೇ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಮುಂದು ವರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬದ್ರಿನಾರಾಯಣರವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೨೦೦-೩೦೦ ಜನರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಅದು ಯಾವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಸೆಕ್ಷನ್ ೯ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನರಿ ರೈತರಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕದೇ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿಯೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಖಾತೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ೧೯೬೦-೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಅವರು ಆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಮುಂದು ವರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಿಬಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಪ್ರೊಟಿಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದ ಲಾಗಾಯಿತು ೧೨ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವನು

ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆರ್ಡಿನರಿ ಟೆನೆಂಟ್ ಆದರೂ ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಒಂದು ಖಾಯಂ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅದರ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬೈ ಪ್ರದೇಶದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಿಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೬ ವರ್ಷದಿಂದ ಅವನು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ವರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾರ ಕೂಡಾದರೂ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ವಕ್ಕಲಿಗರ ಖಾತೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಅವರು ಈ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೩–೪ ವರ್ಷದಿಂದ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ವಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri B. B. SAYANAK.— Sir, there is no Quorum (Quorum bell was rung)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಈ ಪಹಣಿಯ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ದೊರಕದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮೂರ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ೨೭ ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಸೆಕ್ಷನ ೧೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು, ಅದು ವಜಾ ಆಗಿ ಅದನ್ನು ನಾನ್ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೭ ಮತ್ತು ೧೪೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವತ್ತು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವೊತ್ತು ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಖಾತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈವೊತ್ತು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರ್ಸನಲ್ ಆಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಆಕ್ಟ ಆಫ್ ೧೯೫೫ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗದ ರೈತರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಎಂದು ಎರಡು ತರಹ ಇದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೇ ಹೋದವರು ಅರ್ಡಿನರಿ ಟಿನೆಂಟ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೬ರ ಪ್ರಕಾರ ಅದರ್ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಟು ಬೀ ಅಂಡರ ಗ್ರೌಮೆಂಟ್. ಅವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟಿಗೆ ಒಳಪಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೈತರಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಪ್ರದೇಶದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಎಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ೩ ತರಹ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು (೧) ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ್ (೨) ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ (೩) ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟಿನೆಂಟ್. ಈ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟಿನೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಟ ನಂಬರ ೧೮ ಆಫ್ ೧೯೫೫ ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಆಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರದೇಶದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ ಆಕ್ಟನಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಪ್ರದೇಶದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆಕ್ಟನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರುಗಳಿಗೂ ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕನೆಕ್ಟೆಡ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೇ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಪರ್ಸನಲ್ ಆಂಡ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮೈಸೂರು ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಕ್ಟ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಧರ್ಮದಿಂದಲೋ ಗೇಣಿ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಯುಗ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಲೀಕರಾಗತಂಕ್ಕಂಥ ದಿನಗಳನ್ನು ನೀವು ಯಾವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರನ್ನು ಗೇಣಿದಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಅವರನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಕದೆ ಹೋದರೆ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಆರು ತಿಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಮೈಸೂರ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಮ್ಸ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದುದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಯಿದೆ ಆರು ವರ್ಷವಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾತೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವಾದರೂ ಕೂಡ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದರಂತೆ ತಕ್ಷಣ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ರೈತನಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ ರಚನೆ

ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ದೃಢವಾದ, ದಿಟ್ಟವಾದ, ಬಲವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. 'ಕೋರ್ಟ್' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲ' ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಏನು ತತ್ವವನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಗೇಣಿದಾರ ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಕಾಯದೆಗಳು ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ಹಾಗೆ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಮಾಲೀ ಕತ್ವವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಜನ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರಂ ತರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅವರ ಪಕ್ಷ ದವರು, ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅಂಥವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಣತಿಯುಳ್ಳವರು ಇದರ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತಕರಾರು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅವಧಿ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ತಡವಾದಷ್ಟೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯದೆ ಏನಿದೆಯೋ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಗರಣವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಡಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹಗರಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬರೀ ಥಿಯರಿಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರು ವರ್ಷ ಇದ್ದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅದರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆರು ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು. ಸಕಾರಣವಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅರ್ಜಿ ಹಾಕದೆ ಇರುವವನು ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಛಾರಿಟಬಲ್ ಆಂಡ್ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಚಕರಾದವರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇವರಿಗೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಬೇರೆ ಗೇಣಿದಾರ ಬರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕನಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ೧೫೦ ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಬೇರೆ ಗೇಣಿದಾರರಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತರಹವಿದೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕಂದಾಯದ ೨೦ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪೂಜಾರಿಯಾದರೆ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಬೇರೆ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಪೂಜಾರಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ೨೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಪೂಜಾರಿಗೆ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇರುವವರು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ. ಅವರು ನೂರರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ದುಬಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವರಮಾನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜಾರಿಗೆ ಅವನು ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನೂ ಅವನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಇಂತವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಾಗದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು. ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ,

27 A. Extent of land which a person may be registered as occupant:.....

"shall not together with any land held by him exceed such extent as may be prescribed."... ... ... ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಗ ಆಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಿತಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರುವಾಗ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಆದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವಾಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುವಂತೆ ಸರಕಾರ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಯಾವುದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ತ್ವರಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೂಡ

ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಇನಾಂಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ, ಅದು ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ತನ್ನ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಕೆಲವು ಜನರು ಇನಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೇ ಸೇರಿದಂತಹ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಂದ ಇರುವ ಭೂಮಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ನಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಆದರೆ ಇಂದು ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನರು ಇನಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇಂದು ಲ್ಯಾಂಡ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ, ಆ ರೀತಿ ಇನಾಂಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನರೇ ಇನಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೂ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಆದಾಯದಿಂದಲೇ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೇ ಇಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರಮಾನವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ಆದಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ದೇವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ದೇವರ ಭಕ್ತರು. ಅವರ ಸರಕಾರದವರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಇಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ದೇವಾಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಇನಾಂ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮುವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದ ಪೂಜಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಇವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಭೆಳೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ತರುವಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತಹ ಕಾನೂನಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗೇಣಿದಾರರುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಂತು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೮-೧೦ ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಗೇಣಿಯ ಒಂದು ಮಿತಿ ಎಂದು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ. ಇಂತಹ ಬಡಜನತೆಯ ಗತಿಯೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ೫೦೦-೧೦೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರಬಹುದು, ಇವರಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡವರಾಗಿರುವ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬರುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉದಾರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಬಹು

ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಭೂಮಿ ಪಡೆಯುವಾಗ ಇವರ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P. M.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲವು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ಟ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಥವಾ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಲಾಭಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಾಲು ಗೇಣಿದಾರರು, ಮೂಲ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ಎರಡು ತರಹ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಹೈದರಾಬಾದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಂಪೆನಸೇಷನ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ್ ಎಂಬತಕ್ಕುಂಥ ಗೇಣಿದಾರರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆನಿಫಿಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಕ್ಕೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅವರು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕುಂಥ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ ಛಾರಿಟ'ಬಲ್' ಅಬಾಲಿಷನ ಆಕ್ಟನ ಸೆಕ್ಷನ ೪ರಲ್ಲಿ ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ಸು ಅಂದರೆ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಏನು ಓದ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒಂದು ಡೆಫನಿಷನ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಖಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ಸು—ಎಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ಸು ಸಹ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್ ಪಾಟೀಲ್.—೧೯೫೪ರ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಕಾಂಪೆನಸೇಷನ ಹಣವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರೋ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಆ ಒಂದು ಸ್ಪಿರಿಟ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ- ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಖಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ರಿಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಈ ಹೊಸ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೊಟಿಕಟಿಡ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಆಗಲಿ, ನಾನ್-ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಆಗಲ್ಲಿ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಆಗಲಿ ಪ್ರಿಮಿಯಮ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ, ಖಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ ಟಿನೆಂಟ್ಸಿಗೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಈಕ್ವಲರೈಟ್ಸ ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಯುಸುರಿಯನ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಚಾರ್ಜ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೩೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಎಂದರೆ ೨೫ ಟೈಮ್ಸು ಆಫ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇರಿಗೇಟೆಡ ಲ್ಯಾಂಡ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು, ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಟೆಡ ಲ್ಯಾಂಡ ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಾದರೆ ಇಷ್ಟು, ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇರಿಗೇಟೆಡ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಿಗೆ ೮ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ ೨೫ ಟೈಮ್ಸು ಆಫ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡರೆವಿನ್ಯೂ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರಿಮಿಯಮ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳು ೧೯೫೪ರ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂದರೆ ೧೯ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ತರುತ್ತಿರುವ ಈ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. , ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೩೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟಗಾದರೂ ಇಳಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫ್ರೀ ಆಫ ಕಾಸ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ-ಲೀಗಲಿ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲಿ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಚಾರ್ಜ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್

ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಅರ್ಚಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ದಿನವೂ ಪೂಜಾರಿಗಳು ದೇವರಿಗೆ ಏನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಬಲವಂತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಫಂಡಮೆಂಟಲ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್‌ನ್ನು—ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಭಕ್ಷೀಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ೧೦೦ ಟೈಮ್ಸ್ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ೨೪ ಗಂಟೆ ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾನವನ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಓನರ್‌ಷಿಪ ಪ್ರೀಮಿಯಂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ೧೦೦ ಟೈಮ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಮೌಂಟ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕರೆಕ್ಟಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿ ಮೈಸೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಏರಿಯಾ ಥಾರಿಟಬಲ ಇನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ ಟಿನೆಂಟ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಮತ್ತು ಖದೀಮ ಟಿನೆಂಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಟಿನೆಂಟಗಳಿಗೆ ಏನು ಪ್ರೀಮಿಯ ರೇಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೇಟನ್ನೇ ಇದಕ್ಕೂ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಟಿನೆಂಟಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಟಿನೆಂಟಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಟಿನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಲೈಫ್ ಎಂಜಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈಗ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ವೆಸ್ಟೆಡ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಏನು ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಫುಲ್ ಫ್ರೀಡಂ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹೊಸ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಒಂದು

ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.ತಾವು ಯಾವ ಪ್ರೆಜರಿಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ದೇವರ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಡುತ್ತೀರೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರದೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಟೀಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಏನು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೇ ಉತ್ತರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಂಧೋಳನ ನಡೆಯಿತೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಗೇಣಿದಾರರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸಾಸನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಆಳವಡಿಸಿ ಆದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ,ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಧವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈಗ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದೆಗೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಅನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ

ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ತಮಗೆ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಿತಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ೨೭ (ಎ) ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ಭೂಶಾಸನದಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಿಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು "any land held by him exceed such extent as may be prescribed" ಎಂದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೂಲ್ಸ್ ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನು ಎರಡು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಭೂಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ತರುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಏಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಅವರು ಆ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಭೂಶಾಸನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಗೇಣಿದಾರರು ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಬರೀ ಕಾನೂನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥರವರು ಕೂಡ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಈ ತಿದ್ದು

ಪಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರ ವಿಷಯ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಯಾರು ಆರ್ಚಕರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ತೋಟ ತಳವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ೧೫—೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳು ಸಹ ಶ್ರೀಮಂತರ ವಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತಹ ಜಮೀನಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು ಮಾರಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾರಿದರೂ ಅದು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೆಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಟೆನೆಂಟ್ಸಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಧೇಯಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಪೂಜಾರಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ೧೦೦ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎರಡುಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ರಷ್ಟು ಹಾಕಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದೇ ತರಹ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಮನ್ವಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಂತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಹೊರೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಕದೀಮು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕದೀಮು ರೈತರ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕದೀಮು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡುವಾಗ ಕಂದಾಯದ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತರಿ ಮತ್ತು ಖುಷ್ಕಿ ಕಂದಾಯದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತರಿಯಾದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ ಪಾಟೀಲರವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸಹ ಸೆಲ್ಫ್ ಕಂಟೈನ್ಡ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಶನ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಒಳಪಡುವ ಹಾಗೆ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ

ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಂದ ಕೂಡಿರುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪದೆ, ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is– "That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Clause by Clause consideration

CLAUSE 2

Mr. DEPUTY SPEAKER.— There are amendments to clause 2 by the Hon. Minister for Revenue and Sri T.R. Shamanna They may be moved.

Sri N. HUTCHMASTY GOWDA (Minister for Revenue).— Sir, I beg to move.

That for clause 2, the following clause shall be substituted, namely:—

"2. Amendment of Mysore Act 1 of 1955. In the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act, 1954 (Mysore Act 1 of 1955),—

(i) in section 2, in clause (14), before the Explanation, the following proviso shall be inserted namely:—

"Provided that in the case of a minor inam, the said period shall be counted from the 1st day of July 1970.";

(ii) in section 6, the proviso to sub-section (2) shall be omitted;

(iii) in section 10,–

(a) to sub-section (2), the following proviso shall be added namely:—

"Provided that in the case of a tenant in a minor inam such presumption shall be raised if such tenant is found to be in possession of any land on the 1st day of July 1970."

(b) for sub-clauses (i) and (ii) of clause (a) of sub-section (3), the following sub-clauses shall be substituted, namely:—

"(i) in respect of lands in inams which have vested in the State before the date of commencement of the Mysore Inams Abolition (Amendment) Act, 1973, within one year from the date of commencement of the said Amendment Act; and

" (ii) in respect of lands in inams which vest in the State on or after the date of commencement of the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Act, 1973 within one year from the date of vesting of the inam concerned."

(iv) for section 26-B the following section shall be substituted, namely :—

"26-B Rent :- Every tenant shall pay to the Inamdar (Herein after in this Chapter referred to as the landlord) rent agreed to which in no case shall exceed the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Amendment moved :

For clause 2, the following clause shall be substituted namely :—

"2. Amendment of Mysore Act 1 of 1955. In the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act, 1954 (Mysore Act 1 of 1955),-

(i) in section 2, in clause (14), before the Explanation, the following proviso shall be inserted namely :—

"Provided that in the case of a minor inam, the said period shall be counted from the 1st day of July 1970."

(ii) in section 6, the proviso to sub-section (2) shall be omitted;

(iii) in section 10, —

(a) to sub-section (2), the following proviso shall be added namely :—

"Provided that in the case of tenant in a minor inam such presumption shall be raised if such tenant is found to be in possession of any land on the 1st day of July 1970".

(b) for sub-clauses (i) and (ii) of clause (a) of sub-section (3), the following sub-clauses shall be substituted namely :—

"(i) in respect of lands in inams which have vested in the State before the date of commencement of the Mysore Inams Abolition (Amendment) Act, 1973, within one year from the date of commencement of the said Amendment Act; and

" (ii) in respect of lands in inams which vest in the State on or after the date of commencement of the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Act, 1973 within one year from the date of vesting of the inam concerned."

(iv) for section 26-B the following section shall be substituted, namely :—

" 26-B Rent:— Every tenant shall pay to the Inamdar (Herein-after in this Chapter referred to as the land-lord) rent agreed to which in no case shall exceed the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort)— I beg to move.

" That at page 2, after sub-clause (ii) the following proviso shall be added :

"Provided that in genuine cases the Government on an appeal may grant an extension of time not exceeding six months."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Amendment moved:—

"That at page 2, after sub-clause (ii) the following proviso shall be added:

"Provided that in genuine cases the Government on an appeal may grant an extension of time not exceeding six months."

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂತಹ ವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಆಕ್ಟ ಆದ ಅವಧಿಯಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಪೈರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಆಗಲೂ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೪೯ನೇ ಜುಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ಹಿಂದೆ ೬ ವರ್ಷ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ೬ ವರ್ಷಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಆದುವು. ಅದರಿಂದಲೇ ಈಗ ೧೯೭೧ನೇ ಜುಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ಹಿಂದಿನ ೬ ವರ್ಷಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅವನು ಟಿನೆಂಟ ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ

ತಿಳಿದು ಅವನು ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಹೌದೆಂಬ ಪ್ರಿಝುಂಪ ಶನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆ ಈಗ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ರೆಂಟನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ನಿಯಮ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಭೂ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿ, ಅದು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ೧೦ರಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂಬು ದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

†Sri T. R. SHAMANNA.—I am aware that six years' time is given to file claims is too generous. At the same time in order to see that things are finalised we are reducing that period to one year. As a matter of fact the hon. Minister has now assured that after one year, he will consider. My point is, when a statute is framed limiting the period to one year, it will be difficult for the Government to change unless an amendment is brought to the Act. So my object in bringing in this amendment is only in extraordinary cases such claims may come to see that some redress is given. I want to bring to his notice that the Mysore Inams Abolition Bill was passed in 1965 and still there are several inamdars whose claims have not been settled. I request him to expedite those cases. It is only to enable the Government to have some power to give redress in genuine cases, that I have brought in this amendment. The Minister has given assurance that it will be considered but I do not know under what provision of law such cases can be considered except by amending the Act. If the hon. minister assures that some measure will be taken to redress genuine difficulties, I have no objection to withdraw the amendment.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅದರ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಇರುವುದು, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು. ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ.

ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಕಾನೂನಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಈ ಕ್ಲೇಮ್ಸು ಸಡಿಲಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾನುಭೋಗ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಟ್ಟು ಜನ ಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The amendment was, by leave withdrawn

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಮೈಸೂರು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ ಮಿಸಿಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (೨) ಮತ್ತು ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (೩) ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸುಮ್ಮನೆ ವೇಸ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವೇನು ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದು ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನದು. ಅವು ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬರತಕ್ಕವು. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕವು ಮೇಜರ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಇವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರ್ಸನಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಸಿಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಆ ಇನಾಂಗಳು ಸಡಿಲವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಇನಾಂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಗೇಣೀದಾರರ ವಿಷಯವೇನಾಗಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪಾಯಿಂಟನ್ನೂ ನಾನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ 'ಮೈನರ್ ಇನಾಂ' ಅಂತಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿಯೇ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಕೇವಲ ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಇನಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳೇ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನು ಈ ಮೇಜರ ಇನಾಂ

ಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇವೆ. ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ 'ಮೈನರ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ 'ಇನಾಂ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೀಗಿದೆ.—

"Inam village means an alienated village whether Sarvamanya, Jodi or Khayamgutta or a portion of such village."

Then in section (3) it is stated that :

"3.(1) When the notification under sub-section (4) of Section 1 in respect of any inam has been published in the Gazette... ... . the following consequences shall follow..."

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಇನಾಂಗಳನ್ನೂ ಕವರ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ :

"When the notification under sub-section (4) of sectional in respect of any inam has been published in the Mysore Gazette then notwithstanding anything contained in any contract, grant or other instrument or in any other law for the time being in force, with effect on and from the date of vesting, and save as otherwise expressly provided in this Act, the following consequences shall ensue, namely..."

ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಬಂದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಸೆಟಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನವೇ ಒಂದು ರೀತಿ. ಬೇರೆ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಸೆಟಲ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವೇ ಒಂದು ರೀತಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಅದನು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಈ ಕ್ಲಾಜ್ ೧೦ಕ್ಕೆ. Sub-section (2) of section 10 says :

> "10.(2) tenant found to be in possession of any land on the first day of July, 1948, shall be presumed to be a quasi-permanent tenant as dfined in clause (14) of sub-section (1) of section 2 unless the inamdar proves that such tenant is not a quasi-permanent tenant as defined in clause (14) of sub-section (1) of section 2."

ಇದು ಕೇವಲ ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಿಝುಂಪಶನ್ ಕ್ಲಾಜ್ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂಗಳಿಗೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— Section 10(1) says that :

> "10.(1) The Deputy Commissioner shall examine the nature and history of all lands in respect of which a kadim tenant, a permanent tenant, a quasi permanent tenant, the holder of a minor inam or an inamdar claims to be registered as occupant under section 4, 5, 6, 7 and 9....."

ಇಲ್ಲಿ ಇದು ಕೇವಲ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—That is the power given to the Deputy Commissioner to examine the nature of the claim of all the tenants who come under all categories of inams. ಹೀಗೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. Under section 3 the word used is "any inam" which vests with the Government. This does not confine to only tenants who come under minor inams, but all categories of inams.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ವೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕ್ಲೈಮುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಸೆಟಲ್ ಆಗಿವೆ. ಅಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಆದು ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ 'ಮೈನರ್' ಅಂತ ಇರುವುದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—That applies only in respect of those cases where claims are not settled.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

Sri V. N. PATIL.—I support the point raised by Mr. Kagodu Thimmappa. I request the Hon. Minister to concede his point.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—The intention with which you have brought the amendment bill is to help the quasi-permanent tenants. In the Act the Quasi-permanent tenant is defined as follows:

> "Quasi-permanent tenant means a person who has been in continuous possession of any land used for agricultural purposes in an inam by cultivating such land himself with his own stock or by his hired servants or by hired labour or with hired stock on payment of rent to the inamdar for a period of not less than six years prior to the first day of July, 1948."

They have not used the word 'minor inam'; they have used the word 'inam' only, which means the inam included in the Act. Therefore, quasi-permanent tenant is a tenant in respect of inams which come under the purview of this Act. The provisions of 'quasi-permanent tenant' is to take advantage under this Act.

ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಡೆಫಿನಿಷನಗೂ ೧೦ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೈನರ ಇನಾಂಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನಾಂ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಎಂದರೆ ಅವರು ಮೈನರ್ ಇನಾಂನಲ್ಲಿರುವರು. ಮೇಜರ್ ಇನಾಂ ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಂಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈನರ್ ಇನಾಂನಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟಿ ಟಿನಂಟ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಂನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗೆ ಅನ್ವ

ಯಿಸುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿರುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನಾಂ ಎಂದರೆ ಮೈನರ್ ಇನಾಂ ಎಂದು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈಗ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಲೈಮನ್ನು ಸೆಟ್ಲ್ ಆಗಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.— ಆ ರೀತಿ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ any Inam ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is,—

4. For clause 2, the following clause shall be substituted, namely:—

"2. Amendment of Mysore Act 1 of 1955. In the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act 1954 (Mysore Act 1 of 1955),—

(i) in section 2, in clause (14), before the Explanation, the following proviso shall be inserted namely:—

"Provided that in the case of a minor inam, the said period shall be counted from the 1st day of July 1970.";

(ii) in section 6, the proviso to sub-section (2) shall be omitted;

(iii) in section 10, —

(a) to sub-section (2), the following proviso shall be added namely:—

"Provided that in the case of a tenant in a minor inam such presumption shall be raised if such tenant is found to be in possession of any land on the 1st day of July 1970".

(b) for sub-clauses (i) and (ii) of clause (a) of sub-section (3), the following sub-clauses shall be substituted, namely:—

"(i) in respect of lands in inams which have vested in the State before the date of commencement of the Mysore Inams abolition (Amendment) Act, 1973, within one year from the date of commencement of the said Amendment Act; and

"(ii) in respect of lands in inams which vest in the State on or after the date of commencement of the Mysore eIams Abolition Laws (Amendment) Act, 1973 within one ynar from the date of vesting of the inam concerned."

(iv) for section 26-B the following section shall be substituted, namely:—

"26-B Rent:— Every tenant shall pay to the Inamdar (Herein-after in this Chapter referred to as the landlord) rent agreed to which in no case shall exceed the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961".

The motion was adopted and clause 2 was substituted.

CLAUSE 3.

Sri N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue),- Sir, I beg to move:—

5. Sub-clauses (1), (2), (3), (4), (5), (6) shall be re-numbered as sub-clauses (3), (4), (5), (6), (7) and (8) and before sub-clause (3) as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

(1) in section 2, after clause (12), the following clause shall be inserted, namely:—

"(12a) 'protected tenant' means a tenant of any land comprised in a minor inam, if he has held it continuously and cultivated it personally for a period of not less than twelve years prior to the 1st day of July 1970";

(2) after section 5, the following section shall be inserted namely:—

"5A. Protected tenant to be registered as occupant on certain conditions:— (1) Subject to the provision of sub-section (2), every protected tenant shall on and from the date of vesting be entitled to be registered as an occupant in respect of all lands of which he was a protected tenant immediately before the date of vesting.

(2) In addition to the annual land revenve payable in respect of the land, a protected tenant entitled to be registered as an occupant of any land under sub-section (1) shall be liable to pay to the Government, as premium for acqusition of ownership of that land, an amount equial to fifty times such land revenue plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property - of the Government,—

(i)	where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised—	Rupees three hundred and thirty per acre;
(ii)	where one crop of paddy can be raised in a year—	Rupees two hundred and twenty per acre;
(iii)	where semi dry crops can be grown	Rupees twenty one hundred and ten per acre.

The amount of premium shall be payable in not more than ten annual instalments along with the annual land revenue and in default of such payment the amount due shall be recoverable as in arrear of land revenue due on the land in respect of which it is payable.";

(3) in the proposed section 6-A, in sub-section (2), for the words "land revenue of such land", the following shall be substituted, namely:—

"Land revenue of such land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government.—

(i)	where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar-cane can be raised;	Rupees six hundred and sixty per acre;

(ii)	where one crop of paddy can be raised in a year; and	Rupees four hundred and forty per acre;
(iii)	where semi dry crops can be grown.	Rupees two hundred and twenty per acre";

(4) in sub-clause (5), for the figures and letter "4, 5 or 6A", the figures and letter "4, 5, 5A or 6A" shall be substituted;

(5) in sub-clause (6), for the figures, word and letter "4, 5, 6A or 7", the figures, word and letters "4, 5, 5A, 6A or 7" shall be substituted.

(6) in sub-clause (7),—

(i) in item (i) for the figures, letter and word "4, 5. 6A, 7 and 8" the figures, letters and word "4, 5, 5A, 6A, 7 and 8" shall be substituted;

(ii) in item (ii) in sub-item (a), for the figure and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A," shall be substituted;

(7) in sub-clause (8), in item (ii) for the figures and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A", shall be substituted;

(8) sub-clause (7) shall be re-numbered as sub-clause (11) and before the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

"(9) in section 23, in the proviso, for the words and figures "the maximum rent fixed under the Mysore Tenancy Act, 1952", the words and figures "the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act; 1961" shall be substituted;

(10) for section 27, the following section shall be substituted, namely:—

"27. Tenant when to be registered as an occupant:— A tenant on payment to the Government of an amount equal to one hundred times the land revenue payable in respect of that land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

(i)	where 2 crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised.	Rupees six hundred and sixty per acre;
(ii)	where one crop of paddy can be raised in a year.	Rupees four hundred and forty per acre;
(iii)	where semi dry crops can be grown.	Rupees two hundred and twenty per acre;

shall be registered as occupant of such land and such amount shall be payable in not more than ten annual instalments and on or before such dates as may be fixed by the prescribed authority."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved :

5. Sub-clauses (1), (2), (3), (4), (5), (6) shall be re-numbered as sub-clauses (3), (4), (5), (6), (7) and (8) and before sub-clause (3) as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely :—

(1) in section 2, after clause (12), the following clause shall be inserted, namely :—

" (12a) 'protected tenant' means a tenant of any land comprised in a minor inam, if he has held it continuously and cultivated it personally for a period of not less than twelve years prior to the 1st day of July 1970" ;

(2) after section 5, the following section shall be inserted, namely :—

"5A. Protected tenant to be registered as occupant on certain conditions:— (1) Subject to the provision of sub-section (2), every protected tenant shall on and from the date of vesting be entitled to be registered as an occupant in respect of all lands of which he was a protected tenant immediately before the date of vesting.

(2) In addition to the annual land revenue payable in respect of the land, a protected tenant entitled to be registered as an occupant of any land under sub-section (1) shall be liable to pay to the Government, as premium for acquisition of ownership of that land an amount equal to fifty times such land revenue plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

(i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised—	Rupees three hundred and thirty per acre;
(ii) where one crop of paddy can be raised in a year—	Rupees two hundred and twenty per acre;
(iii) where semi dry crops can be grown	Rupees twenty one hundred and ten per acre.

The amount of premium shall be payable in not more than ten annual instalments along with the annual land revenue and in default of such payment the amount due shall be recoverable as in arrear of land revenue due on the land in respect of which it is payable."

(3) in the proposed section 6–A, in sub-section (2), for the words "land revenue of such land", the following shall be substituted, namely :—

"Land revenue of such land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

(i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugarcane can be raised;	Rupees six hundred and sixty per acre;
(ii) where one crop of paddy can be raised in a year; and	Rupees four hundred and forty per acre;
(iii) where semi dry crops can be grown.	Rupees two hundred and twenty per acre";

(4) in sub-clause (5). for the figures and letter "4, 5 or 6A", the figures and letter "4, 5, 5A or 6A" shall be substituted;

(5) in sub-clause (6), for the figures, word and letter "4, 5, 6A or 7", the figures, word and letters "4, 5, 5A 6A or 7" shall be substituted.

(6) in sub-clause (7),

(i) in item (i) for the figures, letter and word "4, 5, 6A, 7 and 8" the figures, letters and ward "4, 5, 5A, 6A, 7 and 8" shall be substituted;

(ii) in item (ii) in sub-item (a), for the figure and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A" shall be substituted;

(7) in sub-clause (8), in item (ii) for the figures and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A", shall be substituted;

(8) sub-clause (7) shall be re-numbered as sub-clause (11) and before the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely :—

"(9) in section 23, in the proviso, for the words and figures "the maximum rent fixed under the Mysore Tenancy Act, 1952", the words and figures "the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961" shall be substituted;

(10) for section 27, the following section shall be substituted, namely :—

" 27. Tenant when to be registered as an occupant.— A tenant on payment to the Government of an amount equal to one hundred times the land revenue payable in respect of that land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,

(i) where 2 crops of paddy can raised in a year or where sugar cane can be raised;	Rupees six hundred and sixty per acre;
(ii) where one crop of paddy can be raised in a year;	Rupees four hundred and forty per acre ;
(iii) where semi dry crops can be grown.	Rupees two hundred and twenty per acre ;

shall be registered as occupant of such land and such amount shall be payable in not more that ten annual instalments and on or before such dates as may be fixed by the prescribed authority."

Sri K. PUTTASWAMY.— Since a copy of the amendments moved by the Hon. Minister for Revenue, has not been made available to me, I request the Hon. Minister to read out the amendments over again.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I shall see that a copy of the amendments is made available to you.

Sri T. R. SHAMANNA.—The amendments moved by the Hon. Minister are much more than the amendments proposed in the printed Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I call upon the hon. member Sri Shamanna to move his amendment to clause 3 which has already been circulated among the members.

Sri T. R. SHAMANNA.— I beg to move :

"That at page 3 in sub-section (2) of the proposed section 6A line 5, for the words 'one hundred' the words 'thirty' shall be substituted."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Amendment moved :

"That at page 3 in sub-section (2) of the proposed section 6A line 5, for the words 'one hundred' the words 'thirty' shall be substituted. "

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇವರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಪೂಜಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜಾರಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಜಾಸ್ತಿ, ಅದನ್ನು ೩೦ ರಷ್ಟು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿದೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಪೂಜಾರಿ ಅವನು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮುಂಚೆ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಈ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಪೂಜಾರಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭವನ್ನು ತಾನೇ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವನು ರೆಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಇವರಿಗೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಬರುವ ಹಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವನು ಜಮೀನಿನ ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ಪ್ರೈಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಂದಾಯದ ಅಷ್ಟು ಪಾಲು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರೈಸ್ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್ ಶಾಮಣ್ಣ.—ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಅರ್ಚಕನು ತಾನೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಮೂಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಾದ್ದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಯಾವುದೇ ಜಮೀನು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ತಸ್ತೀಕು ಕೊಡುವದು ಎಂದೂ ಅದೂ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ ತೆಗೆದುಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

The amendment was by leave withdrawn.

ಶ್ರೀಮಾನ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಾವು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಒಂದು ತರಗತಿಯ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದರು. ಇವರನ್ನೂ ಕೂಡ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ಪ್ರೈಜ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ೫೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ತರೀ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಆಗಿದ್ದರೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಆದರೆ ೨೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸೆಮಿ ಡ್ರೈ ಕ್ರಾಪ್ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ, ೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಆದರೆ ಗೇಣಿದಾರರು ಮತ್ತು ಪೂಜಾರಿಗಳು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ತರೀ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಜೊತೆಗೆ ೩೦

ರೂಪಾಯಿ ಆವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨೭ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವಾಗ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅದರ ವರಮಾನದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನೇ ಇಲ್ಲೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅವನು ಭೂ ಕಂದಾಯ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ತರೀ ಜಮೀನು ಇದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿವರಣೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY (Chammundeshwari).— I am at a loss to appreciate the amendments the Hon. Minister is now placing before the House. They may be necessary amendments. Nothing prevents the Government from bringing it as amendment No. II for Inam Abolition Bill. There are very very important provisions of far reaching consequences and they are sought to be introduced at this stage. You may be aware what the Hon. Minister has in his mind and he may feel that the amendments are necessary. But I for one have not read the Mysore Inam Abolition Laws. I have gone through these amendments and I think some of the amendments are very necessary and I have absolutely no objection. As the Hon. Minister has brought forward a series of amendments which I think are much more longer than the original amendments. I would request the Government to give some time more for us. In this connection I do not fail to congratulate the Hon. Minister for making very earnest attempt to introduce very radical measures which are going to help the agricultural class. Therefore I am sure the Hon. Minister will appreciate our difficulty. I do not know whether the office has agreed for all these amendments as this is beyond the scope of the amending Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The amendments have not been sought by our office.

Sri K. PUTTASWAMY.— At this stage it becomes your responsibility whether the objection I have raised is upheld or the amendments are to be moved. All these things will have to be gone through carefully. I appreciate the Hon.

Minister for bringing forward this measure and I feel these are very important amendments and they may be necessary. But nothing prevents from withdrawing the Bill and bringing it as a Second Amendment with the rich experience the Hon. Minister for Revenue has taking into consideration the difficulties the Hon. Members are experiencing.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಗಬಹುದು; ಅದುದರಿಂದ ಮೂಲ ತತ್ವದ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಅವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಕ್ಲಾಸ್‌ಬೈ ಕ್ಲಾಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ತರಹ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Now I will put the amendment to the vote of the House. The Question is :

"That Sub-clauses (1), (2), (3), (4). (5), (6) shall be re-numbered as sub-clauses (3), (4), (5), (6), (7) and (8) and before sub-clause (3) as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

(1) in section 2, after clause (12), the following clause shall be inserted, namely :—

> "(12a) 'protected tenant' means a tenant of any land comprised in a minor inam, if he has held it continuously and cultivated it personally for a period of not less than twelve years prior to the 1st day of July 1970";

(2) after section 5, the following section shall be inserted, namely:—

"5A. Protected tenant to be registered as occupant on certain conditions:— (1) Subject to the provision of sub-section (2), every protected tenant shall on and from the date of vesting be entitled to be registered as an occupant in respect of all lands of which he was a protected tenant immediately before the date of vesting.

(2) In addition to the annual land revenue payable in respect of the land, a protected tenant entitled to be registered as an occupant of any land under sub-section (1) shall be liable to pay to the Government, as premium for acquisition of ownership of that land, an amount equal to fifty times such land revenue plus in the case of lands classified as dry possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

(i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised—	Rupees three hundred and thirty per acre;
(ii) where one crop of paddy can be raised in a year—	Rupees two hundred and twenty per acre;
(iii) where semi dry crops can be grown	Rupees twenty one hundred and ten per acre.

The amount of premium shall be payable in not more than ten annual instalments along with the annual land revenue and in default of such payment the amount due shall be recoverable as in arrear of land revenue due on the land in respect of which it is payable.";

(3) in the proposed section 6-A, in sub-section (2), for the words "land revenue of such land.", the following shall be substituted, namely:—

"Land revenue of such land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

(i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised;	Rupees six hundred and sixty per acre;
(ii) where one crop of paddy can be raised in a year; and	Rupees four hundred and forty per acre;
(iii) where semi dry crops can be grown.	Rupees two hundred and twenty per acre.";

(4) in sub-clause (5), for the figures and letter "4, 5 or 6A", the figures and letter "4, 5, 5A or 6A" shall be substituted;

(5) in sub-clause (6), for the figures, word and letter "4, 5, 6A or 7", the figures, word and letters "4, 5, 5A, 6A or 7" shall be substituted.

(6) in sub-clause (7),—

(i) in item (i) for the figures, letter and word "4, 5, 6A, 7 and 8" the figures, letters and word "4, 5, 5A, 6A, 7 and 8" shall be substituted;

(ii) in item (ii) in sub-item (a), for the figure and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A," shall be substituted;

(7) in sub-clause (8), in item (ii) for the figures and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A", shall be substituted;

(8) sub-clause (7) shall be re-numbered as sub-clause (11) and before the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

"(9) in section 23, in the proviso, for the words and figures "the maximum rent fixed under the Mysore Tenancy Act, 1952," the words and figures "the rent payable according to the Mysore Land Reforns Act, 1961" shall be substituted;

(10) for section 27 the following section shall be substituted, namely:—

"27. Tenant when to be registered as an occupant:— A tenant on payment to the Government of an amount to one hundred times the land revenue payable in respect of that land plus in the case of lands classified as dry but

possessing facilities for irrigation from any source of water whicw is the property of the Government,

(i) where 2 crops of paddy can be raised in a year or where sugarcane can be raised;	Rupees six hundred and sixty per acre;
(ii) where one crop of paddy can be raised in a year.	Rupees four hundred and forty per acre;
(iii) where semi dry crops can be grown;	Rupees two hundred and twenty per acre;

shall be registered as occupant of such land and such amount shall be payable in not more than the annual instalments and on or before such dates as may be fixed by the prescribed authority."

The motion was adopted

The question is:

"That Clause 3, as amended, do stand part of the Bill"

The motion was adopted

Clause 3, as amended, was added to the Bill.

Clause 1 Etc.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is :

"That Clause 1, the long title the Preamble and the Enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long title the Preamble and the Enacting formula was added to the Bill.

Motion to pass

Sri H. HUTCHMASTY GOWDA.— I beg to move :

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 as amended be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is :

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 as amended be passed."

The motion was adopted and the Bill as amended was passed

The House stands adjourned to meet tomorrow at 1P.M.

(The House adjourned at Twetnty Minutes past Five of the Clock to meet at One of the Clock on Friday the 18th May 1973.)

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, 18th May 1973/Vaishakha 28, 1895 S. E.

The House met in the Assembly Chamber,

Vidhana Soudha, at One O'clock

MR. DEPUTY SPEAKER (Sri B. P. KADAM) in the Chair

STARRED QUESTIONS

(to which oral Answers were given)

PEOPLE ENGAGED IN RELIFE WORKS IN GULBARGA DISTRICT

210. Sri BAPU GOWDA RAYAPPA (Shahapur).—Will the Chief Minister be pleased to state :—

The number of people who were engaged in relief works in Gulbarga District during the months of October, November, December 1972 and January 1973 (talukwise figures may be furnished) ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

Vide Statement appended.

STATEMENT

Showing the monthwise daily average labour engaged under "64 Famine Works and Departmental Works" in Gulbarga District

Sl. No.	Name of taluk		Monthwise labour engaged under 64 Famine Works during				Monthwise labour engaged under Departmental Works during			
			October 1972	November 1972	December 1972	January 1973	October 1972	November 1972	December 1972	January 1973
1.	Gulbarga	....	4110	9184	9585	7375	4385	6635	6565	12630
2.	Aland	....	8653	10860	10602	6625	6965	5756	6862	11640
3.	Afzalpur	...	12837	13415	10711	7717	2558	4908	4863	10336
4.	Chittapur	....	7005	8626	10880	6535	2282	2860	6660	9860
5.	Chincholi	...	3370	5790	6873	3160	1630	2401	3912	5230
6.	Yadgir	...	13265	4167	6610	3770	4536	2965	3595	1955
7.	Shahapur	...	4561	4017	4801	4372	4070	3977	5258	1767
8.	Shorapur	....	6471	4220	4445	4071	4592	5365	4955	3400
9.	Jewargi	....	10560	8679	9688	6400	5358	4882	4964	2490
10.	Sedam	...	7605	2967	4798	5808	3923	4585	5181	8608
	Total	....	78437	71925	78993	55833	40299	44334	52815	67916

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.— ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಂಥ ಮಂತಲಿವೈಜ ಸ್ಟೇಟ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೬೪ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೆಳಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೧೪ ಸಾವಿರ, ೭೫೬ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ೧೬ ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೪ ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫಿಗರ ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗದೆ, ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಮಾಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಇನ್‌ಫರೆನ್ಸ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಅವರ ಇಚ್ಛೆ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಇನ್‌ಫರೆನ್ಸ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, in my humble opinion, it may not be correct.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ರಾಬಿ ಬೆಳೆ ಹೋದ ನಂತರ ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೧೪ ಸಾವಿರ ಇದ್ದಂಥ ಕೂಲಿಗಾರರು ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಬದಲು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೧೬ ಸಾವಿರವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೪ ಸಾವಿರ ಆಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಜನ ಕೆಲಸ ಇರಲಾರದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಂದಂಥ ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಿಂಟ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಇನ್‌ಫರೆನ್ಸ ಡ್ರಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆ ಇನ್‌ಫರೆನ್ಸ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಜನಗಳು ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣ ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟ.

---

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೧ ಲಕ್ಷ ೫೫ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೬೪ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೆಳಗೆ ೫೫,೮೩೩ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೆಳಗೆ ೬೭,೯೧೬ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎರಡೂ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೨ ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರನಿಂದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಜನ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ? ಕಾರಣ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಂಥ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ೨೨ ಸಾವಿರ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—I am not able to follow the Hon. Member. ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜನ್ಸೀಸ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸ ಬೇಕು ಎಂಬ ವಿವರಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದೇ ಕಳಕಳಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

Sri RAJA PID NAIK.—It is not a fact that in Shorapur Taluk, the workers are not paid adequate wages and also the labourers are complaining about the non-availability of foodgrains? If so, may I know the measures taken by Government?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ, ಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಲೋಪದೋಷ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.— ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾಗಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ದುಡಿದರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಸಿಗದಂಥ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಆ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಏನಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ವೇಜಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಡಿಎಸ್ಆರ್ ರೇಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಬೋನಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಮಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ, ನೀವು ನೀರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಜ್ಞ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕನಿಷ್ಟ ೪–೫ ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕೇವಲ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೨ ಸಾವಿರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಹಂಚಿರುವಾಗ, ಪುನಃ ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇನು?

Sri J. P. SARWESH.—Will the Hon. Minister give the latest figures *i.e.* for the months of March, April and May 1973?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I require notice.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri S. A. Patil who is authorised o put Question No. 914 on behalf of Sri R. S. Patil.

DISPARITY IN THE PAY OF BLOCK DEVELOPMENT OFFICERS AND DEPUTY BLOCK DFVELOPMENT OFFICERS.

914. Sri S. A. PATIL (Bagewadi) [on behalf of Sri R. S. PATIL (Ramdurg)].— Will the Minister for Community Development and Social Welfare be pleased to state:—

(a) whether the Deputy Block Development Officers who joined services later than the Block Development Officers are drawing more salary;

(b) if so, whether Government has taken any action to rectify the anomoly ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY (Minister for Community Development and Social Welfare).—

(a) According to the Cadre and Recruitment Rules, the posts of Block Development Officers had to be filled in by promotion of Deputy Block Development Officers. The pay of the Deputy Block Development Officers promoted to the posts of Block Development Officers has been regulated under Rule 42-B of the MCSRs, as a result of which they are drawing a little more salary than the Block Develòpment Officers.

(b) The matter is under consideration.

Sri S. A. PATIL.—Supplementry to (a) : May I know how many such Deputy Block Development Officers are there in our State and what is the exact amount of difference of pay that they are drawing ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—The difference is only one increment. Whatever may be the number, we have accepted that there is anomaly and that will be rectified. The matter is before the Finance Department and I am hopeful of getting their concurrence.

Sri S. A. PATIL.—My question is, what is the number of officers and what is the exact difference of pay between them ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—The difference is only one increment.

Sri S. A. PATIL.—How many years is it since such disparity is going on in the State ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—Since 1969.

Sri S. A. PATIL.—What exact time does Government require to rectify this anomaly ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—Very early the anomaly will be rectified and the B. D. Os will get the benefit.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಆಫೀಸರ ಸ್ಕೇಲ ಏನು? ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ ಸ್ಕೇಲ ಏನು? ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಆಫೀಸರನ್ನು, ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಆಫೀಸರಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಹೆಚ್ಚು ವೇತನ ಬಾರದೆ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ೨೫೦—೫೦೦ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ಕೇಲು ಒಂದೇ.

ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರು ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿ ರೀಚ್ ಆದಾಗ ಎಫಿಶಿಯನ್ಸಿ ಬಾರ್ ಕ್ರಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಷ್ಟೆ.

GOVERNMENT SERVANTS PARTICIPATION IN R. S. S. ACTIVITIES

946. Sri J. P. SARWESH (Sedam).—Will the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether Government is aware that many Government setvants are actively participating in the activities of R. S. S. and even are members of R. S. S. Party;

(b) whether Government keeps a watch on such officers who are closely participating in the activities of R. S. S. ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity) [on behalf of Sri D. DEVARAJ URS Chief Minister] .—

(a) No instances of Government servants participating in R. S. S. activities have come to notice of Government.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a).

Sri J. P. SARWESH.—Supplementary to (a): Will Government take suitable action against such officials who are participating in such activities if such instances are brought to the notice of the Government ?

†Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It goes without saying. If such instances are brought to the notice of the Government. Government will certainly make necessary enquiries and if they are proved, drastic action will be taken against the officials concerned.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ — ಸರ್ಕಾರ ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ನ್ನು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದೆಯೇ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ನೌಕರರಾಗಲೀ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಭಾಗವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮೆಂಬರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನಜನಿತವಾದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ — ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಕ್ಷವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದು ಒಂದು ಮತಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇರೋಣದರಿಂದ ಇದು ನಾನ್ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕುಂಥ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ? ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿಷೇಧ ಮಾಡ ಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಂಗೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನಾನ್ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧಮಾಡಿದೆ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—May I know whether the Government has considered R. S. S. as a political party ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಫೈನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ನೀವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಾನ್ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತೀಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ—ತಾವು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅವರವರ ಮತಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಆಗಲಿ, ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಂಸ್ಥೆ ಆಗಲಿ ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಒಳ ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ.

AGRICULTURAL COLLEGE AT RAICHUR

997. Sri BAPU GOWDA RAYAPPA (Shahapur).—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state:—

(a) whether Government has got any proposal to start Agricultural Colleges in the State;

(b) if so, the number of colleges they propose to start and the location of the said colleges;

(c) whether Government has got any proposal to start an Agricultural College at Raichur?

Sri K.H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to (a) above.

(c) The question of upgrading the existing Agricultural Polytechnic at Raichur into an Agricultural College or Agricultural Engineering College is under consideration.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಅ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಇ) ಗೆ ಉತ್ತರ ವಾಗಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ವಿಷಯವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ವರ್ಷದ ಹಣಕಾಸಿನ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ನಾನು ಹೋದ ಸಲವೇ ಇದನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ನಾನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಕೃಷಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು, ಫುಲ್ ಫ್ಲೆಡ್ಜ್ ಕಾಲೇಜು ಮಾಡಲು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಈಗ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ — ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ವಿಷಯವು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಸುಮಾರು ೪–೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸೀತಾರಾಮ ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಮೀಟಿಯವರು ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ವ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್, ತಮ್ಮಯ್ಯ, ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಇದನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಚನೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಈ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ಕನ್ನೂ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧ ಕೋಟಿ ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಮಾಡಿದರೆ ೪೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ ಆರ್. ಸಾಂಡ್ರ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದು ಇನ್ನೂವರೆಗೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ. ಮತ್ತು ಈಗ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಈ ಸಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ದಿವಸದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ — ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

Sri V. M. GHADI.—May I know whether there is any proposal to start an agriculture college in North Canara District ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is outside the scope of this Question.

ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ ಅಸ್ಕೂರೆ.—ಈ ಅಕಡಮಿಕ್ ಇಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri K. H. PATIL.—I Will try to do my best.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು, ಆರಕೆರೆಯವರು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ೫ ಜನರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಜಗಜೀವನರಾಮು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮ್ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಇದು ಇಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆಯೇ ಕಾರಣ.

Sri S. A. PATIL.—Is it the intention of the Government to convert all the polytechnic schools into colleges in the State ?

Sri K. H. PATIL.—That is not so. But looking to the trend of the people and the desire of the people there we would like to give them an agriculture college, preferably an agricultural engineering college so that it will benefit more people.

BUNDING OF SOUTHERN BRANCH OF KRISHNA RIVER

872. Sri A. SHARANAPPA (Deodurg).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

a) whether it is a fact that the inhabitants of the villages Handhinal, Kadadarguddi, Yelgundi, Yergodi, Gonwantla and Guntagola are put to great hardship since two years due to the bunding of Southern Branch of Krishna river near Hirejawoor village in Lingsugur Raichur District, and as a result of which the flow of water has been completely closed ;

b) whether the Government has received any representation in this respect; if so, the action the Government has taken;

c) whether there is any proposal to divert a portion of water from North branch of Krishna river to that of Southern branch and to provide water facility by booring expenditure under 64 Famine or under some other head;

d) whether they intend to direct the Upper Krishna Project authorities to provide one or two near Jawoor village and let out the water to the Southern Branch in order to supply water?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

a) Flow in the river near these villages has not been affected by the construction of the southern branch of Upper Krishna Dam.

b) Representations have been received. No action is required as explained in reply to question (a) above.

c) No.

d) There is no such proposal.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇ ಜೇವೂರ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಶಾಖೆಗೆ ಒಡ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ನೀರು ಹರಿಯುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದು ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೮–೧೦ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿರುವುದು ನಿಜವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣಕಲ್ ಹೊಳೆ ನೀರು ಏನು ಹರಿಯುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೂ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

†ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟೋಣವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಣಕಲ್

ಹೊಳೆ ಏನು ಇತ್ತು ಆ ನೀರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸುಣಕಲ್ ಹೊಳೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

೧—೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ಸುಣಕಲ್ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರಿದ್ದು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ನೀರು ಬರುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಇತ್ತಕಡೆ ದಂಡೆಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ತಜ್ಞರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಸಂಗಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ನಾರಾಯಣ ಪುರದ ಬಳಿ ಡ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

MISBEHAVIOUR OF DOCTORS IN BIJAPUR CIVIL HOSPITAL

474. Sri J. L. KABADE (Ballolli).—Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) the names of the Doctors working in Civil Hospital, Bijapur for the last four to five years; the date and year in which they have joined the service;

(*b*) of them, the Doctors who behaved roughly and rudely with the patients and also assaulted them;

(*c*) the number of Doctors against whom the Civil Surgeon, Bijapur has reported to the Government for taking disciplinary action and when;

(*d*) whether it is a fact that citizens of Bijapur went in a procession to the hospital to protest against the assault and rude behaviour of Doctors with patients and puerperal women with intention to gherao;

(*e*) whether it has come to the notice of the Government that the Minister for Municipal Administration went to the house of the Doctor for tea party on 26th August 1972 who had been transferred in the interest of administration;

(*f*) whether it has come to the notice of the Government that the Doctor on transfer met the Minister for Municipal Administration when he came to Bijapur and openly requested him for getting the transfer order cancelled;

(*g*) the action taken by the Government on the telegraphic requests made by the Institution and Legislators of Bijapur to the Chief Minister and Minister for Health to the effect that the said Doctor should not be ratained at Bijapur after hearing the news of cancellation of transfer order?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—

(*a*)	1.	Dr. (Smt.) Girija V. Rokhade	1-9-1967
	2.	Dr. Y. Vasudeviah	30-12-1968
	3.	Dr. M. M. Anantha Reddy	20-8-1969
	4.	Dr. Jamadagni	1-2-1971
	5.	Dr. (Smt.) S. V. Koimattur	31-7-1972
	6.	Dr. S. K. Ghasate	21-10-1972

(*b*) The Government has not received any report of such behaviour by any one of them.

(*c*) No report has been received by the Government from the Civil Surgeon, Bijapur for taking disciplinary action against any of the Doctors.

(*d*) Yes.

(*e*) No.

(*f*) No.

(*g*) Dr. (Smt.) G. V. Rokhade has been continued in Bijapur hospital as the allegation made againsts her are found to be baseless.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಡಾಕ್ಟರ್ ರೋಖಾಡೆ ಅವರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದ ಬಗ್ಗೆ, ದುರ್ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ ಆವರು ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಆಫ್ ಹೆಲ್ತ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಅವರು ಜಾಯಿಂಟ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಲು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ತಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ವಿಜಾಪುರ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡ ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಏನು ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವು ದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದಂಥ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ರೂಡ್ ಆಗಿ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಬ್ಯೂಸಿವ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ ಉಪಯೋಗಿ ಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಈ ತರಪ ದುರ್ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಡಾಕ್ಟರ ಮೇಲೆ ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಬಿಜಾಪುರ ಷಹರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿ ದವಾಖಾನೆವರೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಘೇರಾವೋ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಹಿಂದಿರುಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಕೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ಪಾಲಿಟೀಷಿ ಯನ್ ಮಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಬಳ್ಳಿಯದಲ್ಲ, ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆರ್ಡರ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಕೆ ಇನ್ನೂ ರಿಲೀವ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಆರ್ಡರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದೂರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವಿಸನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧೀಕ ರಾಗಿರಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಂಡಿಷನ್ ರೂಲ್ಸ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

SETTING UP OF A NUCLEAR POWER CENTRE NEAR SHARAVATHI PROJECT

65. Sri KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the Central Government has conducted investigation for setting up of a Nuclear Power Centre in Mysore State;

(b) whether it has come to the notice of the Government that all facilities for setting up of such a Centre are available near Sharavathi Project;

(c) whether State Government has made efforts so for to convince the Central Government for setting up of a Nuclear Power Centre near Sharavathi Project?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(a) The question of locating a Nuclear Power Station in the Southern Region, consisting of Mysore, Tamil Nadu, Andhra Pradesh and Kerala States is under the consideration of the Government of India.

(b) Yes.

(c) Efforts are made by Government to get the station located in the State.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ೧೫–೨೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

†ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಂದಾಜು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪವರ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಐದೂವರೆ ಮಿಲಿಯನ್ ಕಿಲೋವಾಟ್. ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಕೊರತೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಏನಿದೆ ಅದು ನಮಗೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ ಹಾಕುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಸ್ಟೇಷನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ತುಂಬ ಇದೆ; ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಟೀಮ್ ಕೂಡ ಅಪಾಯಿಂಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಎರಡು ಸಲ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದೆವು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಕಡೆಗೆ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳು ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸೆಲ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಅವರು ಕೇಳುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. — ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ವಿದ್ಯುಜ್ಜಾಲವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದು ವಿದ್ಯುಜ್ಜ್ವಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೆ, ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಊಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಲ್ಪಾಕಂ ಎನ್ನುವ ಅಣು ಕೇಂದ್ರ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ, ರಾಜಾಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂದಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತಾರಾಪುರ ಎಂದು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಅಣು ಕೇಂದ್ರ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನಗಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದವರ ಆಶೆಯವೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲವೇ ಕೇರಳದಲ್ಲಾಗಲೀ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರದವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು, ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಒದಗುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕೊರತೆ ನೀಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬೇ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು, ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಟೀಮಿಗೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಏನೇನು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯ ಬಳಿ ಹಾಗೂ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬಲದಂಡೆಯ ಬಳಿ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರಿಗ ಈಗಾಗಲೇ ಅರಿವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಟೀಮಿನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಕೂಡ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಖಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಖಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ರಾತ್ರಿ ನಮಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಆಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Since some members are anxious to put supplementaries about Question No. 397 and since the hon. member in whose name the Question stands, is absent, I will put it.

ALLOTMENT OF CARS

397. Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR(Bhadravathi).—Will the Chief Minister be pleased to state:—

a) the number of cars allotted to the State in the year 1970–71, 1971–72.

b) the number of cars allotted to the M. L. As, M. L. Cs., M. Ps. and others during 1972–73 (Detail list may be furnished);

c) out of the cars allotted the number of cars allotted to the public and officials ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

a) 188 and 203 cars were allotted as State Discretionary quota for the period—(i) from the quarter February April 1970 to the quarter November 1970–January 1971 and (ii) from the quarter February 1971–April 1971 upto 31–3–1972.

b) 177 cars were allotted as State Discretionary quota during the period from 1–4–1972 to 31–3–1973 as detailed below :—

M. L. As.	M. L. Cs.	M. Ps.	Others
36	9	—	132

A list of persons to whom the above cars were allotted is placed on the table of the House.

c) 15 Cars allotted to the public and 72 cars to the Officials during the period from 1-4-1972 to 31-3-1973.

Sri DODDATHIMMAIAH.—Since the Government is empowered, in their discretion to allot cars to whomsoever they like even to M.L.As. this has resulted in discrimination between M. L. As and others. May I know whether such a discrimination has come to the notice of the Government ?

†Sri H. M. CHANNABASAPPA.— Such a discrimination has not come to the notice of the Government.

Sri DODDATHIMMAIAH.—Is it not a fact that some of M. L. As. who applied earlier did not get the allotment and those who applied later got the allotment ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the hon. member brings specific instances to the notice of the Government, it will be examined.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ, ಆದನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಜನರು ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರುಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾವಾಗ ಇವರುಗಳು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಬಂದವರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆದಷ್ಟೂ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಜನ ಆಫೀಸರುಗಳು ಕಾರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಇತರರೂ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಬರುವ ಕಾರುಗಳ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟೂ ಕಡಿಮೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಷನರಿ ಪವರು ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಲಾಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಾರುಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರುಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕಾರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಮೊದಲು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು ಇತರರಿಗೆ ಅನಂತರ ಕೊಡಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್ ಕಟ್ಟಾಡಿ.—ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಕಾರೀಖಿನ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎನ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

BUS STAND AT CHITRADURGA

318. Sri C. R. MOHAMED SAIFUDDIN (Chitradurga).—Will the Minister for labour be pleased to state:—

a) Whether the construction of Government Bus Stand at Chitradurga will be taken up, if so, when ?

b) the place and the amount alloted for the construction of the Bus Stand ?.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—

a) Yes. After finalisation of the site.

b) The place is under finalisation. The amount will be allotted taking into account the traffic requirements on taking possession of the land.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಮಹಮ್ಮದ ಸೈಫುದ್ದೀನ.—ನಿವೇಶನದ ಅಯ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಆ ಜಾಗವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀವೆ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ ಮತ್ತು ಡಿಪೋವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗ ಆ ವಿಷಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಮಹಮ್ಮದ ಸೈಫುದ್ದೀನ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ತನಕ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಟೈಮು ಲಿಮಿಟ್ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ.—ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಅದು ನಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಇರುವದರಿಂದ, ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಗೋವಾದಿಂದ ಬರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ, ಗೆಸ್ಟಹೌಸ ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಆಗುವ ವರೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

VANI VILAS SAGAR AS TOURIST CENTRE

322. Sri C. R. MOHAMED SAIFUDDIN (Chitradurga).—Will the Minister for Labour be pleased to state :—

a) whether Vani Vilas Sagar has been considered as a Tourist Centre ; if so the steps taken by the Government to improve it ;

b) whether Government intends to electrify the Vani Vilas Sagar Dam ;

c) whether there is any proposal to convert the waste land in the Vani Vilas Sagar Dam area into a garden ?

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—

a) Yes. A Tourist Home has been built for the use of Visitors.

b) Yes.

c) Yes.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಮಹಮ್ಮದ ಸೈಫುದ್ದೀನ.—ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರವನ್ನು ಪ್ರವಾಸೀ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು, ಆಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ತೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ.—ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಿನೇಜರ ಬೃಂದಾವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅದನ್ನು ಜನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಬೃಂದಾವನ ದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ, ಹಣಕಾಸಿನ ಅನುಕೂಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಮಹ್ಮದ ಸೈಫುದ್ದೀನ.— ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಗೃಹ ವೊಂದನ್ನು ೩–೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೨ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ರೋಚ ರೋಡ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ.—ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ದುರಾದೃಷ್ಟ. ಇನ್ನು ತಡವಾಗದಂತೆ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಲು ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೀ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವೆಯೋ ಅದೇ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರವಾಸೀ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೂರಿಸ್ಟ ಪೊಟೆನ್ಸಿಯಾಲಿಟೀಸ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೂರಿಸ್ಟ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಬೈಫರಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಈಗ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದೆ ಇದೆ. The Tourist Department will give all its attention to the development of tourism in Mysore State in years to come.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now Question Hour is over.

QUESTION FOR ANSWERS ON THE DAY
(but not taken up)

DEATH OF CATTLE IN AFZALPUR TALUK

489. Sri D. B. KALMANKAR (Afzalpur).— Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of cattles perished in Afzalpur Taluk for want of fodder so far and its percentage that bears to the total population of cattle head;

(*b*) the steps the Government proposes to take to save the rest of the cattles;

(*c*) the steps the Government proposes to take for kharif sowing next year, *i.e.*, 1973–74 in view of the death of the cattles ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(*a*) Cattle mortality in this taluk is 1,023. The percentage of cattle perished is 4 per cent. It is difficult to say how many perished mainly for want of fodder.

(*b*) Steps have been taken to procure fodder from surplus areas. Fodder depots have been opened in six villages of the taluk.

(*c*) The grant of loans to farmers to purchase cattle and assistance to plough the field by means of tractors are under consideration.

COMPENSATION FOR LAND ACQUIRED FOR FORMATION OF ROAD FROM KUSHTAGI TO KYADIGUPPA

775. Sri KANTHA RAO DESAI (Kushtagi).— Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state:—

(*a*) the reasons for not paying till now the compensation amount in respect of lands acquired from the Ryots for the formation of road from Kushtagi to Kyadiguppa;

(*b*) whether the said road was constructed as far back as 20 years and payment of the compensation amount has not yet been paid;

(*c*) the reasons for this inordinate delay and when the amount will be paid ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Pnblic Works and Electricity).—

(*a*) The reasons for non-payment of compensation are due to change in Government due to States Re-Organisation and frequent changes in the Divisions and cancellation of preliminary notification for land acquisition by Government, being time barred.

(*b*) The road was constructed about 18 years ago. The reasons for non-payment of compensation is detailed in reply to clause (a) above.

(*c*) The reasons for delay in payment is detailed in reply to clause (a) above.. Compensation will be paid after fresh land acquisition proceedings are finalised.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Attack on people of Puttur by R.S.S. workers.

Smt. ADDY SALDANHA (Mangalore-).— I call the attention of the Chief Minister to the attack on the people of Puttur (South Kanara) by R.S.S. workers.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).— Sir, on behalf of Chief Minister I state as follows:

One Shri Premachandra Naik was alleged to have been stabbed to death at Puttur in South Kanara District by some persons at about 18–30 hours on 12th March 1973. On hearing this news, large crowds of people gathered at the Police Station and urged for immediate arrest of the accused person. It is reported that some of the R.S.S. Volunteers and B. J. S. workers were trying to search the passing vehicles and suspected houses for the accused. The police warned them not to take law into their own hands, but to give information, if any, to the police for apprehending the wrongdoers. The Deputy Commissioner and the

Superintendent of Police also assured them that the police would investigate the case speedily and in an impartial manner and bring the offenders to book.

On 13-3-1973, at about 14.30 hours, when food was being carried to the police station for the police officials, the crowd snatched and threw it away. At about this time, the President, D.C.C. (R) came to Puttur in his car along with two others to pay homage to the deceased. When his car was passing in front of the Police Station, the crowd pelted stones at the car and also manhandled him. The police rescued him immediately and also resorted to a mild lathi charge to disperse the unruly crowd. A case under sections 143, 148, 341, 323 and 427 IPC r/w 149 IPC has been registered in this connection and the same is pending trial.

The funeral procession passed off peacefully and the cremation was over by 19.00 hours. The crowd which returned from the cremation ground again gathered at the Police Station and started shouting slogans. As the Deputy Commissioner and Seperintendent of Police were trying to pacify the mob, a section of the mob resorted to hurling stones and soda water bottles at the Police Station. As the situation was likely to go out of control, a mild lathi charge was made and the crowd dispersed. A case has been registered for rioting in front of the Police Station and the same is under investigation.

Prohibitory orders Under section 144 Cr. P. C. were promulgated by the Taluk Magistrate in the Town for a period of five days upto 17-3-1973.

Five persons who sustained injuries due to lathi charge were treated as out-patients in the hospital. Two Sub-Inspectors and eight Police Constables also sustained minor injuries due to pelting of stones and soda water bottles. The Police have taken adequate precautionary measures to maintain law and order. There have been no cases of attack on innocent people and minority community. The situation is peaceful.

2-00 P. M.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.— May I know the names of the accused in this case who have been charge-sheeted ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— While a number of cases have been filed I cannot straightaway give the names of those people.

Smt. ADDY SALDANHA.— I thank the Government for having taken prompt action. I request the Government to take precautionery measures to prevent such incidents.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— The Government is alive to the facts and it will take all precautionery measures to prevent any untoward happenings.

MATTER UNDER RULE 312:

re : Strike of the House Surgeons in the State.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ (ತಿಪಟೂರು).— ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಬಿಡದೆ ವೈದ್ಯರನ್ನೂ ಒಳಗಡೆ ಬಿಡದೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ರೀತಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳಿಗೂ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಒಂದು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ವೈದ್ಯರುಗಳು ಸೌಜನ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).— ರೋಗಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಅವರು ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಾಗ, ಅವರು ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ

ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ದಯವಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಗೂ ಬಗ್ಗಬಾರದು; ಅವರು ಜನಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಈ ರೀತಿ ರೌಡಿಜಂನಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಇರತಕ್ಕವರು ಈ ರೀತಿಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಹೆದರದೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು — ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸರ್ವೀಸನವರು. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೌರಿಂಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈಕ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರಂ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ೮೩ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಪರೇಷನ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ಯೂಬ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ತುಂಬಾ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ಬೌರಿಂಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಫೋನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಬಿಡತಕ್ಕ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಳಗಡೆ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸ್ಟೈಕಿಗೆ ವೈದ್ಯರುಗಳ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು.

†ಶ್ರೀಎಚ್. ಪುಟ್ಟದಾಸ(ಸಾಕನೂರು).—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನೆ ೬ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಲಗ್ಗಿ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಾನು ಈ ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಫಲಕಾರಿಯಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಹ ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಸರಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನಗೋಸ್ಕರ ಡೀನ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗಡೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಮಿಕ್ಕ ಯಾವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಒಳಗಡೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಈ ತಿಂಗಳು ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಆಪ್ಸಿಸ್ ಅನ್ನು ಓಪನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳಗಡೆ ಬಿಡದೆ ಅವರನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಿಳಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).— ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮುಷ್ಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಈ ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೋಗಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪರದೇಶಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಆತಂಕಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅನುಸರಿಸಿದ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಖೇದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಗಿಯಾದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೈಪಂಡ ಕೊಡುವದು ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ರೈಟ್ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥಾ ಮುಷ್ಕರಗಳು ನಡೆಯುವು

ದಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ).— ನಿನ್ನೆ ಈ ವಿಷಯ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಿಯರ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಹೌಸ ಸರ್ಜನ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಪ್ರೋಚ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಖಂಡನೀಯವಾದುದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಹ್ಯೂಮನ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ಹಾಸ್ಪಿಟಲುಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಬಡ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಶ್ಯಲಿಸ್ಟ ಅಥವಾ ಇತರ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಖಂಡನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಕತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. Deputy Speaker.— As I understand, the Hon. Minister is at it.

Sri V. N. Patil.— Patience of the people is being tried out. Suffering people are there and they should not be made scapegoat between the Government and the Doctors. No relief is forthcoming.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಬಹಳ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೌಸ ಸರ್ಜನ್ಸಿಗೆ ಕೌಸ್ ಆಫ್ ಆಕ್ಷನ್ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ರೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಫೇರಾವೊ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಒಳಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಶೀರಾ ಖಂಡನೀಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅಮಾನುಷ್ಯ ಕೃತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಶುಂಬಾ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಣ್ಣದಾಸರು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಧಾಟಿ—ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಇವರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರು, ಹುಡುಗ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಾಕಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಸಹ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ, ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಆಕ್ಷನ್ ಕಮೀಟಿ ಎಂದು ಇದೆಯಂತೆ. ಆದು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ 'ಇದು ಏನು ಟ್ರೇಡ ಯೂನಿಯನ್' ಅಲ್ಲ. ಇದು ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೂ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಆ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಲಾ ಆಂಡ್ ಆರ್ಡರ ಪೋಶಿನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಡೀಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಬಂದರೆ ಇದು ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಈಗಲೂ ಸಹ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಅಪಾರ ಕನಿಕರವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಪ್ರಾಣ ನೀಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಮತ್ತು ಖಂಡನೀಯವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲೂ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆದ ತೊಂದರೆಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಹ ಕಾರಣರಲ್ಲ; ಕೆಲವು ಹೌಸ ಸರ್ಜನುಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಶಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದೇಳಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮಗೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ

ರೀತಿ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಲ್ಲೂ ಸಹ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಮಾಡಶಕ್ಯದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಖಂಡನೀಯ ಎಂದು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಇವರು ಹೊಂದಿರಶಕ್ಯಂತಹ ನೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಕ್ರಿಮೋನಿಯಿಂದ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದ್ವೇಷದಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟು, ನಾಳೆಯಿಂದಲೂ ಇದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹಾ. ಹನುಮಯನವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಾದರೂ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗಾದ ತೊಂದರೆಗಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಯಾರು ಬಂದು ಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬಹುದು; ಅಥವಾ ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಸರಿಯೆ, ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೂ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾತುಕತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವರು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಅವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು.

It is a condition precedent. Then, as a gentleman's word, I give you an assurance that I shall examine it in all its aspects. Only 2 per cent of the people have been taking 43 per cent of the national income and hold us to ransom ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಸ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲ; ಇದು ಒಂದು ಸ್ಯಾಲರಶಿಪ್. ಇದಕ್ಕೆ ರೈಟ್ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಏನೋ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. They cannot claim it as a matter of right.

It is a concession shown to the students. They are still students. They have not yet taken their degree and become degree holders. I would once again thank the hon. members for the kind encouragement given to take such action as been necessary under the circumstances.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ —ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡುವಾಗ ಹಾಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಅವರ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಛಡ್ಡಿಬರುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ. ನಾವು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಲ್ಲೆವು. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹರಕತ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಕೂಡದು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗಲೇ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ತಾಸು, ಎರಡು ತಾಸು ಹೇಳಲಿ. ಹಾಗೂ ಅವರು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್:—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಬಾರದು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಬರೀ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬಾರದೇ ಇರುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡ ಬಾರದು. ಅದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದು ಯಾರ ಪ್ರಿಸ್ಟೇಜ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಂಜೆಯೊಳಗೆ ತಾವೇ ಇನಿಷಿಯೇಟೀವ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಕಡೆಯವರನ್ನೇ ಕರೆದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕರೆಯುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಮೇಲೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈಡೇರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ:—ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಟ್ಟೆ ಇರುವುದು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಹತ್ತಿರ, ವಿಕ್ಟೋರಿತಿಯೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲ.

† Sri.C.M.ARUMUGHAM (K.G.F.).—Sir, our Hon'ble Minister, Sri H. Siddaveerappa is not only a senior Minister, but

he is also aware of the sufferings of the human beings in the country as also the grievances of the Doctors and House Surgeons. Now, there have been some complaints that on account of the present strike of the House Surgeons and their demonstration in the Hospital and elsewhere, even the regular Doctors are not allowed to attend on the patients and the House Surgeons are preventing them from attending to their duties. However, the Hon'ble Minister will agree with me that the House Surgeons have put forward a demand for the enhancement of their stipend on the ground that what the Government is paying them at present is not sufficient; so they are urging to increase it. That aspect of the question must be looked into for the following reasons:

1) Some of the House Surgeons are not economically sound and are not able to maintain themselves;

2) Some of the House Surgeons are also married and have children. So those House Surgeons have to look after their family.

It is these reasons that necessitated them to agitate for more stipend. But I am not one of those that will agree that they should launch an agitation for this purpose and stage demonstration, deserting their sacred work. Let them represent their grievances to the Minister. There are about 1,200 House Surgeons and you cannot ask them to maintain themselves with the present stipend and work peacefully. What the House Surgeon gets, monthy Rs. 150 is very low because even a peon in the Secretariat gets more than Rs. 150. It is argued that the House Surgeons are still students. Let them be students but they take some responsibility for treating the patients.

What I would suggest to the Hon'ble Minister is that from the point of view of smooth administration, he should find out whether they have a genuine grievance and case and whether they are correct in what they are asking for. For this purpose, I suggest that their grievances may be referred to the Secretary to Government, Health Department, or some senior Officer of the Secretariat. Let the House Surgeons make representaitons to the Secretary,

Health Department in writing and verbally. Let the Secretary go through their case in entirety and report to the Government. If the Government is satisfied with the report of the Secretary that they have a real grievance, let Government implement it. Till such time the recommendations of the Secretary to Government are received, I am one of those who will agree with the Ministers that they must join duty at once. Simultaneously there must be an announcement from the Minister that their grievances would be referred to the Secretary to Government, with the direction that the Secretary should submit his report within a week. On that report the Government should take their decision as expeditiously as possible.

† Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This is a procedural matter. I repeat my assurance that with utmost consideration, I will look into their charter of demands. I have made it very clear that a decision will have to be taken on these issues in the Cabinet because any financial implications will have to be examined there. It will be considered on its merits; it will be considered as sympathetically as is possible under the circumstances. As I stated the other day, to Sri. Kagod Thimmappa this is a question of scholarship; this is not a question of salary. As a matter of fact, in these hard days, nobody is satisfied; nobody can every be satisfied in view of the spiralling, soaring prices. If some of the House Surgeons are married and cannot maintain themselves, I sympathise with them. But there are also so many students who are married and have one or two children: they are not bothered because they have got potential fathers-in-law who can look after them. With that kind of grievance we need not bother. I would again assure the House and the House Surgeons that I will not be carried away by anger or by emotion. I will hear them sympathetically. But I cannot go after them. If they have grievances, they must come to me; they have come. I will hear them. There are friends on this side who are as sympathetic as those on the other side. On my part, I would assure that I would never do anything in a spirit of vengeance.

WITHDRAWAL OF GRANTS ALLOTED AS RELIEF MEASURES TO HASSAN DISTRICT

† ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ರಿಲೀಫ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಏನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರು ಆದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ೧೦ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೩-೪ ಹದಗಳಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಪೈರು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಮಳೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ೨-೩ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ನೀರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಫಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಏಟಂನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿಗೆ ೨-೩-ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗು ತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಂಥ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡದೆ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಜನರು ಉದ್ಯೋಗ ವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗಾರ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಜನರು ಸೊಪ್ಪು ತಿಂದು ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿ ಬೆಂಗಾಡಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಂತಹುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಮುಂದೆ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ವರ್ಕ್ಸನ್ನು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಅದು ಈಗ ಅವರ

ಕೈಕಟ್ಟಿದೆ. ಅವಂಗೆ ಅದು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ರಿಲೀಫ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2-30 P.M.

ಹೀಗಾದರೆ ಜನರೇನು ಬದುಕಬೇಕೋ, ಸಾಯಬೇಕೋ, ನೀವೇ ಹೇಳಿ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಂಕಟವಾಗದಿರದು ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಕು, ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The hon. members cannot as a matter of fact raise everything in the Zero hour. The House knows what limitations there are. Things which are very urgent and matters which are brought to the notice of the Government alone can be raised. Now the hon. member has raised this matter about finances being turned down etc. He could have referred the matter to the Government, and discussed these things with the Minister. That will be more effective. If he is simply provoked, I do not think he will get matters solved.

Sri H.M.CHANNABASAPPA.—Sir, I appreciate the anxiety of the Hon'ble Member on account of the difficulties that have been caused by lack of rain in Hassan District. Government will be too glad to appreciate the difficulties that are experienced by the people there and will do what is necessary to solve the problems provided Government gets prior notice of what he feels about it. Straightaway if the Hon. Member springs a surprise and says that people in Hassan district are facing difficulties, it would be very difficult for the Government straightaway to give a satisfactory answer or to take satisfactory action,—action which will satisfy the people and also set matters right. Therefore, I shall be grateful if the Hon. Member passes on all that he has said here to Government. I will have it examined and take action, such action as is necessary as expeditiously as is possible.

ALLEGED POLICE EXCESSES OVER THE WORKERS OF THE VOLTAS LTD., ON STRIKE.

†ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೋಲ್ಟಾಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದೇ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಂದಾಜು ೩೦ ಜನರಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ನೂರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಎಳೆತರಿಸಿ ಕಬ್ಬನ್‌ಪಾರ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಅವರೇಕೆ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದರೆಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕಿದೆ? ಬೆನ್ನು, ಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದಂತೆ ಹೇಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೀಗೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ತಿಳಿಯ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಚೋದನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆ ವೋಲ್ಟಾಸ್ ನೌಕರರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುತ್ತಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆತಂದು ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಈ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಇದೇ ಮೊದಲಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಣ್ಣೀರು ಬಾರದಿರದು. ಹೀಗೆ ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಜನರೋ, ಜಾನುವಾರುಗಳೋ? ಅವರನ್ನು ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೋದರೂ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಂತೂ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಹದಗೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಪೋಲೀಸರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇದೇನೇನು ಅವರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ದೊರಯತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ. ಲಾಠಿಹೇಟುಗಳು? ಈ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಲಾಠಿಹೇಟುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ವಿರಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಓಲ್ಟಾಸ ಕಂಪೆನಿಯ ಮೇನೇಜರರು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಮೂರು ಜನ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಗಬಹುದೆ? ಪೋಲೀಸರು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಜನರನ್ನು ದನಗಳಂತೆ

ಬಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ? ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಮಾನಾಹೀನವಾಗಿ ಬೈಯ್ಯಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ? ಹೀಗೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸುವದನ್ನು ಯಾರೂ ಸ್ಪೈಸುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಮಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಗಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಡೆತದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—May I know whether something has been put in black and white and whether any attempt has been made to avail of the Rules of Procedure by any of you or all of you? I want to know whether any Hon. Member has made any attempt to avail the Rules of Procedure to raise this matter? All of a sudden to get up and raise a subject and expect to get a reply from the Government, it will not be possible. Even if a reply is there, it will not be to their satisfaction.

†Sri C. M. ARUMUGHAM.— Sir, about 7,000 workers belonging to Voltas are on strike all over the country. In Bangalore the strength is only about 70. Out of 70, about 40 or 50 are on strike and are demonstrating. Strike, as you know, Sir, is the last resort of the workers. To know whether the strike is legal or illegal, the matter must be referred to adjudication. But the point is, when law and order problem is not involved, where is the need for the Government to send more than the double the required number of police men? Where is the need to send 100 police men to deal with only 50 workers? Where is the need to have a jeep and a van and to take the entire body of workers to the police station and to lock them up there? This amounts to misuse of power by the police in order to help the management. Are the Government interested in one manager and to send the police on his phone call or are they interested in the workers? The police are there not to help the workers to win their demands from their employers. The police is trying to support the management and to curb the legitimate demands of the workers and is creating a scare among them. I met some of the workers

on my way and I found that they were severely beaten. Have they created a situation which warranted the police to resort to lathi charge or to take them and put them in the police station? I therefore request the Government to call for a report immediately from the Police Commissioner and take action against the police officers, more particularly against the Sub-Inspector and the Inspector who are responsible for it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ವೋಲ್ಟಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಟಾಟಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಟಾಟಾ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಹೌಸ್‌ಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ? ಟಾಟಾ ಕುಟುಂಬ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂದು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಚ್ಯುಯೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿಡಲು ಪೋಲೀಸರು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

Sri V. N. PATIL.— I want one assurance from the Government *viz.* that whenever there is a dispute the police should not interfere and poke their nose into it. Let them not bring a bad name to the Government by doing so.

ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಲರಿ ಪನಿಷಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.— ಈಗ ವೋಲ್ಟಾಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಗಣಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದುಂಟು. ಮಾನ್ಯ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಲೀಡರರವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪೋಲೀಸರು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸು ವ್ಯಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಿ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅವನೇನೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ನಾನು ಹೋಗಿ ಸಂಜೆ ಅವನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಹದ್ದು ಮೀರಿದ ಕ್ರಮ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಒಳಗೆಹೋಗಿ ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಡುಶ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿದು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದು, ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೇಬಾರದು ಎಂದು ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈಕ್ ಇದ್ದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡನೆಯದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಲೀಸರು ಇರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಥಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟ್ ನವರಿಗೆ ವಿವಾದ ಬಂದಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವರು; ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ, ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟಿನವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಾಗಲಿ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಧ್ವಾದ ಘರ್ಷಣೆಯುಂಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪೋಲೀಸರಿರಬೇಕು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಳದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಜನರಿರಲಿ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಥಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಹಿತ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಯಾವ ಶಾಸನದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಎರಡು ಮುಖಗಳುಂಟು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕೆಲವರನ್ನು ನಾವು ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇವೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಗೇ ಕಾಣುವುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾದ ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ವಿಷಯಗಳಿವು ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಇವು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ.

ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಈ ಪದವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಮತ್ತೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು. ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯೆಥೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯಥೆ ನನಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಠೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಥಳಿಸುವುದು ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಹುಚ್ಚರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರೇನ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೊದಂಥವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪೋಲೀಸನವರಿಗೂ ಬ್ರೇನ್ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.— ಬ್ರೇನ್ ಇರುವವರು ಪೋಲೀಸ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಯಾವ ಪೋಲೀಸರೇ ಆಗಲೀ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಥಳಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ನಿಮಗೆ ಕಿವಿಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು, ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ನಾವು ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೋಣ. ಈ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟಿನವರಿಗಾಗಲೀ, ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿಗಾಗಲೀ, ಆದಾಗ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು. ಈ ರೀತಿ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದದು ಇದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು; ಕೆಲವರು ಪೋಲ್ಟಾಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ಘರ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಯಾವುದು ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಖಚಿತವಾಗಿ

ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವುರಾವೆ ಇದ್ದು, ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥಿಂಥ ಕಡೆ ಇಂಥಿಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿ, ತಾವು ತಿಳಿಸಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SCARCITY OF PETROL IN MERCARA

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜ ಪೇಟೆ).— ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಮಡಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪೆಟ್ರೋಲ ಬಂಕ್ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ವ್ಯಾನುಗಳು, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಾನುಗಳು ನೂರಾರು ಅಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಗೋಸ್ಕರ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೂಪರಂಟಿಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಜೀಪುಗಳನ್ನು, ವ್ಯಾನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿ ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜನಿಯರ ಒಬ್ಬರು ತಾವು ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ, ನಮ್ಮದೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ವ್ಯಾನುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ನಮಗೂ ಪೆಟ್ರೋಲ ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ, ಯಾರು ನೀನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜ್ಯೂನಿಯರ ಇಂಜಿನಿಯರ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ. ಮೇಲೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಡಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಪೋಲೀಸ ನವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹದ್ದುಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆ ಹೊಡೆಯುವುದೆ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಜನಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ? ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಆಗಲೇ ಇದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು, ವಿವರಗಳು ಏನು ಏನು, ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು, ಯಾರು ಯಾರು ಬೈದರು, ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು—ಅಪರಾಧ ಮಾಡದೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ— ಏನು ಕಾರಣ ಸನ್ನಿವೇಶ ಏನು ಇದೆ, ಏನಾದರೂ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತೇ, ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶಾವು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ, ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟನವರು ಪಗಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲೇಬರ ಕಮಿಷನರ ಅವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟನವರು ಪಗಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನನಗೆ ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲ್ ಬಂದಿದೆ. ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟನವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯಾವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟನ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— It is purely a dispute between the management and the workers. It is a labour dispute and the Labour Commissioner will have to consider it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The Labour Commissioner and the Minister for Labour are seized of it.

ALLEGED POLICE EXCESSES ON LABOURERS IN HALEBID

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.— ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— It has been sent to the Government. As soon as we get reply it will be taken up.

Sri V. N. PATIL.— If the Minister makes up his mind he can get reply by this evening.

ಹಳೇಬೀಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೇ, ಒಂದು ಗಂಟೆ, ಎರಡು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಇಂಟರಪಷನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೇ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.— You will have it.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.— ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ನೈಟ ಟೈಂ, ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ, ಮುದುಕರನ್ನು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ೨–೩ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಫಿಸಿಕಲ್ ಅಸಾಲ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ನೀಚ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾನೆ,

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಮಾಡುವುದು ಏನು ಇದೆ? ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಈ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲ ಇದೆ. ಆ ಅಬಲೆಯರ ಮೇಲೆ, ಗಂಡಸರನ್ನು, ಹುಡುಗರನ್ನು ಬಡೆದು, ಹೆಡ್‌ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ ಮಾನಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು ವಾರವಾದರೂ ಉತ್ತರ ಬರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಟಾಲರೇಟ ಮಾಡೋಣ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.— We are pursuing the matter.

MYSORE STATE AGRICULTURAL UNIVERSITIES BILL 1973—POINTS OF ORDERS ABOUT CONSIDERING THE BILL

3-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ'ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮೀಷನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದೇ ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಯು. ಜಿ. ಸಿ.ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ, ನಿಯಮವಿದೆ, ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಉತ್ಸಾಹದ ಬಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈ ಬಿಲ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡವೈಜರಿ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ೭ ದಿವಸ ಕಾಲಾವಕಾಶದ ನೋಟೀಸು ಇಲ್ಲದೇ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ? ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಒಪ್ಪದೇ ಐ. ಸಿ. ಎ. ಆರ್. ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡದೇ

ಹೋದರೆ, ಎರಡನೆಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಡಿಗ್ರಿಯನ್ನು ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಯವರು ರೆಕಗ್ನೈಜ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಐ. ಸಿ. ಎ ಆರ್. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಐ. ಸಿ. ಎ. ಆರ್. ಅವರಿಂದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೇ ಐ. ಸಿ. ಎ. ಆರ್. ಹಣ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಅವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎ. ಸಿ. ಆರ್. ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲಿ. ಕೊಠಾರಿ ಕಮೀಷನ್ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಭಾರತದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡೆಲ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಠಾರಿ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಜನ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡೆಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಮಾಡೆಲ್ ಆಕ್ಟ ಈಗ ಫೋರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡೆಲ್ ಆಕ್ಟ ಇದೆ. ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ತಂದಿರುವ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಟಾನಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಮಾಡೆಲ್ ಆಕ್ಟಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಾರದೇ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರದ ಬದಲಾವಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I cannot allow such a marathon speech on a point of order.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (G.K.F.).—Sir, I rise to a Point of Order. The Bill that has been introduced is not in conformity with certain norms and rules laid down by the University Grants Commission. The University Grants Commission will have to be consulted before starting any University. I do not know whether the Hon'ble Minister Sri K. H. Patil has gone through the report of the University Grants Commission; it says :

> "The establishment of a new University has to be considered in relation to the availability of competent staff and adequate financial resources, and the contribution it is likely to make in raising the quality and standard of education. The location of the new University, the supporting educational complex and the administrative and other requirements have also to be considered carefully. The proposal for setting up a new University should be examined in the light of the relevant facts by a Standing Committee"...

This Bill was not sent to the Standing Committee for its consideration. This Bill is shabily drafted by the Draftsman, because the democratic rights have been completely taken away. The Government should be by the people, of the people and for the people. If this Bill is enacted, it will be just like, Government *off* the people, *far* the people and *buy* the people. If this Bill is enacted, it will be an Act of Sri K. H. Patil, Minister, for Sri K. H. Patil, Minister, and by Sri K. H. Patil, Minister. The University Grants Commission or the Indian Council of Agricultural Research have not been consulted..... Therefore, we will not be happy if discussion is allowed on this Bill. It would be better if the Government withdraws it and the same is redrafted.

†Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Sir, I rise to a Point of Order. The Business Advisory Committee had recommended 8 Bills apart from the Land Reforms Amendment Bill for discussion from 10th to 25th. We have passed 5 Bills and 3 are yet to be passed. This new Bill has come up abruptly for discussion. If the Chair were to allow the Government to bring in any Bill at any time, it is not possible for the House to discuss it. I want to know whether the Business Advisory Committee has decided for the discussion of this new Bill ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I can assure the hon. member that we will have a general discussion on this Bill and we will not pass it today.

Sri T. R. SHAMANNA.—Sir, I have a very small Point of' Order. The title of the Bill is wrongly worded. Instead of the Mysore State Agricultural University Bill, 1973,' it should have been 'Sri K. H. Patil University Bill.' The title of the Bill itself is wrong. That is my Point of Order.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇವತ್ತು ಬಿಲ್ ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವು ದಾದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಂದೇತರು ತ್ತೇವೆಂದು ಹಟಮಾರಿತನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ನಾಡಿದಂತಾಗು ತ್ತದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಟಾಲರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದೇ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಇದು ಒಂದು ಡಿಕ್ಟೇಟರ್‌ಶಿಪ್ ಬಿಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೨-೩ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಕಡೆ ಕಾಲೇಜು ಆಗ ಬೇಕು, ಇಂಥ ಕಡೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಪಾಲಸಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾಲೇಜ ಅಥವಾ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದುಂಟು.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಮಾಡಿಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಫೋರ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಒಪ್ಪಿ, ಎಲ್ಲ ತಜ್ಞರು ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ರೀಪಿಲ್ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಬಿಲ್ ತರುವ ಅವಶ್ಯ ಕತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಿತ್ತು ?

ಎರಡನೆಯದು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆ ಯಿಂದ ಅಧೀಸರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೈಂಟಿಸ್ಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೆ ವರ್ಗಾಂತರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸ್ಯಾಂಕಟಟ ಇದೆಯೋ ಅಪನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊಲೆಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಘನ ಹೊಂದಿದಂಥ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಯನ್ನು ದಮನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರು ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ವಿಹಿತ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಉಗ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ (ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಎದುರು ಎರಡು ಮಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಈ ಸದನದ ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಉಗ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಕ್ಷರಶಃ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಾಗಲಿ, ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಗಳಾಗಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅದರ ಮೂಲ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವರಿಗೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ. ಅವರು ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಏಳಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡೆಲ್ ಬಿಲ್ ಆಗಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಕೂಡ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತರಿಸಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಐ. ಸಿ. ಎ. ಆರ್. ಹತ್ತಿರವೂ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಿಲ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನಗಳಾಗಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೊರಗಿನವರು ಮತ್ತು ಒಳಗಿನ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಪರವಾನೆಗೆ ಇಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಪರವಾನೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಹೇಳಿದರು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆದನಂತರ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಪರವಾನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಆವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬಿಲ್ ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now I will deal with the point of order raised. The hon. members have raised an objection that the Bill cannot be gone into because the University Grants Commission have said certain things and the Chief Minister has said certain other things. I might say here that this Bill has not come on behalf of Sri K. H. Patil. It is not fair to say so. This Bill has come for and on behalf of Government and nothing further than that. The hon. members cannot impute any motive to this Bill. If they want to oppose this Bill, they have got a number of opportunities to point out the defects during the course of the discussion of the Bill.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—We will never agree for the discussion of this Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member cannot argue when I am on my legs. As regards the objection *viz.*, the University Grants Commission has said certain things, I might say that this Commission will not come into picture for our purposes. For our purposes, what we require is the recommendation of the Governor for introduction of this Bill. I have received the recommendation of the Governor which I would read out just now.

"In pursuance of clause 3 of Article 207 of the Constitution of India, I, Mohanlal Sukhadia, Governor of Mysore....."

(The entire Opposition members reached near the dais of the Chair and went on shouting No No.)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request the hon. members to resume their seats.

(There was uproarious scenes in the House)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Minister for Agriculture has not yet introduced the Bill. Sri Shamanna has also given notice of an amendment to this Bill.

(The members of the Opposition sat on the aisle of the House and went on shouting)

Mr.. DEPUTY SPEAKER.—I shall read out the recommendation of the Governor.

(uproar)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request the hon. members to occupy their seats. Unfortunately Sri Devegowda is not here.

(The Opposition did not heed to the advice of the Deputy Speaker and went on shouting)

(Mr. DEPUTY SPEAKER.—Tried to read out the message of the Governor in the midst of noise)

(Sri K. H. Patil rose)

(The Opposition members at this stage encircled the Chair and went on shouting)

3-30 P. M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You please first vacate and go down. If you are under an impression that by surrounding me you would suceed to coerce me I can assure you that you are totally mistaken. I can assure you clearly and candidly that you can never brow-beat me or cource me by such things. Such things will have absolutely no effect upon me. But I shall certainly be amenable to reasons and nothing else but reason.

(Sri Byre Gowda started saying something which was not heard)

Mr. Byre Gowda is trying to be heroic. I know he is a young man, but he must have restraint. When I am on my legs he must have patience. Cannot Sri Aumugham take care of him? There is a lot of trouble.

Let me be heard. This is not the way of maintaining dignity and decorum of the House. This is not the way of working a parliamentary system of Government. If we have differences, we can settle them amongst ourselves. If the Hon. Members have diffesences, they can see the leaders on both sides and resolve them. If they are not satisfied they have a right to disagree and even to have a walk out. Our performance is watched not only by those in the gallery but also through the papers by the public in our country. But whatever the unwanted and undesired scenes within our legislatures, whatever unhappy developments in our country they may be for disturbance of public peace–are made much of by our hostile neighbours. I believe the Hon. Members can understand what I mean by hostile neighbours. Before they appear in our newspapers, they are broadcast by the radios by our hostile neighbours. Therefore we must have a sense of proportion and should not do anything which will give an inspiration to our hostile neighbours.

I had already made up my mind as to what I should do. But some hon. members have unnecessarily surrounded me. I now adjourn the House to meet tomorrow at 9 A.M.

(The House adjourned at Forty Minutes past Three of the Clock to meet at Nine A. M. on Saturday, the 19th May 1973.)

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 19th May 1973/ Vaishakha 29,1895 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Nine of the Clock.

MADAM SPEAKER (Smt. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

LIFT IRRIGATION SCHEME FROM MADAGADA TANK OF SHIKARIPUR TALUK

500. Sri K. YENKATAPPA (Shikaripur).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state:—

(a) whether lift irrigation scheme for Madagada tank and water supply scheme to the Udugani and Talgund Hoblies of Shikaripur Taluk will be taken up;

(b) Whether it has come the notice of Government that the said Udugani and Talgund hoblies are drought affected area;

(c) whether it has also come to the notice of Government that no irrigational schemes can be implemented in this area;

(d) if so, whether the said lift irrigation scheme will be taken up immediately ?

Sri H. N. NANJE GOWDA (Minister of State for Major Irrigation) [on behalf of Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity)].—

(a) No.
(b) No.
(c) Yes.
(d) No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ (ಅ), (ಆ) ಮತ್ತು (ಈ) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿಷಯ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ, ಉಡುಗಣಿ ಮತ್ತು ತಾಳಗುಂದ ಈ ೨ ಹೋಬಳಿಗಳು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. 'ಸಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.— ಯಾವುದೇ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.— ಆದರೆ ತಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೂ ಸಹ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮದಗದ ಕೆರೆ ಯಾತ ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಉಡುಗಣಿ ಮತ್ತು ತಾಳಗುಂದ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರುಕೊಡಲು ಸರ್ವೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್ ನಂಜೇಗೌಡ.— ಯಾತ ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ೧೩ ಮೈಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ೩೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಹೋದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಜಮೀನಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ೨೦೦ ಅಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೬ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.— ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೨೬ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಬಾಕಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ೨೦೦ ಅಡಿ ತಗ್ಗಿನಿಂದ ನೀರು ಎತ್ತಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬಹುದು ? ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ ? ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೋರವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.— ಯಾತ ನೀರಾವರಿ ಭಾರಿ ದುಬಾರಿ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಬದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕದ್ದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

REHABLITATION OF WET-SWEEPERS IN SHIKARIPUR TOWN

501. Sri K. YENKATAPPA (Shikaripur).—

Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :—

(a) whether it is under the contemplation of the Government to demolish the present huts where wet-sweepers of Shikaripur Town are residing and to send them some where else by constructing the houses;

(b) if so, whether it is a fact that the survey No. 6 where they are residing at present was granted to some one else at upset price during the Administator's regime;

(c) the length and breadth of each site and their cost;

(d) whether it has come to the notice of the Government that this site is a prominent site in Shikaripur Town; if so, the reason for granting it at upset price;

(e) whether the revenue of the Municipality is reduced on account of this;

(f) whether the sites granted at survey Nos. 6 and 7 would be cancelled as irregularities took place during Administrator's regime;

(g) the reason for granting the sites at survey No. 6 to some one else by overlooking the wet-sweepers even through they were residing there since many years ?

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) The length, breadth and cost of each site is as follows :—

(1) Site Nos. 5, 6, 7, 8, 9 and 10=20′×110′

(2) Site Nos. 1, 2, 3, and 4=20′×80′

Cost :— Rs. 2 per square yard.

(d) Yes. The reasons for granting the sites at upset prices during 1966–67 cannot be said at this juncture and the records do not show the reasons therefor.

(e) Since they were disposed off in that manner the question of Revenue does not arise.

(f) This will be considered.

(g) As the land acquired at survey numbers 11–1 and 19–2 at Kanur village has been granted to them, this land has been granted to some one else.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ 'ಇ'ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸೈಟಿನ ಉದ್ದ ಅಗಲ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪುರಸಭೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ ಜಾಸ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾದುದರಿಂದ ಆ ಸೈಟುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಪುರಸಭೆಗೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಏನು ಪ್ರದೇಶವಿದೆ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕಾಸ್ಟ, ಷೆಡೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೈಟ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಡೆಪುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಸಸ್ಪೆಂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಅದು ಅಕ್ವೈರ ಆಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.— ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವೆ ನಂ. ೧೧ ಮತ್ತು ೧೯ರಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ವೀಪರ್ಸ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ೬ನೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ಶಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದೇ ೬ನೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಶಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೬ ಮತ್ತು ೬ನೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದ್ದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇರ್ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇವತ್ತೇ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಹೊಸ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಅಲ್ಲ, ಹಳೇ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಬರು, ಹಳಬರು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿ. ಚುನಾಯಿತ ಪುರಸಭೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಇಂತಹ ಅವಿವೇಕದ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ, ಅಂತಹರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೬೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರಕಾರ ಇತ್ತು ನೋಡಿರಿ, ಆಗ ಇದ್ದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಅವಿವೇಕ ಆಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರೊಳಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಎಂದರೆ ಯಾರು ? ಅಂಥ ಪವರ್ ಫುಲ್ ಪರ್ಸನಾಲಿಟೀಸ್ ಯಾರು? ಮುನಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರೇ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನೇ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅವರ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಹೆಸರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆಗ ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನ್ಯೂನತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ೬೮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾ ಯಿತು. ಈಗ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ ೭೮ಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗ. ಅದೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆ ದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರಲ್ಲೂ ಆವಿವೇಕ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದೆಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತೇ ನಿರ್ದೇಶನ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

CONSTRUCTION OF VENTED DAM ACROSS KANCHAR RIVER IN BALUGODU VILLAGE

917. Sri K. SUBRAMANYA GOWDA (Belthangady).— Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state:—

(a) in which year the construction of a Vented Dam across the Kanchar River in Balugodu Village of Sullia Taluk P. W. D. Mangalore Division, South Kanara was sanctioned and what is its estimated cost;

(b) whether the work of this project has been completed ;

(c) if not, the reasons for leaving it in incomplete stage ;

(d) whether Government propose to complete this project and make it useful to the ryots ;

(e) if so, when?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—(Minister of State for Major Irrigation) [on behalf of Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity)]:—

(a) An estimate of Rs. 58,000 has been sanctioned during 1965–66.

(b) The project Work is not completed in all respects.

(c) The construction of a Vented Dam has been completed. The channel already excavated is in deep cutting. During rainy season, heavy logs of floating timber generally blocks the vents resulting in outflanking of the structure, thus causing heavy damage to the structure. This involves heavy repairs every year. In order to avoid heavy maintenance cost, alternative proposals are being examined.

(d) Yes.

(e) After finalisation of the proposals under examination.

ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ (ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಾವು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿರ್ವಹಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪರ್ಯಾಯ ಸಲಹೆಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಾಂಥಾದ್ದು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಈಗ ಡ್ಯಾಮ್ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಪದೇ ಪದೇ ನೀರು ಹರಿದು ಆ ಡ್ಯಾಮ್ ಲೀಕೇಜ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಫೀಡರ ಛಾನಲ್ ಕನಸ್ಟ್ರಕ್ಟ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಟರನೇಟೀವ್ ಅರೇಂಜಮೆಂಟ್ಸ ಯಾವುದು ಆಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಈ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜನೀಯರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜನೀಯರ್ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀವೆ. ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀವೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

LICENCE FEES FIXED FOR BRINGING A CART LOAD OF FUEL

1014. Sri M. SIDDAMADAIAH (Kollegal).—Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state:—

(a) the rate of licence fees fixed for bringing a cart load of fuel in Yelandur, Chamarajanagar and Kollegal;

(b) the rate of licence fee that was levied in the beginning *i. e.*, four to five years ago;

(c) whether the Government proposes to reduce the existing rate of licence fees?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(a) Seigniorage fee of Rs. 5-00 per cart load.

(b) Seigniorage fee of Rs. 2-50 per cart load.

(c) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಮಾದಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಅ) ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಾಡಿಯ ತುಂಬ ಸೌದೆಗೆ ೨–೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರುವಳಿ ದರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಆ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಾಡಿಯ ತುಂಬ ಸೌದೆಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರುವಳಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಡ ಜನರಿಗೆ, ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸೌದೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ೨–೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ, ಸೌದೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಸುಂಕ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದವಾದಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈಗ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಶುಲ್ಕ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ೩ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಮನೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಆದರೆ ೨–೫೦ ರೂಪಾಯಿಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದವಾದಯ್ಯ.—ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು? ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ರೇಂಜ ಆಫೀಸರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಇದನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೨–೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

IMPROVEMENT OF SOUTH-EASTERN PART OF BANGALORE CITY

142. Sri K. R. SRINIVASULU NAYUDU (Shanthinagar).—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :—

(a) the works undertaken to improve the South–Eastern part of the City of Bangalore ;

(b) the stage of the works for erecting a welcome arch near the Airport and putting a garden near Domlur ?

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration).—

(a) *Vide* Statement appended

(b) The matter is being examined by the Bangalore Corporation.

STATEMENT

Showing the works sanctioned pertaining to South Range

Sl. No.	Dn. No.	No.of works sanctioned	Amount Rs.	Remarks
1	28	26	2,50,000	Major works carried out of asphalting to roads and drains and cement concreting to Circle, etc.
2	29	22	1,55,870	Do
3	30	38	1,67,950	Formation and improvements of roads and drains.
4	31	44	2,20,000	Major works of construction of open air theatre and asphalting roads and construction of drains, etc.
5	32	21	1,00,000	Major works of constrution of open air theatre and asphalting to existing and improvements of roads and drains.
6	33	33	1,68,000	Widening of roads and asphalting and concreting the road and other works.
7	34	42	1,98,800	Forming metalling and chip carpetting to roads in Jayanagar.
8	35	70	4,00,000	Major works of asphalting to metal surface and certain drains, etc.
9	36	80	3,85,000	Constructing of High School and Nursery Schools chipcarpetting to roads and formation of roads in Lakksandra village and construction of masonry drains etc.
10	37	34	2,60,000	Cement concreting to roads lanes in Mavally & widening the roads, drainworks, etc.

DIVISION No. 43

Sl. No.	Dn. No.	Communication	Storm water drain	Public Health, Parks and Gardens and Markets	Water supply
45		1,83,000-00	50,000-00		9,000-00

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯಡು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರ. ಈಗ ಈ ಡ್ರೈನೇಜ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವ ದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಾಂತಿನಗರ ಅದು ಸೊಳ್ಳೇಪುರ ಅನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈವೊತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ನೀಲಸಂದ್ರದಿಂದ ಸ್ಲಾಟರ ಹೌಸಗೆ ಬರುವ ಒಂದು ಓಪನ್ ಡ್ರೈನ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ಈಗ ಮಳೆ ಶುರುವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರು ಬಂದು ತುಂಬಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗಳೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೊಳ್ಳೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೋರಮಂಗಲ, ಬಾಚಹಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಯರೇಜ ಟ್ರೀಟಮೆಂಟ ಪ್ಲಾಂಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ೯೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಬಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆವಾಗ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಡಿಯುವದು ಕಡಿಮೆ ಆದೀತು ಎನ್ನು ವುದು ನನ್ನ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೋರಮಂಗಲ, ತಾವರಕೆರೆ, ಮಡಿವಾಳ, ಬೈರಸಂದ್ರ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಜಮೀನಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಟರ ಸೂಯರೇಜ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಛೇಂಬರಗೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯಡು —ಈಗ ಕೋರಮಂಗಲ ಲೇಔಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಮಾಮೂಲದ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ೨೦—೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಆ ಲೇಔಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಲೈಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬರೀ ಪ್ಲಾನ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೮೦ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ಬಡವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಕೇಳಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ, ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ನಾವು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರೆ ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಔಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ದಯವಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಈವಾಗ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೋರಮಂಗಲ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಟ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ವಾಟರ ಅಂಡ್ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹಗಲಿರುಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗು ಅವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಒಂದು ಭಾಗದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟಬೋರ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಹ್ವಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದಯವಾಡಿ ಬರಬೇಕು. ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಏನೇನಾಗಬೇಕೋ ಆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಸ, ಕಡ್ಡಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕಚಡ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಪೋಸ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಗರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಂಪೋಸ್ಟ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ೬೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿವಾದವಿದೆ. ಈ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಯಾರು ಯಾರು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಕಮೀಷನರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಯಾವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ಲಾಟ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ಲಾಂಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ. — ಏರ್‌ಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನನ್ನೂ ಮತ್ತು ದೊಮ್ಮಲೂರಿನ ಬಳಿ ಒಂದು ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಾ? ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನುಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡುವ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚಾಗುವುದೆಷ್ಟು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುವುದೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುವುದೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ.—೬೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವಿವಾದ ಉಂಟಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಕಂಪೋಸ್ಟ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಂಪೋಸ್ಟ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತರಬೇಕು, ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪೋಸ್ಟ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಬೇಕೇ, ಬಿಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವಿಲ್ಲ, ಅದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದರು ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳಿಗೂ ಮೊದಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕರೆದು ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಏನಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಹ್ವಾನ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನು ಹಾಕುವ ವಿಚಾರ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಗಡಿ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದು ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನು ಹಾಕುವ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ರೆವನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹಳ ಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಬ್ಯಾರಕ್ಸ್ ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ, ಆ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ಪಟ್ಟಣದ ಹಾಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಿಲಿಟರಿ ಬ್ಯಾರಕ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಯಾವ ಡಿಗ್ನಿಟರೀಸ್ ಬರಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬರಬೇಕು. ಅವರು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ, ಕೊಳಚೆ ನೀರು, ಬಡವರ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಅದಕಾರಣ ಡಿಗ್ನಿಟರೀಸ್ ಬರುವವರಿಗೆ ಸುಖಾ ಗಮನ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಆರ್ಚಸ್ ಹಾಕುವುದು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆರ್ಚಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತ ವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಟೌನಷಿಪ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬಡವರಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವೆನಿದೆ ಅದೆಲ್ಲ ದರ ಕಡೆಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತ ಇರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ.

IRREGULARITIES COMMITTED BY MYSORE POWER LOOM SILK MANUFACTURERS' CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

818. Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—

Will the Minister for Co-operation be pleased to state:—

(*a*) whether they are aware that there is a society called "The Mysore Power Loom Silk Manufacturers Co-operative Society Ltd., Avenue Road, Bangalore";

(*b*) whether it is a fact that the books of this society were seized by the Registrar of Co-operative Societies;

(*c*) whether the accounts of the society were written up-to-date;

(*d*) whether grave irregularities were noticed in the working of the Society;

(*e*) the steps that are proposed to be taken to set right the administration of this Society so as to serve the purpose for which it is started ?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes. Only relevant ones were seized.

(*c*) Yes.

(*d*) Yes.

(*e*) Necessary action is being taken.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ಈಗಾಗಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಸೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

9-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಎಲ್ಲ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳಿಗೂ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ಇಲ್ಲಿನ ಸೊಸೈಟಿ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಯಾವಾಗ ಬಂತು? ಯಾರ್ಯಾರ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿನ ದೂರನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ದೂರುಗಳು ಬಂದಕೂಡಲೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಇಂತ ಹದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮ ಮಾಡುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ, ಇದೇ ತರಹ ಅಲ್ಲಿನ ಲಿಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗಗಳೂ ಆಗಿವೆ, ನಾನೇ ಇದೇ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದಲೂ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಸೊಸೈಟಿಯ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೂ ಇದುವರೆಗೆ ಏಕೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ಇದರ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ದೂರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ವೀರಣ್ಣ ಎನ್ನುವವರು ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚೇರ್ಮನ್ನರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಇದರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ಇದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಮಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬರಬಾರದು. ಎರಡನೇದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿವರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ — ಇದೇ ತರಹ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವಾ.—ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

REPAIRS TO PRIMARY SCHOOL BUILDINGS IN KARWAR TOWN

916. Sri VIRUPAKSH M. GHADI (Haliyal).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that no current repairs including monsoon repairs were effected to the primary schools lying within the limits of the Karwar Town since these primary schools were taken over by Government from ex-District School Board;

(*b*) whether it is a fact that the Bai Kuvor Bai Marathi Primary School for Girls in Karwar Town is in a dilapidated condition and is likely to collapse for want of repairs;

(*c*) whether Government has received any representation about this matter;

(*d*) if so, the steps the Government intends to take in the matter?

Sri A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) The question of entrusting the work of repairs to the school buildings in Municipal areas of Bombay Karnataka area to the Public Works Department is under active consideration of Government.

Meanwhile, the Deputy Commissioner, Karwar has already taken action to get urgent repairs done through the Municipalities.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.— (ಡಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇದು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ಈ ಶಾಲೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲ ಪುರು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳು ಕುಸಿಯುವುದರಲ್ಲಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಸರಕಾರದ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಇದರ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಅದನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆ ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಿಪೇರಿನೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದು

ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಮರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅವರೇ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದನಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಅವರಿಗೆ ರೀ ಇಂಬರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ವಹಿಸ ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಇದರ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಬೇಗ ತಕ್ಕ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರೇ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವರ ಚಾರ್ಜಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈಗ ಬೇಗನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನೀವೇ ಹೇಳುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—Government have taken over all these Municipal Schools five years' back. Since then there have been no repairs to those buildings. The Minister has stated that the question of entrusting the work of repairs to the Municipal School buildings to the P. W. D., is under active consideration of the Government. Five years lapsed long time back. Is not 5 years sufficient time.

Sri A. R. BADARINARAYANA.— It is not only for these 5 years. Throughout the Municipal administration those buildings have not been touched. Some formalities are there. The Local Authorities have to hand over the buildings to the PWD.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಲಿವೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.— ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.— ಇದರಲ್ಲಿ ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗುಗಳನ್ನು ಟೇಕ್ ಓವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ತಾವೂ ಕೂಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ನಾವು ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಲ್ಲಿನ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರು. ಇದನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—. ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಾಯಿತು.

Questions for Answers on the Day (but not taken up)

ELECTION OF THE PRESIDENT, T. A. P. C. M. S., T. NARASIPUR

571. Sri K. MADE GOWDA (Bannur).—

Will the Minister for Co-operation be pleased to state:—

(*a*) the date on which the election of the present President of T. Narasipur T. A. P. C. M. Society; was held;

(*b*) whether it is a fact that there was a stay order by the Honorary Arbitrator on the day of election to the effect that the election of the President should not be held;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that the election was conducted eventhough there was stay order for conducting the election;

(*d*) if so, the action taken by the Government in this behalf ?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(*a*) 20th April 1970.

(*b*) Yes.

V-,31N73
N74 -17-1-4

(*c*) No. Neither the President of the Society nor the Government Directors or Arbitrator or anybody else affected has brought it to the notice of the Government.

(*d*) Does not arise.

SALE OF COTTON IN CHITRADURGA DISTRICT

644. Sri V. MASIYAPPA (Challakere).—

Will the Minister for Co-operation be pleased to state:—

(*a*) whether the Minister for Agriculture and Forests had announced in Chitradurga in the month of April 1972 that a branch office of the Cotton Corporation of India would be opened in Chitradurga in about a week's time and that the cotton of Chitradurga Market would be purchased by the Corporation at the assured price;

(*b*) if so, whether any such branch office has been opened in Chitradurga and when;

(*c*) whether the Government is aware that the Cotton growers have been put to great loss since they withheld the sale of cotton in the hope of selling it to the Corporation and get the assured price?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

(*c*) No such case has come to notice of Government. However, the Taluk Agricultural Produce Co-operative Marketing Societies of Chitradurga and Davanagere made purchases of cotton to the extent of 1268 quintals and 63 kgs. valued at Rs. 2,48,672.

C. I. T. B. FOR DAVANAGERE CITY

901. Smt. NAGAMMA C. KESHAVA MURTHY (Davanagere).—

Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has received any representation regarding the establishment of City Improvement Trust Board for Davanagere City;

(*b*) if so, the steps taken in this regard ?

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration.)—

(*a*) Yes.

(*b*) Action will be taken to set up an Improvement Trust Board after the Mysore Urban Development Boards Bill, 1973 is finalised.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(*i*) *re:— Acute scarcity of drinking water in Tumkur Town.*

Sri K. Abdul Subhan(Tumkur).— I call the attention of the Minister for Municipal Administration to the acute scarcity of drinking water in Tumkur Town.

Sri B. Basavalingappa.—(Minister for Municipal Administration).—I state as follows.

The Water supply and distribution in Tumkur Town is being maintained by the Town Municipal Council, Tumkur. There is some scarcity of drinking water in Tumkur town due to increase of population.

The water nuppiy to Tumkur town at present is in the order of 8 gallons per capita per day and is not adequate. Improvements by sinking of test wells in waste weir halla of Mydala Tank and Gulharvi village taken by the Public Health Engineering Department had to be abandoned due to the agitation by ryots. Action Taken for sinking borewells in the feeder halla of Agrahara Tank in Suvarnamukhi also had to be abandoned on similar grounds. The condition of water supply being nnsatisfactory and on a request made by the Municipality several alternatives including the one by raising the capacity of Mydala tank and others were in-

vestigated. On economic grounds, the supply to the town by borewells is found to be feasible. Keeping in view the above feasibility and the availability of fast drilling rigs and the underground water source being favourable for being tapped for supply of water to the Tumkur town. Proposals for drilling a number of bore wells in and around Tumkur town was got at a cost of Rs. 54.25 lakhs to provide 20 g. p. c. d. to the prospective population estimated to be 1,00,000 souls by 2001. Detailed plans and estimates are yet to be prepared by the Chief Engineer (Minor Irrigation and P. H. Engineering).

Sri K. Abdul Subhan.—The hon. Minister has been pleased to inform us that the proposal for sinking borewells has been given up because of an agitation by the raiyats. There is one more proposal to sink borewells. If an agitation were to come from the raiyats, may I know the attitude of the Government ?

Sri B. Basavalingappa.—As the hon. member comes from that area, he may just persuade the people who are agitating against tapping of water from Mydala tank not to do so. The Government has no objection to take up the scheme at any time. Since the people are agitating against tapping of water from this source, we have to resort to sinking of borewells.

Sri Abdul Khuddus Anwar.—When are you going to take up the work of sinking of borewells ?

Sri B. Basavalingappa.—We will take up that work soon.

(ii) re: Acute scarcity of water in Gulbarga City.

Sri Mallikarjuna Kharge.—(Gurmitkal) I call the attention of the Minister for Municipal Administration to the acute scarcity of water in Gulbarga City.

B. Basavalingappa.—(Minister for Municipal Administration).—I state as follows.

The present population of Gulbarga City is 1.43 lakhs. Water is supplied to the City from Bhosga Tank, the main source of water supply to the extent of 9 lakns gallons per day. It is further augmented to an extent of 5 lakhs gallons per day from 36 borewells in different areas of the City. Thus it works out to 10 gallons per capita per day.

The water supply position in some parts of the City is detailed below:

1. Station Area:

There are 5 borewells in this area which yield one lakh gallons per day for a population of 15,000. The per capita supply works out to 6.7 gallons per day.

2. Mill Area:

There was shortage of water supply in this area. Hence a borewell was commissioned recently which yields 5,000 gallons per hour and water is being pumped for 8 hours daily. The per capita supply in this area is 8 gallons per day.

3. Harijan Colony (Weaker Section Colony) :

At present 10 borewells are working in this area having a total yield of 10,000 gallons per hour and pumping is being done for 8 hours daily.

4. Station Dwelling Area:

One borewells is provided in this area having an yield of 1,500 gallons per hour. The water is being pumped for 8 hours daily for a population of 3,000. The per capita supply works out to 4 gallons per day.

Thus it is seen that all the localities are getting minimum drinking water supply needs while for the City on an average the per capita supply is nearly 10 gallons per day, which cannot be said as unsatisfactory.

In addition to the present water supply arrangements a scheme costing Rs. 89.68 lakhs for the 2nd stage water supply, with Manjra River as source, is under execution. With the completion of this scheme, it is proposed to supply 25 gpcd. for a prospective population of 2 lakhs.

Sri Mallikarjuna Kharge.—Sir, the Hon. Minister has informed us that 10 borewells are working in the Harijan Colony. Though the hon. Minister has ordered for digging of 10 borewells in Harijan colony the water tap connection has been given to other areas but not to the Harijan colony. May I know whether this fact has come to the notice of the Hon. Minister ?

Sri B. Basavalingappa.— Since the information has been given to me just now, I shall examine it and set right the matter.

(iii) re: Acident at Doddipally and Arabikothanur villages.

Sri C. Byre Gowda (Vemgal).—I call the attention of the Minister for Revenue to the fire accident at Doddipally and Arabikothanur villages.

Sri N. Hutchmasthy Gowda.—(Minister for Revenue) I state as follows.

There was an accidental fire at Arabikothanur village Kolar Taluk on 15-1-1973 as a result of which houses of the following 8 persons were gutted in fire.

Sriyuths:

1. Hanumappa, son of Munishami.
2. Sall Balappa son of Munishami
3. Erappa son of Kuntappa.
4. Hanumappa son of Munishamappa.
5. Chinnappa son of Kenchappa.
6. Kenchappa son of Munishamappa
7. Pillappa son of Lakshamanna ; and
8. Venkatagiri son of Munishami.

It is stated that these persons had been to the fields at the time of fire. They tried their level best to put off the fire and the Patel also phoned to the Fire Brigade,Bangalore. By the time the fire brigade reached the village the houses were gutted and the food grains, clothes, jewels were lost in the fire. The loss is being estimated by the Local Officers and necessary cash relief will be paid to the sufferers as per Rules.

There was an accidental fire at Doddipally Village, Bagepally Taluk on 11-2-1973 as a result of which ten thatched huts and live stock belonging to the following persons were destroyed.

Name of Sufferers	Live Stock
Sriyuths :	
1. Bayappa son of Byreddy	Hens—97
2. Peddakadirappa son of Erappa	Sheep—34
3. Chinnakadirappa son of Erappa	Goat—4
	Cows—3
	Calf—1
4. Nanjappa son of Subbanna	Bullocks—2
	Buffalow—1
5. Cheemala Muthanna	—
6. Pedda Venkata	—
7. Kogara Peddanna	—
8. Yeddala Chinnamma	—
9. Kogara Byappa	—
10. Papamma wife of Venkatarayappa	—

The live stocks noted above were killed in the said fire accident which are stated to belong to the sufferers. There is no loss of human life in the accident. The loss is being estimated by the Local Officers. Necessary cash relief will be sanctioned to the sufferers as per rules.

Powers have been delegated to the Revenue Officers to grant relief to victims of natural calmities as noted below:

(a) In case of loss upto Rs. 200	full extent
(b) In case the loss is more than Rs. 200 but not more than Rs. 1,000	50 per cent of the loss subject to a minimum of Rs. 200
(c) In case the loss exceeds Rs. 1000	Rs. 500

The cash relief indicated above will be in addition to the grant where necessary of building materials of the value not exceeding Rs. 300.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಪಘಾತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಪೈಕಿ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಂದು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೋಲಾರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ it is being estimated ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ನೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ಸ ಆಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೂಲ್ಸನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ; ಆದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಫೋನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ೮ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಏನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

WITHDRAWAL OF STRIKE BY THE HOUSE SURGEONS

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ನಿನ್ನೆಯದಿವಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ. ಸಮಯ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸ್-ಸರ್ಜನ್ಸ ವಿಷಯ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್‌ಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನಗಳು ಶಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಳಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲಸವಾಗುವ ಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನಗಳು ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವ ವಿರಸ ವಾತಾವರಣ ಏನು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಆ ಒಂದು ಪರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಅವರು ೨೪ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಟಫ್ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ತಾವು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅಪ್ರೋಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏಕೋ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿಲ್ಲ ಎತ್ಕೊಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇದು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸವೆಲ್ಲ ನಡೆದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನಾನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೆ. ಸಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಇವೆಯೆಂದರೆ ಆ ಹಾಸ್ಪೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ನೀರು ಸೋರುತ್ತದೆ. It has been converted into so-called hostel for these House Surgeons. ಅವರು ಬಹಳ ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪು ಆಟಟ್ಯೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಈ ಅಪ್ರೋಚ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ನಾವೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು I hate the Doctor's; I hate the Doctor's profession ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹ್ಯಾಂಡ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಷಃ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.— ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಹೋದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಸ್ವಲ್ಪಮುಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಗಡಸುದಾರಿ ಹಿಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೨೪ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಆದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತರಹ ಅಪ್ರೋಚ ಎತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. I am really very sorry that Mr. Krishnan, an experienced and seasoned parliamentarian, should rake it up. I have made the position candidly clear yesterday. If they want to hold a pistol and ask me to come down I will be the last man to come down. I would like the hon. Member not to bring trade unionism here. Government knows its mind. The House has given its verdict. Every section of the House has agreed with me and I am grateful to them. I am not going to be cowed down by these methods. The only way is it come reasonably and have a talk.

Sri H. S. SIDDAPPA.— They don't come under the trade union...

Sri AZEEZ SAIT.— It is an essential service. Government is quite correct in its decision.

MADAM SPEAKER.— I request the hon. Member Sri Krishnan not to precipitate matters. Let it take its own course.

POSTPONEMENT OF REVENUE COLLECTION IN ARASIKERE

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಆರಸೀಕೆರೆ).— ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್‌ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪೋಸ್ಟಪೋನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ

ಆದನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಗೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರ ತಕ್ಕ ಪಾರ್ಟಟಮ್ ಲೋನನ್ನು ವಿೂಡಿಯಂ ಲೋನಾಗಿ ಕನವರ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೊನ್ನೆ ೧೪ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಾವಾಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಗಳು ಹೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾವಹಾಕಿದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವೊತ್ತು ಆ ಬಡ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಾವಾ ಹಾಕಿ ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರು ದಾವಾ ಹಾಕಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ನಾನು ಈಗ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಭೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಛೇಂಬರಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

SPREAD OF CHOLERA EPEDEMIC IN HASSAN DISTRICT ETC.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).— ನನ್ನ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ

ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಲರಾ ಎಪಿಡಮಿಕ್ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಾವುಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್‌ಜಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಕ್ಸೆನ್ನಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕಾಲರಾ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಟಗಾರಿಕಲ್ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಾಲರಾವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).— ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಲರಾ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಆಗಿ ಆದರಲ್ಲಿ ೨–೩ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿಹೋದರೆ ಕೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ದಿನೇ ದಿನೇ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಂಭವ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

10-00 A. M.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ, (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).— ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಿದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ರೋಗ ಹರಡುವ ಸಂಭವ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸೆನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಟ್ಟು ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಮೆಜರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋ ಎಂಟಿಟಿಸ್ ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಡೈರೆಕನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. I told them it is nonsense to assume that it is Gaster enteritis and told them to proceed on the assumption that it is Cholera and take preventive action. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ವೆಹಿಕ್ಯುಲರ್ ಪೊಸಿಶನ್ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ

ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಪುನಃ ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಳೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಈ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಂಪ್ಟಮ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನುಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಹಾಸನದ ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ರವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಂದಂತಹ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಬರೀ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಹಾಸನದ ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

QUESTION OF PRIVILEGE AGAINST THE MINISTER FOR LABOUR

re : Purchase of chassis by the M. S. R. T. C. and Selection of a site for M. S. R. T. C. workshop at Raichur.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಮಾನ್ಯ ಅಂದಾನಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಚಾಸಿಸ್ ಪರ್ಚೇಸ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತಪ್ಪು ಉತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನನ್ನು ಎತ್ತಲು ತಮ್ಮ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ೨೩-೩-೧೯೭೩ ರಂದು ಅಂದಾನಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮುಗಂ ರವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ದೊರೆತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು

ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಕಮೀಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ತಾ. ೨೬–೩–೧೯೬೩ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಂದಾನಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಎರಡನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಟೆಂಡರ ಕರೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಡಿ. ಜಿ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಡಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಥವೇ? They come under the direct stores purchase. There is an accepted rate all over the country. Is it not a fact that the Officers have not advised you to purchase this Dodge Chassis?

Sri AZEEZ SAIT.— I am not a purchasing authority. The Officers have not advised me like that.

Sri M. S. KRISHNAN.— Even much against the advice of the Officers *i. e.*, the technical officers, the Minister prevailed upon purchasing these chassis. Is it not correct?

Sri AZEEZ SAIT.— That is not a correct position. I do not know how the Hon. Member got this information. The position of the chassis is very acute. The Government of India recommended only for the purchase of Leyland and Benz which I did not agree. There was a joint meeting of officers in my chambers where the Chief Mechanical Engineer said they are also good engines and they could be purchased."

ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜಾಯಿಂಟ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಸಹ ಅವುಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಾಸಿಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಾನು ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

106th Meeting held on 11th July 1972. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"Subject : No. 30 : Purchase of Dodge, Fargo and Bed Ford Chassis — Proposals.

Resolved on No. 2208. The note and the implications were fully considered by the Board in view of the shortage of chassis. Resolved that the Chairman and the Vice-Chairman were authorised to purchase 3 chassis of Fargo Make from M/s Sundaram Motors Private Limited, Bangalore and 3 numbers of Dodge Chassis from M/s Karnataka Corporation, and 7 numbers of Bedford Chassis from M/s India Garage, Mangalore on such terms and conditions as may be decided in consultation with the Chief Mechanical Engineer, the Chief Accounts Officer and the Controller of Stores purchases."

This is the first resolution on 11th July 1972.
The second resolution is on 9th August 1972.

"Subject No.15 : Consideration of the proceedings of the Meeting held in the Chambers of the Hon. Minister for Transport and Tourism, Government of Mysore, on 13-7-1972 and 18-7-1972 regarding the purchase of Bedford and Fargo Chassis.

This was taken up as an additional subject. The Board reviewed the acute position arising due to the held up of non-supply of Leyland and Telco Chassis and the large number of chassis pending supplies and considered that Bed Ford, Dodge and Fargo chassis have to be purchased to meet the essential requirements and resolved that the Chairman and Vice-Chairman, Commissioner for Home Affairs and the Secretary to Government of Mysore, Home Department and the General Manager, to be empowered to purchase 50 numbers of Bed Ford Chassis from M/s India Garage, Bangalore, 25 numbers Dodge Chassis from M/s Canara Sales Corporation and 25 Fargo, Chassis from M/s Canara Industries. If either of these makes is not available, to make up the sanctioned number, any one of these makes

may be purchased subject to the general guidelines indicated in the note of the proceedings held in the Chambers of the Minister for Transport." On the same day, *i.e.*, 9th August 1972, after this Board Resolution, in the evening at about 4-45 P. M., the undermentioned members of the Board met the Hon'ble Minister for Transport in his chambers:—

1. Chairman,
2. Vice-Chairman,
3. Home Secretary,
4. General Manager,
5. Joint Secretary to Govt., Finance Department,
6. Transport Commissioner,
7. Sri C. J. Kamalani,
8. ,, Maqsood Ali Khan,
9. ,, K. Siddaiah,
10. ,, B. M. Rame Gowda,
11. ,, K. B. Mudunda Prabhu, and
12. ,, D. M. Shankarappa.

Again, the Resolution is like this :

"Several matters pertaining to the Corporation were discussed. Among other matters, the Board agreed after discussion with the Transport Minister in his chamber that for a proper evaluation of the newly offered Dodge and Bedford chassis proposed to be purchased to meet the shortage of the vehicles so urgently required-50 Dodge and 50 Bedford may be purchased". In the morning they decided to purchase 50 Bedford, 25 Bedford and 25 Fargo, but again in the evening in the chambers of the Minister for Transport it was decided that 50 Dodge and 50 Bedford chassis may be purchased after the matter regarding the terms and conditions *etc.*, are finalised by the Hon'ble Minister for Transport. The General Manager was empowered in the afternoon in the Minister's chamber only under the guide lines of the Hon'ble Minister for Transport. ಅದು ಕ್ಯಾಟಗಾರಿ ಕಲಿ ಆಗಿದೆ. Terms and conditions are to be finalised by the Hon'ble Minister for Transport ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನನಗೆ ಪರ್ಚೇಜಿಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ನನಗೆ ಅಡ್ವೈಜ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ ಆಫ್ ಆಫಿಸರ್ಸ ನಡೆದಿದೆ. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"The Government of India recommended only for the purchrse of Leyland and Benz". This he did not agree. "There was a joint meeting of officers in his chambers".... This is the reply given by the Minister. I suspect the *bonafides* of the Hon'ble Minister. ಬೋರ್ಡ ಮೀಟಿಂಗ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುದಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

The Board took a decision to empower the purchase ಎಂದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಪರ್ಚೇಜ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸಪೋರ್ಟ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಆ ಪಿಕ್ಚರ್‌ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪವರ್ಸ ಆಂಡ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ ಆಫ್ ದಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ 'ಜಿ'ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:—

(g) "The purchase of vehicles of such types as may be suitable for use in the Road Transport Services operated by the Corporation".

ಇವತ್ತು ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ ಪವರ್ಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಪವರ್ಸ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಮೈಸ ಜೋನವರಿಗೆ ೨ ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ, ಜೋನ ಮನ್ನರಿಗೆ ೩ ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ, ಮೂರು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅವನ್ನು ಪರ್ಚೇಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ೧೩-೩-೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ ಚಾಸಿಸ್ ಬೆಡ್‌ಫೋರ್ಡ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಗೊ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೋನಾಫೈಡಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು

ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಮೋಷನ್ನಾಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಾಸಿಸ್ ಪರ್ಚೇಜ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯನವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮೀಟಗೆ ರೆಫರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ರಾಯಚೂರಿನ ಡಿಪೋಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯವರು ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮೀಟಿಯವರು ಆ ನಿವೇಶನ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೇ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಇದೇನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ "ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಈ ಸ್ಥಳ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೋರ್ಡಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಯಾವ ಡೈರೆಕ್ಷನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಆ ಸಮಾರಂಭವು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ" ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಕ್ಸೂದಾಲಿಖಾನ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ರಾಮೇಗೌಡ ಇವರು ಇದ್ದಾರೆ.

Land belonging to Sri. Lakshman now decided to be purchased. ಇದರಬಗ್ಗೆ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿರತ್ಕದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"This is situated on the Road leading to Kurnool which is about 1½ miles from the bus-stand and the Depot. Acquiring this land has been under the consideration of the Corporation. Though about 13 acres of land is available, this land is of irregular shape. The land is uneven in the middle portion which in between two roads, is full of local depressions and forms part of the tank bed. On the other side, there is a good well and the land is being cultivated for the purpose of growing vegetables, flowers and fruits. Now there is a big well in this land, and this is again in a

low lying area which involves heavy cost for developing and proper levelling. The area includes a small tank and is close to the grave yard. Considering the distance and the huge cost involved in levelling, *etc.* It was opined by the Committee that this land is not very suitable and that we should consider some other alternative land in a better locality."

ಇದು ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರ ಬೋರ್ಡಿನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯವನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಏನು ಬೇಕು? ಮುಂದೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

"If no other suitable land is available, then the question of taking about 12 acres of land belonging to Mr. Lakshmana excluding the tank may be considered."

This is the opinion of the sub-committee.

ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ದಿವಸ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಥಳಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ೩೭ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು.

Resolution:—Subject No. 12—Acquisition of land for Divisional Workshop at Raichur.

"The Hon. Minster for Transport, Chairman, MSRTC inspected the land at Raichur on 10-1-1973 and as no other land suitable for the purpose was available, it was decided that the land belonging to Subhash Medical Stores, situated in Raichur–Yelburga–Kurnool road be taken over to the extent of 32 acres for locating the Divisional workshop, divisional offices, *etc.* The owner of the land is saying that if Rs. 7,000/–is given per acre, he is prepared to hand over possession, provided the purchase is made by direct negotiation." ಡಿಪೊಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರೀಜನಲ್ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

"The Deputy Commissioner Raichur, has intimated that the price of Rs. 7000/-per acre is reasonable. The approximate cost involved will be the price for the area at Rs. 7000/-per acre plus expenditure towards executing the sale-deed and registration charges.

The matter is put to the Corporation to acquire the land."

ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ– ಸುಭಾಷ್ ಸ್ಟೋರ್ಸಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರ ಜಮೀನನ್ನು ಹಿಂದೆ ೬೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ೩೩ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇವರು ೩೨ ಎಕರೆಯನ್ನು ೨ ಲಕ್ಷ ೨೪ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಂದು ಫಿಷಿ ಡೀಲಿರಲಿ–ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ನಾನು ಈಗ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ–ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. We have got better opportunities for these things, either by moving a no-confidence motion or when the matter comes up before the privileges Committee, I will say at that time what was working in the mind of the Minister while purchasing the land. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪುವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಸಮಿತಿಗೆ ರಿಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ನರಗುಂದ್ ಮಠ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರ ೨೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ನ್ಯಾರದಗದ್ದೆ ಮಠ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ೪೦೦ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ಭೂಮಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಡಿ. ಸಿ. ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಲೆಟರನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಹೇಗೋ ಅಂತೂ ಆ ಕಾಗದ ಅಲ್ಲಿದೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—I take very strong exception for that. Let him say categorically. Let him not misuse the privilege of the House. I have been demanding that from the beginning. The Leader of the Opposition should be categorical in his statement.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇನ್ನೂ ಮನ್ನೆತಾನೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ತಾವು ಒಂದು ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು.

Sri. H. D. DEVE GOWDA.—That is altogether a different thing. This House has got every right to question the *bona-fides* of a Minister. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಾವು ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—You should know your limitations.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I know my limitations.

Sri AZEEZ SAIT.—Nonsense!

Sri H. D. DEVE GOWDA.—He must withdraw that word.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—This is the second time that he is using that word.

MADAM SPEAKER.—The Hon'ble Minister should withdraw that word. Time and again it is not correct on the part of the Minister to use that word.

Sri AZEEZ SAIT.—It is not unparliamentary Madam. If still the Hon'ble Chair insists, I withdraw.

Sri KONANDUR LINGAPPA.—I rise to a point of order. "If the Hon'ble Chair insists, I withdraw."

MADAM SPEAKER:—The Minister has withdrawn that word and it is finished. Mr. Deve Gowda to proceed.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಯಕನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಇತಿಮಿತಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆ, ಅದಷ್ಟು ಸಚಿವರಿಗೆ

ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾರದಗದ್ದೆ ಮಠ ಅವರ ೪೦೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವಯಿರ ಮ್ಯಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ೨೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ನಾರದಗದ್ದೆ ಮಠ ಅವರಿಂದ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಕ್ಯಾಟಗರಿಕಲ್ಲಾಗೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

10-30 P. M.

ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕದಿರುವಾಗ ೧೨ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಿವೆ. ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯು ವರದಿಯು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ೧೨ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವಾಗ ೩೨ ಎಕರೆ ಪಡೆಯಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕ್ಲಿಯರಕಟ್ ಆಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಳುವುದೇ ಬೇರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ತಾವೂ ಹೋದುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಡಗಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ನವರು ಫೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಫಾರ್ಗೋ ಛಾಸೀ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಯಚೂರು ನಿವೇಶನ ಪಡೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಷ್ಟೇ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ರಾಯಚೂರಿ ನಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು. ಕಾರಣವೇನಂದರೆ, ಇದು ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅವರು ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಷಯ ಹದಗೆಡಿಸಬಾರದು ಏನೋ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೈಮೇಲೆ ಕೆಡವಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದೇಕೆಂದರೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಕ್ಸೂದಾಲಿ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಸ್. ರಾಮೇಗೌಡ ಈ ಮೂರು ಜನರ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯು ೨೪-೬-೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿರುವ ೩೦-೪೦ ಎಕರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ವರದಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇಂಥ ವರದಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯ ವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವರು ವಿಫಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಛಾಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ.ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಫಾರ್ಗೋ, ಡಾಡ್ಜ ಮುಂತಾದ ಛಾಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಮಿತಿ ಡಾಡ್ಜ, ಫೋರ್ಡ್, ಛಾಸಿಗಳು ಬೇಡ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ.ಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಈ ಸದನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಅವರು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.— ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು,— ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವೇ ವಿನಹ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನನ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕು ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಲಾರಿಗಳ ಛಾಸಿಸ್‌ಅನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಪರ್ಟ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದಾಗ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್‌ಅನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್‌ಅನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. H. PATIL.— How can it be relevant for the purpose of privilege motion? I can understand if the minister has given an information which is not based on facts. They are entitled to have clarification.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಎರಡನ್ನೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ.— ವಾಮಿಟ್ (vomit) ಮಾಡಿಬಿಡಲಿ, ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಾಮಿಟ್ (vomit)ಮಾಡಿಬಿಡಲಿ ಎಂದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅವರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.— ವಾಮಿಟ್ ಎಂದರೆ, ಸ್ಪೆಲ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅವರಿಗೆ ಪಾಪ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ (೩-೪ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು) ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಕನ್ನಡ ಬರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri AZEEZ SAIT.— English is the simple language. When I said 'vomit' I meant that whatever is there in his heart let it come out..

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅತಿರೇಕದ ಪರಮಾವಧಿ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.— No, no. Don't behave like a child. Behave like a gentleman.

Sri AZEEZ SAIT.— I know.

Sri KAGODU THIMMAPPA.— This is not the way the minister should shout.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ರಾತ್ರಿ ಏನೇನೋ ತಿಂದು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರು, ವಾಮಿಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಅಪಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಆಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ಏನೇನೋ ಪದಗಳನ್ನು, ಬೇಡದೆ ಇದ್ದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಏಕೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹುಷಾರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

Sri K. H. PATIL.— Madam Speaker, the hon. members have the right ...

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ.— ನೀವೇನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪರೀಕ್ಷಕರೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ನೀತಿ, ನುಡಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇರೋದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರೋದು ಸರಿ, ಈ ತರಹ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ದುರಭಿಮಾನ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಕೆಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ದುರಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲೀಷ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬೇಡ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನೇನು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣೀಯವರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೂ....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯಾರು ಹಿರಿಯರು, ಯಾರು ಕಿರಿಯರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.— ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿರಿಯತನ, ಕಿರಿಯತನ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದು ಇದ್ದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಿರಿಯರೇ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದ್ದು ಇದ್ದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಎತ್ತಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹರಿವಿನಹ, ಅದರ ಆಂಶಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸದನ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸಭಾಪತಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮನವನ್ನು ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲ್ ೭೯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು; ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗಿ, ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ, ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ರೆಕಾರ್ಡುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಚರ್ಚೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಲಾರದು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ ಅನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—Since there are a number of speakers who want to speak on this subject I must be given sufficient time to reply. I will be able to reply only tomorrow.

Sri H. S. SIDDAPPA.—Tomorrow is a Sunday.

Sri AZEEZ SAIT.—Let us sit for one more day and discuss it. After all it is only a waste of public money..

Sri KAGODU THIMMAPPA.—Hon. Minister says it is a waste of public money. He should withdraw it.

Sri AZEEZ SAIT.—I will reply to it today itself. I withdraw what I said.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಈ ಕಡೆ ಏನು ರೂಲ್ ಇಬೆ ಅದೇ ರೂಲ್ ಆ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕಡೆ ೧೬೦ ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರು ಇರುವವರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ, ಸಹನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಕೂಡ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜವಾಬದಾರಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನ ಸೌಜನ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೀರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವವರು ಆ ಕಡೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ವಾದ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ: ದೇವೇಗೌಡ:—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಚಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಛೀಮಾರಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಸದಸ್ಯರೇ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಸಿನೆಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ರೆಗ್ಯೂಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. It is for the speaker to direct any member to behave or rise anything within the ambit of the rules.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಕರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ತಾವು ಸ್ಪೀಕರ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವೂ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೇ ಆಗಲಿ, ನಾನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ it is for you to pull-up.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಬಾರದೇ? ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪೀಕರ್ ಎದ್ದಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಏಳಬಾರದು ಎಂದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವಿೂರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಾರದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲಿ, ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು.

Sri AZEEZ SAIT.—I have obeyed the Chair. The Leader of Opposition is still not obeying the Chair.

MADAM SPEAKER.—I appeal to the members. ದಯವಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಧಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.)—Madam Speaker, in support of the privilege issue raised by hon. Leader of Opposition I have few points to make. I think it is a fit case to be referred to the Privilege Committee. Under the Act and the rules the purchasing power of all the materials vests entirely with the Road Transport Corporation. The General Manager has got powers to make purchases worth one lakh of rupees; the Vice-Chairman has powers to make purchases from Rs. 1 to 2 lakhs; the Chairman from Rs. 2 to 3 lakhs; and from Rs. 3 to 5 lakhs the power vests with the Stores Purchase Committee. Above 5 lakhs whatever be the materials, either acquisition of lands, construction of buildings or purchase of chassis *etc.*, the power vests with the Corporation. The Government has no purchasing power whatsoever over and above the Corporation. If there were to be a mention as to the powers of Government in

regard to these purchases we could not have questioned either the Minister or the Government. But there is no such mention either in the Act or in the rules to this effect.

Secondly, under sub-section (3) of section 35 of the Act, the Corporation will have to submit a report to the Government giving its working, functions, programmes *etc.*, and that report has to be laid on the table of this House by the Government. So the report is not a secret or confidential document. We are entitled to know what is going on in the Corporation. But the other day, the Hon. Chief Minister was saying that it cannot be placed on the table of this House. But under the Act the report on the working of the Corporation has to be laid before this House.

Sri AZEEZ SAIT.—You please read out that section.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It reads thus:

"The State Government shall cause the annual report referred to under sub-section (2) to be laid before the Legislature of the State. The Corporation shall, as soon as possible, submit to the Centre and to the State Government a report on the performance of the Corporation programmes etc-"

11-00 A. M.

So, they have got to give the policy and programme-policy for the entire year and day-to-day, weekly and monthly programme. Here the purchase of chassis is also included. The Hon'ble Minister said that he is not the purchasing authority- of course, he has rightly said that, because under the Act he is not the purchasing authority, not even the Government. The purchasing authority is the Corporation. To a question by my friend Sri Krishnan, the Minister stated that the Government of India recommended only for the purchase of Layland and Benz for which he did not agree. The recommendation of the Government of India was to the Corporatoin, not the Minister. But when the Minister says that he did not agree with the Government of India's recommendation,

it means he takes the power of the purchasing authority, but he denies the same. He said that the Corporation in their meeting on 13-3-73 passed a resolution to purchase 50 Dodge and 50 Bedford chassis. Apart from that, after the meeting they have also purchased 100 chassis of Bedford and Fargo. The resolution says that the purchase may made after the matter regarding the terms and conditions, etc., are finalised by the Hon'ble Minister for Transport- terms include cost, discount if any, time limit, etc. As per the resolution, virtually the purchasing authority is the Minister and not the Corporation. So, he is a party in the purchase of these chassis. Now here in the Act it is stated that the Minister is the purchasing authority. The Minister cannot call the Board meeting in his chambers. The points for your consideration are, Madam Speaker: (1) the Minister has not said the correct thing, (2) he has not revealed what happened in the meeting in his chambers, whereas he has advised them to purchase those chassis, and (3) he has given only a portion of the information and the rest of the information was not placed on the Table of the House. Therefore, it amounts to giving incorrect information to the House, and giving incorrect information to the House amounts to breach of privilege. Therefore I request you to kindly refer this matter to the Privilege Committee.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).— ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುರುತರವಾದದ್ದು. ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋದಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, ಸಚಿವರು ಬರೀ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದದ್ದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿ ಇದೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವದರೊಳಗಾಗಿ ಸಚೀವರೇ ಸತಃ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಎಂಟೂ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ ಲಕ್ಷಣ ಎನ್ನ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಕಶಾಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರುಪ

ಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಉಪ ಸಮಿತಿಯವರು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡದೆ, ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡದೆ, ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಈ ಒಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಮಾಡಿ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನು ಕೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಶಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಚಿವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಡಫರ್ಡ ಫಾಸಿಗಳನ್ನು ಪರ್ಚೇಜ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫಾಸಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂ ಡರೆ, ಇದು ಬಹಳ ವರ್ಷ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಾಮ ಇದೆ ಎಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿ ಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕಾನಫಿಡೆನಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ವ ವಿಧದ ಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ)—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಅಂತ ಹೇಳು ವವನು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿ ದ್ದೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆಯಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು, ಅವರು ಉತ್ತರ ಏನು ಕೊಟ್ಟರು ಅದಕ್ಕೂ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಡೆದ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿ ದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ ಸೇಟರವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು ನಾನು ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ

ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ನಿಮಗೆ ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತೊಂದು ಮೀಟಿಂಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

"I am not a purchasing authority; I have never ordered that it should be purchased; it was all done by the Corporation itself." This could be very easily said by the Minister. But then what do you mean by 'purchasing authority' is the question? Purchasing authority may mean a person who actually signs on the papers to purchase the chassis, purchase so many bedfords and leylands. But the real implications of purchasing authority–particularly in the position of a Minister, is to influence the purchase of bedford chassis and chassis of various makes, without even taking into consideration the Act which is there. Then he himself will be acting as the purchasing authority. My submission is: That the Hon. Minister has acted as a purchasing authority despite the fact that he is not empowered under the Act. He has misled the House by saying that he is not the purchasing authority. How he has acted as the purchasing authority could be easily seen from the meetings which have been held. On the 9th August 1972 in a meeting held in the morning, the subject was discussed and it was decided to purchase 15 bedfords from Messrs India Garage and also 25 Fargo chassis. This meeting was held in the chambers of the Minister for Transport in which the Chairman, Vice-Chairman, Commissioner for home Affairs, General Manager were present. He has stated that the General Manager is empowered to purchase. At another meeting which was held in the afternoon of the same day, from 25 chassis it was changed to 50 chassis. They also say that the Board agreed after discussing with the Transport Minister in his chamber. My only feeling is by holding the meeting in the Transport Ministers chamber, an extent of influence has been used by the Minister in regard

to this; secondly, it also means that terms and conditions of the purchase have been finalised in his chamber. Under these circumstances as far as he is concerned, his actions have misled the House and it is within the competence of this House to treat it as a matter of privilege and also see that it is referred to the Committee to find out the entire truth or otherwise.

†Sri AZEEZ SAIT.—At the outset, I could say that there is no force in the privilege motion given notice of. I can definitely say that this matter cannot be treated as a privilege motion for the following reasons which I may bring to the notice of the House. From what I have gathered from the speeches of hon. members is, there seems to be a sort of misunderstanding and confusion over the whole issue. What I have said and I still hold regarding the Raichur land on the day when I replied to the question. I have stated categorically that I have no information about the decision of the Sub Committee. Subsequently when the points were raised in this House, I just requested the Department to find out what the matter was. I have been informed that the Sub Committee had gone into the question of purchase of a piece of land belonging to the Swamiji of a Mutt. Later on the Swamiji has written a letter to the Board saying that he is not prepared to sell his land even though he was offered Rs. 10,000/-. Meanwhile the correspondence was going on between the Corporation and the Swamiji. At this stage, the Industrial Development Corporation had decided to take over that land. Now acquisition proceedings are going on to acquire 163 acres of land.

Hon. Members might be aware that we had decided to bifurcate the Gulbarga Division into two *viz.*, the Raichur Division and the Gulbarga Division in order to give efficient service to the people and also to nationalise a couple of pockets. The Board had decided to bifurcate this division into two. Then the question of setting up divisional offices, divisional workshop, quarters for the staff was cropped up. It may kindly be seen from the resolution of the Board,

that the Board has decided to select one of the sites for the location of a complex. From the letter of the Opposition leader, I understand, as a last resort if that land is not available in Raichur, 20 acres of that land may be acquired.

I was invited to inaugurate the flats constructed for the MSRTC employees at Raichur. The Chairman of MSRTC presided over the function and I declared opened the flats. I was invited because I happened to be a Minister for Transport.

Under Section 35 of the Act, I have been given enormous powers to direct, to guide, to veto, institute an inquiry against the Corporation. I am just like a watchdog of the Corporation. I represent the Corporation in this House by virtue of being a Minister for Transport. It is my duty to hear the grievances of the hon. members which are aired on the floor of this House and remedy them. When hon. members put question pertaining to MSRTC, I will have to answer them. Members are doubtless aware that they have raised the questions of busstands, buses, shelters etc. I as the Minister has to look into those questions. I will have to get those things done vigorously through the MSRTC and the MSRTC has to fulfil the promises made by me on the floor of the House.

In the interest of the M. S. R. T. C. and the developmental activities of the Board I have to deal with every aspect of the matter of the Board. I am not a fool to hold a Board Meeting in my Chambers when I am not a member I know my responsibility. The Chairman is there and I am having cordial relations with the Board members. The Board Members can come to me whenever they want and we also discuss various aspects of the developmental activities of M. S. R. T. C. We wanted to nationalise a bit of road between Chitradurga and Davangere which is about 45 miles. It is up to the M. S. R. T. C. to rise up to the occasion and do things. I am just telling this in order to let you know what the Board is doing. I must have the overall control of the Board. Otherwise what is the use of being a Minister without having a control over the Board

I have written to the Madam Speaker about this and I still hold to that. The letter written to the Speaker reads as follows :

"This is with reference to the notice of Privilege Motion sent to me by the Hon'ble Leader of the Opposition, Sri H.D. Deve Gowda, copy of which is attached. I have already called on you and I have mentioned in person that the allegations made by the Hon'ble Leader of the Opposition against me are incorrect and not borne out by the facts. I am briefly summarising the position to enable you to take appropriate action to disallow the Motion.

On the 2nd of March 1973 in reply to supplementaries which arose on the starred question No. 251, I had stated that it was not a fact that I had personally prevailed upon the MSRTC to make purchase of 50 numbers of Dodge Fargo and 50 numbers of Bedford chassis. In reply to further supplementaries, I had also stated that the decision of the Corporation was not against technical opinion offered by the Mechanical Engineers of the Corporation. In his Notice of Privilege, the Hon'ble Leader of the Opposition has sought to question the veracity of the replies given by me and claims that the statements made by me are untrue and have resolted in misleading the house. I deny emphatically these allegations.

To begin with I must bring to the Hon'ble Speaker's notice, the fact that throughout the Session, members of the Legislative Assembly in particular members of the Opposition have been raising from time to time questions concerning the efficiency of the working of the Mysore State Road Transport Corporation. They have pointed out the need for improvement, the need for extra services, the need for more punctual and regular services, the need for additional buses and the need for bringing off-road buses on road. In

response to all these demands made by the Hon'ble Members of the House, I had given personal assurance on more than one occasion in the House that as Transport Minister, I would leave no stone unturned to see that these complaints made by the members were taken note of and due corrective steps will be taken by the Corporation to meet these demands. In order to fulfil these promises made to the Legislature and in order to discharge my own responsibilities as the Minister for Transport, I have no doubt from time to time been examining the working of the Corporation and I have had detailed discussions with the Home Secretary and with the Chairman, Vice-Chairman MSRTC and Senior officers of the Corporation regarding the working of the Corporation and the steps for its improvements.

One of the problems which was constantly raised was the shortage of vehicles. In order to meet this shortage, I instructed the Corporation on more than one occasion that they should take immediate steps .—

(a) to bring all off-road vehicles on road by carrying through the repairs and overhauls expeditiously; and

(b) to pursue vigorously the question of acquiring new buses for the Corporation.

In respect of (a), I am glad to say that as a result of my persistent efforts, the Corporation succeeded in bringing 490 off-road vehicles on road. In respect of (b), however the Corporation authorities brought it to my notice that inspite of their having placed orders with the chassis suppliers namely, Messrs. Leylands and Tata Mercedes Benz these suppliers were not forthcoming. The backlog position of the vehicles is indicated below:—

Make	Year	Pending against last order.	Ordered during the year.	Total	Supplies received against		Total supplies received up-to-date	Balance to be supplied
					Last year order	Current order		
Tata	1971-72	100	250	350	100	88	188	162
Tata	1972-73	162	250	412	127	92	219	193
			500	762	227	180	407	193
Leyland	1971-72	135	175	310	135	7	132	168
Leyland	1972-73	168	100	268	133	Nil	133	135
			275	578	268	7	275	135

The Corporation authorities requested me to intervene to help them to secure Chassis. Accordingly, I had written personal letter to the Hon'ble Minister for Shipping and Transport, Government of India, seeking his assistance in obtaining chassis. When these efforts did not prove fruitful a discussion was held with the Hon'ble Chief Minister in his Chambers on 11-7-1972 when I long with the Corporation officials were present. The Chief Minister was very anxious that urgent steps should be taken to augment the fleet of the Corporation in order to meet the demands made by the members of the public and members of the Legislature. It was felt that if Chassis were not available from the regular suppliers namely, Tatas and Leylands, the question of purchasing Chassis from other manufacturers such as Dodge, Fargo and Bedford should be urgently considered and on experimental basis at least 50 Chassis of each kind should be purchased. It was however made clear that before this was done, the technical clearance about the suitability should be obtained. In accordance with these basic

I held informal discussions with the Chairman and officials of the MSRTC. I emphatically deny that any formal and official meeting of the MSRTC Board was ever held in my Chambers. My intervention was only to ensure that the Corporation would obtain Chassis urgently required for operations, and my only direction to the Corporation at this informal meeting was with a view to expedite the availability of supplies.

So far as the actual purchase decision is concerned, it was taken at the meeting of the Corporation Board held on 13-3-73. This decision was also based on the recommendations made by the Purchase Committee of the Corporation. I enclose for Hon'ble Speaker's information copies of the resolutions passed by the Board and the recommendations of the Purchase Committee.

From the above, it will be clearly seen that the business decision to purchase these Chassis was taken by the Corporation within its own powers. The intervention of the Government was only with reference to our overall responsibilities for ensuring the adequacy of services maintained by the MSRTC for which we are responsible to the House.

On the question of technical advice, the recommendations of the Purchase Committee have gone into very detail indicating the basis for making these purchases. Firstly, the Purchase Committee has taken note of the non-supply of chassis by the regular spppliers Ashoka Leyland and Tata Mercedes. Secondly, the Purchase Committee has taken note of the report of the Chief Traffic Manager abou this needs of 850 vehicles which were not forthcoming. Thirdly, the Purchase Committee went into the technical and mechanical aspects of supply of Dodge/Fargo chassis in great detail in consultation with the Chief Mechanical Engineer. The proceedings indicate that the Chief Machanical Engineer said that there is no doubt the superiority of P-6-354 Engines which were now being used on the Dodge/Fargo chassis and had clearly indicated that there is nothing against the engine. When pressed by the Committee to give a definite opinion as to whether it would be risky to

purchase the Dodge/Fargo chassis the Chief Mechanical Engineer has given his technical opinion that there may not be much element of risk.

From the proceedings of the Committee it will be seen that the decision has been taken after very careful consideration of the situation in which the Corporation found itself and after taking due note of the Chief Mechanical Engineer's technical opinion. It is not at all a fact that the Chief Mechanical Engineer was in total opposition to the purchase of these chassis. It is evident also from the proceedings both of the Purchase Committee and of the Board that if there was plentiful supply of Leyland and Tata chassis the Corporation may not necessarily have considered the purchase of other makes. But in view of the fact that these chassis were not available and in view of the need to meet the demands which were being rigorously raised by the members of the public and members of the Legislature, the Corporation on an experimental basis has taken a decision to make these purchases. No doubt, the Corporation will watch carefully the results of the experiment before it would go in for any further purchases. May I also point out for the Hon'ble Speaker's information that whereas in the discussion at the Government level in the Chief Minister's Chambers and my Chambers our intention was to purchase only 50 Nos. Dodge/Fargo. The Corporation on its own has in fact had decided to purchase 150 Nos.

I would like to bring to the Hon'ble Speeker's notice that the whole question which has arisen is because of the delicate relationship which exists between a Minister who is in specific charge and has specific responsibility for the development of Transport in the State and has to deal with a Corporation which no doubt has a degree of autonomy under the Road Transport Corporation Act. I may however point out that although the Corporation is an autonomous body it cannot be forgotten that it is a Corporation wholly owned by the Government of Mysore and the Government of India. I would further point out that Under Section 34 of the Road Transport Corporations Act Government has

full authority to issue directions to the Corporation in respect of its working. In the summary of facts which I have given, I would conclude by saying that the intention at the Government level was purely to honour the promises made to the Legislature. The business part of the decision we had left to the Corporation which it has taken keeping due regard for technical opinion. In this connection apart from the privilege motion there is also half-an hour discussion tabled by Shri. Kagodu Thimmappa. Since the subject matter is identical, I suggest that both matters may be disposed of simultaneously.

11-30 A. M.

Further, coming to the acquisition of land at Raichur, I would like here to draw your kind attention to the Calling Attention Notice No. 42 by Sri Kagodu Thimmappa regarding the purchase of land for construction of workshop, etc., at Raichur. To that, I have replied in detail. This pertains to Resolution No. 2417 dated 15th February 1973. The proposal which was in pursuance of the Corporation Resolution No. 2326 dated 17-11-1972, authorising the Chairman to inspect the lands available at Raichur for locating the Divisional Workshops, etc., was discussed in detail. The Chairman informed the Members that the land was inspected along with the Transport Minister, Assistant Commissioner, Raichur, the Civil Engineer, M. S. R. T. C., the Divisional Controllers of Gulbarga and Raichur and the Executive Engineer, Gulbarga. At the same time, various other lands were also inspected. After taking into consideration the extent of land required for our purpose in one compact area to suit the needs of a division and other facilities like supply of water, accessibility, the urgent necessity for land to start the Raichur Division, for operational efficiency and economy and whether the possession of the land could be expeditiously obtained to meet our needs etc., it was proposed to take over the land belonging to Messrs Subhas Medical Stores. The Deputy Commissioner, Raichur has informed us that the land selected by the Committee was not available for the Mysore State Road Transport

Corporation as it is being acquired for another institution. Further, the Revenue authorities have also indicated that the cost of land is reasonable.

After further discussions and taking all the aspects into consideration, including the report of the Sub-Committee of the Corporation, it was resolved to acquire the land belonging to Messrs Subhas Medical Stores, to the extent of thirty two acres for locating the Divisional Workshops, Divisional Offices, etc., as no other suitable land was available within a reasonable distance. The Deputy Commissioner, Raichur, has stated that the cost is reasonable.

It was further resolved that the acquisition proceedings be started immediately, and the land taken in possession immediately, so that the construction of Divisional Workshops, Divisinal Offices, etc., could be taken up and completed at the earliest, for the convenient functioning of the Division.

In this connectian, I would like to read out the letter received from His Holiness Viragyanidhi Channavasavana Swamiji, Sukchetra Naradagadde Samsthana (District Raichur) to the Deputy General Manager and Divisional Controller, Mysore State Road Transport Corporation Gulbarga.

The postal address of the Swamiji as noted in his letter is as follows :

NARADAGADDE MATH,
BASAVANA BHAVI ROAD,
RAICHUR.

The letter dated 6-7-1972 is as follows.

"I am the owner in possession of S. No. 267 & 268 in the limits of Raichur, belonging the Religious Institution known as Naradagadde Math. I am the Mathadipathi of the Math.

In your personal talk and discussion regarding the sale of these land to your M. S. R. T. C. I have expressed

my willingness to sell the lands in Rs. 8,000/— per acre. Furthef I want to retain about 3 acres of land for having the Ashram in any one edge of the land adjacent to the road.

I have expressed my willingness to part with the lands having the view of General and public interest, even though the lands quite adjacent to me have been sold in Rs. 10,000/— per acre. Therefore, I further clarify the matter that I am not willing to dispose off the lands less than Rs. 8,000/— at any means.

So, in view of these facts, I request you to accept this officer and intimate me by next post."

The Deputy Commissioner intimated that this area was already under acquisition of the Mysore Industrial Area Development Board and hence it was not available. I will read out the letter dated 2-11-72 of the Assistant Commissioner, Raichur to the Deputy Commissioner, Raichur. It is as follows.

Sub : L. A. for construction of Divisional Workshop of M. S. R. T. C. in Sy. No. 267 & 268 at Raichur.

Ref : Your office Lr. No. RBR/LAQ/72—73 Dt. 24-10-72

"The lands Sy. No. 267 & 268 of Raichur which are now proposed for acquisition for construction of Divisional workshop by the Mysore State Road Transport Corporation have been already under acquisition by the Mysore State Industrial Area, Development Board, Bangalore. Apart from the above two survey numbers there are also many other survey numbers covering an area of 163 acres which are under acquisition for Industrial area and the preliminary notification U/S. 28(1) Mysore Industrial Development Act, has also been submitted to your office *vide* this office letter No. LAQ/72—73 dated 27—10—72 and the same has been submited to the Government in your office letter No.....

In the circumstances explained above, the General Manager, M. S. R. T. C. Bangalore may be intimated the position and he may be requested to propose other suitable site for taking needful action. The connected records are re-submitted herewith."

Thirdly, the members of the Sub-Committee are Sriyuths Maqsood Ali Khan, Rame Gowda and the General Manager. Sri Rame Gowda ceases to be member now since his term was over. Sri Maqsood Ali Khan is still a member as also the present General Manager. The purchase of this piece of land has been unanimously agreed in the Board meeting."

Madam Speaker, I think I have made myself clear about all the points raised. Let my friends need not have any doubt about my *bona-fides*. The hon. members, I am sure, are aware that I am a responsible Minister and am here to carry out the wishes of the Hon'ble House and the general public.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಂದು ನಾನು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಮತ್ತು ಆ ಕಮೀಟಿಯವರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ನಾನು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿ ಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದಾಗ ಕೂಡ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಅವರ ರೆಕಾರ್ಡಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri AZEEZ SAIT.—As I have already stated, I still hold that I had no knowledge about the Sub-Committee on that day. It is only after the hon. members raised this question I got the information and the report is with me. Therefore, I hold that what I said on that day is correct.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೫ರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಟೋ ಪವರ್ ತಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ವಿಟೋ ಪವರ್ ಇದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಿಟೋ ಪವರ್ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ರಷ್ಯಾದ ಕೊಸಿಗಿನ್ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅದು ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ನನಗೆ ಪವರ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪವರ್ ಏನು ಎಂಬುದು ಸಹ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮೀಟ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

The powers of the Transport Minister in relation to the Road Transport Corporation Act must also be examined by the Privilege Committee. I want to know whether the Minister is competent to summon the Board members including the Chairman, to direct the Board members to pass such and such a resolution, to purchase such and such chassis. Whether that power is there according to Section 35 of the Corporation Act is a point to be considered by the Privilege Cammittee. Further the Hon'ble Minister for Transport said that the opinion of the Chief Mechanical Engineer was in favour of purchasing Bedford and Fargo chassis. Last time when we stressed him to place that record on the Table of the House, the Hon'ble Chief Minister intervened and said it is not possible. I request the Hon'ble Speaker that if the record is not going to be placed on the Table of the House, at least let it be examined by the Privilege Committee.

Sri AZZEZ SAIT.—The Chief Minister said that the resolution will be placed on the Table of the House.—

Sri H. D. DEVE GOWDA.—If the record is not going to be placed on the Table of the House or if the Hon'ble Speaker is not going to permit its being placed on the Table of the House, I only request the Hon'ble Speaker to permit its being examined by the Privilege Committee as to whether the Chief Mechanical Engineer has given any technical opinion in favour of purchasing these chassis. That is why I am stressing this particular point.

Today, again the Hon'ble Minister said that for experimental purposes first of all they have decided to purchase 50 Bedford and 50 Fargo chassis. It is not so. In the month of July 1972 (11-7-1972) they have decided—I am again stressing the point—to purchase only 3 Bedford and 3 Fargo chasis for experimental purposes. Have they verified the performance of these chassis as to whether they are giving good service? If they have verified this and then taken a decision for their purchase, I have no objection. I want the performance report of the Chief Mechanical Engineer to be verified by the Privilege Committee. We cannot sit in judgement with regard to the performance report.

On 9-8-1972, the Board took decision and passed a resolution. The Minister said: I am also a human being. In the capacity of Minister, I must act under the direction of the House: I must act in order to give good transport facilities to the public. He said all these things. I do not dispute. Where the suspicion arises is, in the morning the Board has decided to empower the Chairman, the Vice-Chairman and the General Manager and Home Secretary to deal with this purchase. On 9-8-1972 the Board has decided. The resolution is here. He cannot deny that. But on the same afternoon, what makes the Members including the Chairman to go to the chamber of the Hon. Minister at 4.45 p.m. I do not think the Minister has prevailed upon these Members. In that meeting, at 4.45 p.m. that was held in the Chambers of the Hon. Minister—it is the entire Board including the Chairman, non official members and official members-they took a decision

to authorise the Hon. Minister to deal with this transaction. Is it also empowered in the Act that the Minister could deal with the purchase, is also a point which may be examined by the privileges Committee.

Sri A. A. Desai.—He was not authorised to purchase the chassis. He was authorised to finalise the terms of the agreement.

Sri H. D. Deve Gowda.—I will read for the benefit of the Hon. Member and Minister again. In the afternoon meeting which was held at the Minister's Chambers, 50 Dodge and 50 Bedford chassis may be purchased after the matter regarding the terms and conditions etc. are finalised by the Hon. Minister for Transport. Is it not going to lead to suspicion? Please clarify. You are an experienced and seasoned parliamentarian-much more than us. Does it not lead to suspicion? Where was the necessity for a board meeting and the members of the board to go to the chambers of the Minister and have another meeting. The same day afternoon, the Board has resolved in the presence of the Minister in his chambers. I will leave it at that stage. Is it not necessary that the Privileges Committee should examine this ? I know your limitations Madam ; the House should refer this matter to the privileges committee. I only request the Hon'ble Members of this House that they should give support to the idea of referring this matter to the privileges committee, at least in order to clear the doubts. In case I have made any exaggerated statement on this issue, I am prepared to apologise. I do not want to cast any aspersion on the conduct of the Minister.

Subsequently, that is August 1972, in the morning they have resolved to purchase 50 Bedford, 25 Dodge and 25 Fargo tnd suddenly in the afternoon, they say 50-50 each. Why did they change their opinion all of a sudden ? Whether the **bona-fides** of the Members of the Board has to be questioned, I donot want to enter into this controversy. Let it be examined by the Privileges Committee.

On 13-3-1973 they have again decided to purchase 150 chassis of Bedford.

Sri Azeez Sait.—Dodge.

Sri H. D. Deve Gowda.—The Hon'ble Minister has made a statement at Hubli while coming back from Bombay. I do not want to go into these details. We will take up this issue in a different forum. He has said: 'Leyland and Dodge are not available and we are forced to go in for another 150 chassis.

Subsequently, another resolution was passed by the Board on 13—9—1973 to purchase Bedford Chassis. I only say: whether the Minister has prevailed upon the Corporation to purchase 150 chassis or not, is a matter to be examined by the Privileges Committee. So, I leave this chassis business at this stage.

I only request the Hon'ble Speaker to kindly permit this matter to be examined by the Privileges Committee and I hope even the House will agree to give consent to refer this matter to the Privileges Committee as far as the Chassis issued is concerned.

So far as the purchase of land is concerned, while replying, the Hon. Minister has made out another point. He said that the Swamiji of Nargund Mutt agreed to part with this land at the rate of Rs. 8,000 per acre. In the earlier part of his reply, he said that because the Nargund Mutt Swamiji does not agree to this, there is no alternative.

Sri Azeez Sait.—I am sorry. I read out the letter and it said: The Swamiji has stated also and he is not willing to sell the land for any price less than Rs. 8,000 per acre,-I have read the entire file here. Why do you suspect every action as if everything is fishy ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

Sri H. D. Deve Gowda.—I have already made it clear that I am not doubting the **bona-fides** of the Hon. Minister. I have only said that these circumstances leads to suspicion and it should be examined by the Privileges Committee in order to clarify these doubts. The hon. Minister is 100 per

cent honest and clear in his mind that he has not indulged in malpractice, then let the matter be referred to the Privileges Committee and the Privileges Committee will give its virdict. I know the privileges Committee Chairman. It is headed by a member of your party. I am not there. Let the Privileges Committee give its verdict that the Minister has not indulged in any malpractice. Let them say that. I will agree.

As it is there is a report which says that this land now proposed to be purchased by the Corporation is one on which they have to spend more for improvement and development. That is the report of the Sub-Committee. They say: in case any other land is not available then the question of going in for Lakshman's land to the extent of 12 acres may be purchased excluding the marshy portion and the tank-bed area. And today, the Minister and the Chairman decided. . I do not know whether the Minister had gone there only for this purpose or for any otherthing.

Sri Azeez Sait.—I tell you I was there for the opening ceremony of the quarters. Why don't you believe it- ?

Sri H. D. Deve Gowda.—They have decided to purchase 32 acres. The point is, 60 acres of land was purchased from that gentleman Mr. Lakshman for a sum of Rs. 23,000.

Thirty two acres of land were proposed to be purchased by the Corporation authorities for Rs. 2.24 lakhs at the instance of the Hon. Minister for Transport and the Chairman after their inspection. Further more, the Hon. Minister said that while replying to the Calling Attention Motion of Sri Kagodu Thimapppa, he did not know about the Sub-Committee's Report.

12 Noon.

Sri Azeez Sait.—I still hold that I did not know about it on that day.

Sri H. D. Deve Gowda.—Even now he asserts that he did not know about it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಸಲ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಕರೆಕ್ಟ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. D. Deve Gowda.—Are three months required to rectify or clarify the mistakes committed by a Minister while making a statement in this House ? In fact, I tabled this privilege motion about one and a half months back and because the Hon. Minister was not keeping good health I did not want to take it up then. So, sufficiently long time has been given. If he is really intrested in clarifying this point, he could have done it.

So far as the land dealing is concerned, even now I hold that it is a fishy deal and I feel that it should be examined by the Privileges Committee. I hope the House will give its consent to refer this matter to the Privileges Committee.

Sri Azeez Sait.—I have been repeatedly telling the House that on the day when a clarification was sought by Sri Kagod Thimappa, I had said that I was not aware of the Sub-Committee's Report on that day. You, Madam, might remember that on the third day or fourth day thereafter I telephoned to you saying that there might be some mistake on my part and that I would like to correct it. Sri Deve Gowda had read out the Sub-Committee's report. The Sub-Committee has not completely discarded that land. The recommendation of the Sub-Committee is with the Board. We are not purchasing the land ; we have only ordered for acquiring the land and whatever award is passed by the Deputy Commissioner it is for the Board to accept. So there is nothing fishy, nothing underhand and nothing in the nature of Rampriya dealing.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ರಾಮಪ್ರಿಯ ಡೀಲಿಂಗ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬರ ಬೇಕು ? ಭಾಸಿಸ್‌ಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.— ಆಮೇಲೆ ಭಾಚಿಸ್ ಅಂಗಡಿಂದ ಅಂಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಛೇರ್‌ಮೆನ್ ಸಾಹೇಬರು ಲೇಲೇಂಡ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಭಾಸಿಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ ಕರೆದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಛೇರ್‌ಮೆನ್, ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri H. D. Deve Gowda.—Then the Chief Minister is also involved in this fishy deal.

Sri K. H. Patil.—The Privileges Committee cannot go into the question whether it is a fishy deal or not and it is for the House to decide it. With all due respect to the Hon. the Leader of the Opposition, I would request him not to drag in the name of the Chief Minister into this matter Merely because a meeting was held in the Chief Minister's chamber or merely because he was present, it is not proper for him to involve him this matter.

Sri H. D. Deve Gowda.—It is the Transport Minister who dragged in his name.

Madam Speaker.—I shall read the statement made by the Hon. Minister for Transport in reply to the Call Attention Notice No. 43 by Shri Kagodu Thimappa.

> " The Mysore State Road Transport Corporation constituted a committee to go into the question of establishing a Division at Raichur and for locating the Divisional Workshop, offices, etc. and put up its recommendations.
>
> Accordingly, the Committee after inspecting all the available lands decided that the workhsop etc. should be located on the Raichur-Yeramarus Road and selected 20 acres of vacant land a little away from the office of the Superintendent of Police This land vests with the Mathadipathy of the Naradagadde Mutt. Proposal for the acquisition of this area was forwarded to the Deputy Commissioner Raichur District, Raichur. The latter, however, intimated that this area is already under acquisition for the Mysore State Industrial Area Development Board, Bangalore and hence it was not available and Mysore State Road Transport Corporation may propose some other suitable land.

The Committee in its report has stated that if no other land is available, the Mysore State Road Transport Corporation may acquire land belonging to a private party situated on the Raichur-Kurnool Road, the owner of which is one Sri Lakshman.

In view of the non-availability of the land vested with Naradagadde Mutt as the same was required by the institution indicated above, fresh inspection was conducted at Raichur by the Hon'ble Minister for Transport and the Chairman M.S.R.T.C. along with Revenue Authorities and it was found that taking all aspects into consideration including the extent of land available to suit the needs of a division in one compact area and other facilities like supply of water, accessibility etc. the alternative site belonging to the private party viz. Sri Lakshman suggested by the Committee was large enough in area (32 acres) and suitable for locating the workshop, offices, etc.

This land is proposed to be acquired under the Mysore Land Acquisition Act and not by direct purchase from the party and the Corporation Board has approved of the aiquisition of the same. In this context it is to be stated that the location of the Divisional Workshop etc. is done after much Deliberation taking into account the advantage to the Corporation from the operation view point and its location, extent available, with relation to the existing bus stand and depot."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನೇ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಏನೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ಇದು ಉತ್ತಮ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲ, ಇದು ಅವಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಜಾಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆ ವರದಿಯ ನಕಲು ಒಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಕೊಡಲಿ. ನಾನು ತಾವು ಕೊಡುವಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ಸ್ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಥಾಸಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತು ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ತಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಓಟು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರೂಲಿಂಗ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರ ಇರಬಹುದು, ನಾಳೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಹೋಗಬಹುದು, ಬೇರೆಯವರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯದ ತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ. ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಲಿಂಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾನೇನೂ ಬೇರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ ಆವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಈಗ ಏನು ಸಂಶಯಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಷಯಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವೆ ಸಜೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮೀಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರು ಜನರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಕಮೀಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿ. ಆದರೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.— ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ತನುಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು, ಊಟ ನಿದ್ರೆ ಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಂಟಲಮನ್ಸ್ ಬಿಹೇವಿಯರ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಔಟ ಸೈಡ ದಿ ಹೌಸ್ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದಮೇಲೆ ನನ್ನದು ತಪ್ಪು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ- ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ನಾನು ಆ ಚಾಲೆಂಜನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಇದುವರೆಗೂ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೊಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

Sri H. D. Deve Gowda.—I accept this challenge. I am prepared to quit this place.

Sri H. Siddaveerappa.—The hon. Speaker is there. Let her give ruling.

Sri K. H. Patil.—At this stage we have to confine ourselves only to the privilege motion. The Speaker if she is satisfied that there is a prima facie case, she can refer it to the Privileges Committee or the House can take a decision. But other things like appointing an enquiry officer, etc., do not come into the picture at all. This is not an issue between two members here.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.— ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮೀಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಅದರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೂವ್ ಆದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ನೀವೇನೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri C. M. Arumugham.—The hon. Minister Sri H. Siddaveerappa will please know that this is not a matter between Sri Azeez Sait and Sri H. D. Deve Gowda. All the time it is a matter between the Government and the Opposition Leader. Whatever Sri Azeez Sait has said, it is the statement of the Government and not as from Sri Azeez Sait. Now the Government has said that apart from the question of admitting or not admitting privilege motion the minister who is a part of the Government made a statement, that outside the House if a three man committee is appointed it can probe into the matter and if anything is proved wrong, he will resign.

Madam Speaker.—If I agree to that proposition ?

Sri C. M. Arumugham.—That is a statement coming from the Government. It is for the Speaker to agree or not.

Sri H. Siddaveerappa.—It is irrelevant in the sense that it does not come within the purview of this motion.

Sri H. D. Deve Gowda.—The Minister has come forward. I agree to it.

Sri C. M. Arumugham.—Under the rules of procedure the Government can make a statement at any time. The minister can intervene.

Sri H. Siddaveerappa.—The hon. member must understand that he is not in good health. He has blood pressure.

Sri Azeez Sait.—I am sorry. I have no blood pressure. My request is, we are in a parliamentary democracy; we want honesty and we must be able to express our opinion and say which things are incorrect. There should be some end to all this.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.....

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಹೊರಗಡಗೆ ಹೋಗಲು ಎದ್ದರು.....).

ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ದಯಮಾಡಿ, ಈಗ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.....

ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮಿಟಿಗಾದರೂ ರೆಫರ್ ಮಾಡುಬಹುದು, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ .. ....

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ನಾನು ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್—.ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮೀಟಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕಮೀಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವುದೂ ಬೇಡ. ಇದಕ್ಕೆ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೊರಗಡೆಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಸಿ. ಆ ಕಮೀಟಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri H. D. Deve Gowda.—The Hon. Minister has himself come forward with this offer. I am prepared to accept his offer and I will just now hand over my registration letter to the Hon. Speaker.

Sri B. B. Sayanak.—There is a procedure to accept the challenges of both the Minister as well as the Hon. Leader of Opposition.

Sri K. F. Patil.—The House is not intrested in other matters. The House is intrested only in the privilege motion.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಛಾಲೆಂಜುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲಾರೆ.

Sri H. D. Deve Gowda.—I think the Hon. Speaker is also interested in having a clean administration in the Road Transport Corporation. You may kindly permit me to accept the offer made by Hon. Minister.

Madam Speaker.—I cannot accept it.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈಗಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಈ ಆಟ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri C. M. Arumugham.—It is not a challenge but it is a statement made by the Hon. Minister.

Madam Speaker.—I know what he has said. I also know that little bit of english. I cannot accept it.

Sri H. D. Deve Gowda.—If that is the attitude of the Government I must stage a walk-out by condemning the acts of the Government.

(All the Opposition Members, except Mr. B. B. Sayanak, lead by the Leader of Opposition staged a walk-out)

Madam Speaker.—I have heard Hon. Leader of Opposition and other members on the two questions of privilege. I have also heard the Minister for Transport. Several arguments were advanced regarding the powers of the Government in the affairs of the Road Transport Corporation etc. There are a number of rulings of Parliament, other State Legislatures and of this House that if any statement is made by any member of Minister which another member believes to be untrue, incomplete or incorrect, then there is no breach of privilege. The established procedure in such cases is to hear both the members and the Minister concerned and the matter is left to the members of the House and the public to judge who is right or who is not right. The Speaker of Lok Sabha has held that we cannot enter into any enquiry or investigation here. The recent rulings of Lok Sabha in such cases are also to the effect that there can be no question of privilege when facts are in dispute. A breach of privilege can arise only when the member or the Minister makes a false statement or an incorrect statement wilfully, deliberately and knowingly.

In the light of the rulings on the above lines, to-day I allowed the members and the Minister to make their statements. Both the versions are before the House. I withhold my consent to the privilege motion. This does not however mean that the matter cannot be raised by members in other ways. The House can discuss the affairs of the Corporation through other Parliamentary devices. I may also add that the Public Undertakings Committee also goes into the working of the Corporation.

So far as the privilege matter is concerned, I feel that the matter may be treated as closed.

Now, we will go to next item.

NON OFFICIAL RESOLUTION

re : Construction of a statutory Malnad Development Board (Debate Contd.)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು, ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾನೀಗ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ಆ ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇಡೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೮೦ ಸಾವಿರ ಚದುರ ಮೈಲ್ಗಿಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೩೦ ಸಾವಿರ ಚದುರ ಮೈಲು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಗೋವಾದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೂರ್ಗಿನ ವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಇದಿಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವೂ ೧೭೬೨ರ ವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಟಿಪ್ಪೂ ಸುಲ್ತಾನನ ನಂತರ ಇದು ಒಡೆದು ಛಿದ್ರ ವಿಛಿದ್ರವಾಗಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಗೋವಾ ಒಂದು ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನುಳಿದೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವೂ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

12-30 P. M.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಒಂದು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷದ ೧೩ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆದರೆ ೫ ಲಕ್ಷದ ೧೬ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವದು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವದು. ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅದರ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಭತ್ತದ ಕಣಜವೆಂದರೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಸಹ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು

ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡುಪ್ರದೇಶ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಇಗ ಸೌದೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನ ಸೌದೆಯನ್ನು ಇದ್ದಲಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಚದರಮೈಲಿ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಡಿಯಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಟನ್ನ ಸೌದೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಸೌದೆಗಾಗಿ ಕಾಡು ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೩೦ ಚದರಮೈಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಾಳುಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ೨೦ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ ಅರಣ್ಯ ವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷವಿಡಬೇಕು. ಮಲೆ ನಾಡನ್ನು ಹಲವಾರು ಜನರು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕೊರತೆಯಾಗಲಾರದು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪುಟ ೧೬ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ೧೪ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ೩೮೮೨ ಮೈನರ ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೩ ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಜ್ಞರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ದಿವಂಗತ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಾದಮೇಲೆ ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ರಾಮನಾಥನ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದರ ವರದಿ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರಾಮನಾಥನ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಇರುವ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿತು. ಅದೂ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾಜಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗರವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಳ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪುನರ್ವಸತಿ ಸಚಿವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾವೀರ ತ್ಯಾಗಿಯವರು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸೆಮಿ ಆಟಾನಮಸ್ ಬೋರ್ಡು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಾತುರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ದಿವಂಗತ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೆಮಿ ಆಟಾನಾಮಸ್ ಬಾಡಿ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ೨೦–೧೦–೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಂದಿನ ಮಹಾವೀರ ತ್ಯಾಗಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸ್ವಾರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಬರಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ; ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಬರೀ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಗುವುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಲೆನಾಡನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ತನ್ಮೂಲಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮಿನುಗಾರಿಕೆ; ಬಂದರುಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು, ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖರು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಪರದೇಶಿಯವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿ ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಪರದೇಶದ ಲಿಯರ್ ಮರಿತ್ ಎನ್ನುವರು ಹೊಗಳಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

"ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ರೂಪರೇಕೆಗಳನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶವೂ ಒದಗಿಸಲಾರದು. ಬಳಸಿ

ಬಳಸಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕೊಳ್ಳ, ಇಳಿಜಾರಾದ ನೆಲ, ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟದ ತಳದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಲು ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸಿ ಬೆಳಸಿದ ಪಚ್ಚೆ ಪೈರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡಿನ ಕೊಂಚ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟದ ಹುಲ್ಲು ಬಣವೆ, ಅದರ ಸುತ್ತ ಎತ್ತರದ ಬೇಲಿ, ಹಾಗೆ ಬೇಲಿಯ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬೀಸಿದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ರಂಬೆ ತರಗೆಲೆಗಳ ಮರೆಯೊಸರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಏಲಕ್ಕಿ ಸಸಿಗಳು, ಗದ್ದೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ಮರ ಪೊದೆಗಳು, ತೆರಿಮರೆಯಿಂದ ಅಣಕಿ ಹಾಕುವ ಕೆಂಪು ಹಂಚಿನ ರೇಕ ಕಡಿದಾಗಿಳಿವ ಮಾಡಿನ ಮನೆ, ಸಣ್ಣ ಅಂಗಳದ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳತೊಟ್ಟಿಗೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಧಾನ್ಯದ ಕಣಜ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೊಳದ ಕಬ್ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿದ ಕಿತ್ತಳೆ, ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು, ಹಳ್ಳಗಳ ಬಳಿ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಮತ್ತು ಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಗಳು, ಅವನ್ನು ಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಡಿದಾದ ಗುಡ್ಡದೋರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಯ್ದು ಕೆಲವು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಗುಡ್ಡದ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ನೇಪತ್ಯ ವಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಶ್ಯಾಮಲ ಶೃಂಗಾರಗಳು, ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಅವರು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. "ಅಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿನವುಂಟು, ಬೆಲ್ಲ ಬೆಳೆಯದೆವುಂಟು, ಮೆಲ್ಲಲಿಕೆ ಹಲಸು ಮಾವುಂಟು, ಮಲೆನಾಡ ಅಲ್ಲೆನ್ನಬಹುದೆ ಸರ್ವಜ್ಞ....'

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಹಣ ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣವುಂಟು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಹಣವುಂಟು ಅದನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಿರಿ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ನೆಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮೆಲೆನಾಡಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ಲಿಂಕ್ಲರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೇವಲ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಎರಡು ಉತ್ತಮವಾದ ಫಸಲನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳದ ನೀರನ್ನು ಪ್ಲಿಂಕ್ಲರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜಾಣತನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಆ ರೀತಿ ಜಾಣತನ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು; ಮತ್ತು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಂದರೆ, ಬಿದನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಫೌಂಡರಿ ಹೇರಳವಾಗಿತ್ತು, ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದರು ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳು ತುಕ್ಕುಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ

ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಿಯಾದಾಗ, ಹರಿದುಹಂಚಿಹೋದ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುವ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಬೋರ್ಡು ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿ, ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕಂಡು ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿದರೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಕ ವಾದಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭಾಗದ ನೆಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಅವರದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಹಾಗೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೋಗಿಲೆ, ಕುವೆಂಪು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗವಿದೆ. ಒಂದು ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗ, ಮತ್ತೊಂದು ಮೈದಾನ ಭಾಗ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ಏನು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಇದೆ. ೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಡು ಇದೆ, ಜೋಗ ಫಾಲ್ಸ ಇದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಸಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಆರೇಂಜ ಮತ್ತು ಏಲಕ್ಕಿ

ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ವೈಟ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಡಾ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಜೋಗಫಾಲ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕಾಡು ಇರುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿಸ್ ಇವೆ. ಅದು ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಕಾಡು ಜನ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಲೆನಾಡು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೀನಿಕ್ ಬ್ಯೂಟಿ ಬರುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ ಟೊಪೋಗ್ರಫಿ ಇರುವುದೇ ಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯಡು.— ಇದು ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಈಗ ನವೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡರ್ನ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ೨–೩–೪ ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ. ಆಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕುದುರೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಮಲ್ಪೆ ಬಂದರು ಇದೆ. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಆಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕಡಿದು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆದು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಬೋರ್ಡ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಪ್ಲಾನಿಂಗ ಮಿನಿಸ್ಟರರವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. "We have to plan with the people" ಎಂದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಕ್ಸಪರ್ಟ್ಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ, ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಾವುದು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ಮೈಸೂರು, ಗಂಧದ ಗುಡಿ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗುಡಿಗಾರರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿದೆ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಭೂಗರ್ಭದಿಂದ ತೆಗೆದು ಆಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. 'Industrialise or perish.' ಎಂದು ಏನು ದಿವಂಗತ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಾಡಬೇಕು. ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಆಗಬೇಕು. ರಸ್ತೆ ಸ್ಥಾರಿಗೆ ಆಗಬೇಕು, ಮಲೆನಾಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಗಬೇಕು, ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಆಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಜ್ಯೂಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಮಲೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಬೋರ್ಡ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಬೋರ್ಡ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is out side the scope. The hon. member has to limit himself otherwise his time will be over.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯಡು.—ಮಲೆನಾಡು ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ರೇಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ಇರಬಾರದು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಅನ್‌ಡೆವಲಪ್ಡ ಏರಿಯಾ ಇದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ ಕಮಿಶನ್ ಮಾಡ ಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕವಿಗಳು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಯಾವ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕನಸು ನನಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ ಬೋರ್ಡ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಸಹಜ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿ ಬೇಕು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇ ಆಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The time allotted for the resolution is over. I will extend it for a little while.

†ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯ ರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವಾದವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಾದವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. The time allotted to this resolution is over. I will adjourn the House. The House stands adjourned to meet on Monday at 1 P.M.

[The House adjourned at Fifty Eight Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 21st May 1973.]

KSA LIBRARY, B'lore
B004903
328.32402 548 LAD,1973
JJ40

Karnataka State Archives
(Departmental Library)
4903

WD 476—GBPD—550—29-3-74